

ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΑΔΕΛΦΟΙ ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΙΟΥ
ΑΘΗΝΑΙ
ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ
1940
36000

ΝΕΟΤΑΙΑ

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 33 (84)
19 ΜΑΪΟΥ 1940 - Ε'

18

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)
Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, διοικου-
μένου ὑπὸ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου
προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ
τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις
καὶ ἐκπροσωπεῖ ταύτην, ἀναπληρούμενος ὑπὸ
τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου
κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Β' - ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ ΑΘΗΝΑΙ		ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ	
ΓΡΑΦΕΙΑ:		Μελῶν καὶ μὴ μαθητῶν μελῶν	
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ		ΕΤΗΣΙΑ (Ἑσωτερικὸν) Δρ.	160 — 200
Ὁδὸς Λεωκάρους 19 (Β' ὁροφος)		ΕΞΑΜΗΝΟΣ	80 — 100
Ἀριθ. Τηλεφ. Λογιστηρίου 32-094		ΤΡΙΜΗΝΟΣ	40 — 50
Συντάξεως 34-425		ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Λιρ. Ἀγγλίας	1
		Ἀμερικῆς Δολ.	6
		Αἰγυπτίου Λιρ.	1
ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»		Διὰ Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιω- τικῶν Δικαίου (Δήμους, Κοινότητας) καὶ Σχολικὰς Ἑφορίας. ΕΤΗΣΙΑ Δρχ. 300	
Ὁδὸς Λεωκάρους 19		ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ	
Ἀριθ. Τεύχ. 33 — 18 Μαΐου 1940		ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»	
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ		ἢ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματέα Ε.Ο.Ν	

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γεν. Γραμ-
ματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συναγματοάρχου ἑ. ἀ. καὶ τὴν σφραγίδα τῆς Ε.Ο.Ν.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. Συνδρομηταί, τῶν ὁποίων ἔλθεν ἡ λήγει ἡ συν-
δρομή, ὅπως μᾶς ἐμβάζουν τακτικῶς αὐτήν.

Ὅσοι ἐξ αὐτῶν δὲν ἐπιθυμοῦν νὰ τὴν ἀνανεώσουν παρακαλοῦνται νὰ μᾶς
τὸ γνωρίζουν ἐπιστρέφοντες τὸ πρῶτον τεῦχος ποῦ θὰ λάβουν, μετὰ τὴν λήξιν
αὐτῆς, γράφοντες ἐπὶ τῆς ταινίας τὴν λέξιν «ἀπαράδεκτον».

Ἡ μὴ τοιαύτη ἐπιστροφή σημαίνει διὰ τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Περιοδικοῦ τὴν
ἐπιθυμίαν τοῦ συνδρομητοῦ νὰ συνεχισθῇ ἡ ἀποστολὴ τοῦ τεύχους καὶ τὴν ὑπο-
χρέωσιν του ὅπως ἐμβάσῃ τὴν συνδρομὴν του.

Ἐπίσης παρακαλοῦνται ὅσοι ἐκ τῶν κ. κ. Συνδρομητῶν ἀλλάσσουν διευ-
θύνσιν νὰ μᾶς τὸ γνωρίζουν ἐγκαίρως δι' ἐπιστολῆς των, ἐσωκλείοντες εἰς
ταύτην καὶ 3 δραχμὰς εἰς γραμματόσημα διὰ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ πλακιδίου τῆς
διευθύνσεώς των.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1841

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ & ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΔΡΑΧ. 1.205.000.000
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ (τῇ 31 Δεκεμβρίου 1939) » 10.541.000.000

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Γ. ΚΟΡΙΖΗΣ

Ἡ ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Δέχεται καταθέσεις πάσης φύσεως εἰς δραχμὰς. Ἀγοράζει καὶ πωλεῖ μετοχὰς καὶ ὁμολογίας εἰς τὸ ἐν
Ἀθήναις Χρηματιστήριον διὰ λογαριασμὸν τρίτων. Παρέχει δάνεια ἐπὶ ἐνεχύρῳ δημοσίων χρεωγρά-
φων, μετοχῶν καὶ ὁμολογιῶν ἑταιρειῶν. Δέχεται πρὸς φύλαξιν χρηματῶν παντὸς εἶδους. Ἐκμι-
σθοὶ χρηματοκιβώτια πρὸς φύλαξιν τίτλων καὶ τιμαλφῶν ἀντικειμένων.

ΤΟ Β' ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ

Ἀρχίζουν αὐριον αἱ ἐργασίαι τοῦ Β' Συνεδρίου τῶν
Περιφερειακῶν Διοικητῶν καὶ Διοικητριῶν. Τὴν ἑναρξιν
θὰ τιμῇσιν διὰ τῆς παρουσίας των ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς,
ἡ Α. Β. Υ. ὁ Διάδοχος, Γενικὸς Ἀρχηγός, καὶ ἡ Α. Ε. ὁ
Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως, Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῆς
Ὀργανώσεως. Εἰς τὴν ἀμέριστον στοργὴν μετ' ἧς ἀπὸ
τῆς συστάσεώς της ἡ Ε. Ο. Ν. περιεβλήθη ἀπὸ μέρους τῆς
Πολιτείας, ἡ ἐπίσημος αὕτη παρουσία θὰ προσθέσῃ αἰ-
γλὴν, λαμπρότητα καὶ κύρος.

Εἶναι περιττὴ κάθε ἰδιαιτέρα ἑξασίς τῆς σημασίας τῶν
περιοδικῶν συνεδρίων δι' ἓνα ὄργανισμὸν πανελληνίου ἐκ-
τάσεως, ὅπως εἶναι ἡ Ε. Ο. Ν. Γνωρίζομεν ὅλοι πόσον
γονίμως καθοδηγητικὰ ἀπεδείχθησαν ἐν τῇ πράξει διὰ
τὴν ὅλην ἔκτοτε πορείαν τῆς Ὀργανώσεως αἱ συζητήσεις,
αἱ ἰδέαι καὶ τὰ πορίσματα τὰ συναχθέντα ἐκ τοῦ συνελ-
θόντος τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1939 πρώτου συνεδρίου. Τὸ
Β' Συνέδριον ὀφείλει καὶ θὰ εἶναι ἀσφαλὲς γονιμώτερον
εἰς ἀποτελέσματα.

Ἐὰν ἡ ἀτέλεια εἶναι τὸ στοιχεῖον, ποῦ συνοδεύει πάν-
τοτε τὰ ἀνθρώπινα ἐγχειρήματα, ἡ πείρα ἐδόθη ὡς ἀντί-
δοτον ἐναντίον τῆς ἀνθρωπίνης ἀτελείας. Ἡ πείρα ὅμως
εἶναι κατὰ τὸν δόξαν εἰς τὸν ἀνθρώπινον ἀνῶθεν, οὔτε
ὡς πνοή, οὔτε ὡς ἐπιφοίτησις, ἀλλὰ κατακτάται καὶ ἀπο-
θησαυρίζεται μεθοδικῶς καὶ διαρκῶς ἐν τῇ δράσει. Μέσα
εἰς τὸν πυρετὸν δράσεως, ἐν ὧσιν τῶν ἀνέναντος προβαλλόν-
των ἐμποδίων, δοκιμάζονται αἱ μέθοδοι καὶ αἱ ἰδέαι, ἀπα-
λύνονται καὶ νικῶνται αἱ δυσχέρειαι, ἀκονίζονται ἡ ἐνέρ-
γεια καὶ ἀποθησαυρίζεται ἡ γνῶσις. Ὁ θεσμὸς τῶν συνε-
δρίων ἔχει ἓνα σκοπὸν: Νὰ συγκεντρώνῃ, νὰ συνοψίζῃ
καὶ νὰ κωδικοποιῇ ἑκάστοτε τὴν γνῶσιν, τὴν ὁποίαν οἱ
ἐργάται καὶ οἱ ἀγωνισταὶ τῆς κοινῆς προσπάθειας, ἕνας
ἕκαστος εἰς τὸν τομέα του, ἕνας ἕκαστος μετ' ἑνὸς ἰδικίου
του τρόπου, μετ' ἑνὸς ἰδικίου του παρατήρησιν, μετ' ἑνὸς ἰδικίου
του μεθοδὸν συνεκόμενον ἐν τῇ πράξει.

Ἡ Ἑθνικὴ Ὀργάνωσις τῆς Νεολαίας δὲν εἶναι μόνον
αὕτη καθ' ἑαυτὴν κατὰ τὸν νέον εἰς τὴν ζωὴν μας. Εἶναι
συνάμα ἔργον ἐπιχειρούμενον ἀπὸ νέους. Καὶ ἡ νεότης
ὅσον εἶναι πλουσία εἰς ὁρμὴν, τόσον εἶναι πτωχὴ εἰς πεί-
ραν. Ἐὰν λοιπὸν διὰ κάθε ἀνθρώπινον ἔργον ἡ ἀνάγκη
τῆς συγκεντρώσεως καὶ τῆς κωδικοποιήσεως τῆς πείρας
εἶναι φυσικὴ, διὰ τὰ ἔργα τὰ ἐπιχειρούμενα ὑπὸ νέων,
ὅπως ἡ ὀργάνωσις, εἶναι κατ' ἀναπόδραστον λόγον ἀπα-
ραίτητος.

Εἰς τὸ συνέδριον ποῦ θ' ἀρχίσῃ αὐριον οἱ ὑπεύθυνοι
Διοικηταὶ τῶν κατὰ περιφέρειαν τμημάτων τῆς Ὀργανώ-
σεως ἔχουν νὰ ἐκτελέσουν διπλοῦν ἔργον: Νὰ προσκομί-
σουν, ν' ἀναπτύξουν καὶ νὰ ἐκθέσουν ἕκαστος τὰς παρα-
τηρήσεις καὶ τὰ διδάγματα, τὰ ὁποῖα ἀπεθησαύρισαν κατ'
ἰδίαν ἀγωνιζόμενοι εἰς τὴν ἐμπειρομένην εἰς αὐτοὺς διοί-
κῃσιν καὶ ν' ἀκούσουν καὶ νὰ διδαχθῶν ἀπὸ τὰς παρατη-
ρήσεις καὶ τὰ διδάγματα τὰ ὁποῖα θὰ προσκομίσουν οἱ
ἄλλοι συνάδελφοί των. Θὰ ὑπάρξουν μετὰ τῶν παρατη-
ρήσεων καὶ μετὰ τῶν διδασμάτων αὐτῶν μερικὰ, τὰ
ὁποῖα θὰ εἶναι ἴσως κοινὰ. Τοῦτο εἶναι πολὺ φυσικόν. Εἰς
μὴν προσπάθειαν τῆς ἰδίας φύσεως, ἐπιχειρουμένην ἐπὶ
τῆς ἰδίας γῆς, μετὰ τὸ αὐτοῦ λαοῦ, εἶναι τὸ φυσικώ-
τερον τῶν πραγμάτων νὰ προβάλλουν καὶ νὰ τίθενται προ-
βλήματα καὶ ν' ἀνακύπτουν δυσχέρειαι ὁμοιόμορφοι. Θὰ
παρουσιασθῶν ὅμως ἀναμφιβόλως καὶ ἄλλα προβλήματα
καὶ ἄλλαι δυσχέρειαι ἰδιάζουσαι κατὰ περιοχάς. Καὶ αἱ
πρῶται καὶ αἱ δευτέραι ἀσφαλέστερον καὶ ἀποτελεσματι-
κώτερον θὰ ἐρευνηθῶν, θ' ἀναλυθῶν καὶ θὰ κριθῶν ὑπὸ

τῷ φῶς τῆς ὁμαδικῆς πείρας καὶ τοῦ ὁμαδικοῦ ἐλέγχου.
Διὰ νὰ εἶναι ὅμως ἡ κρίσις καὶ ὁ ἔλεγχος ἀσφαλῆς θὰ
χρειασθῇ ἀπαραιτήτως κατὰ τὸν θέλομεν νὰ πιστεύωμεν
ὅτι δὲν θὰ λείψῃ. Θάρρος καὶ εὐκρίνεια. Ἡ σύστασις
λοιπὸν ἡ πρώτη, ἡ ἐπίμονος καὶ ἡ ἀξιοματικὴ πρὸς ὅλους
τοὺς συνέδρους εἶναι κατὰ τὰς ἀνακοινώσεις καὶ τὰς συ-
ζητήσεις των νὰ φροντίσουν, ὥστε νὰ μὴ τοὺς λείψουν
αὐτὰ τὰ δύο ἀπαραίτητα στοιχεῖα. Νὰ εἶναι ἀληθινοὶ με-
τὸν ἑαυτὸν των καὶ μετὸς συναδέλφους των. Νὰ
ὁμολογῇσιν τὰς ἀνησυχίας των, ἂν ἔχουν, νὰ διατυπώ-
σουν τὰς ἀπορίας των, καὶ εἶναι φυσικὸν νὰ ἔχουν ἀπο-
ρίας, μετ' ἑνὸς ἰδίου ἀταραξίαν, μετ' ἑνὸς ὁποῖαν θ' ἀνακοινώ-
σουν τὰς ἐπιτυχίας καὶ τὰς ἐλπίδας των.

Εἴμεθα δὲ βέβαιοι ὅτι θὰ τὸ κάμουν, διότι, ἂν δὲν τὸ
ἔκαμινον, θὰ ἀφῆσαν τὴν ἐντύπωσιν ὅτι δὲν ἀγαποῦν ὅσον
πρέπει ν' ἀγαποῦν καὶ δὲν πιστεύουν ὅσον ἀξίζει νὰ πι-
στεύουν εἰς τὸ ἔργον των καὶ εἰς τοὺς σκοποὺς ποῦ ἔθε-
σαν εἰς αὐτοὺς ἡ Πολιτεία καὶ ὁ Ἀρχηγός.

Τὰ προβλήματα ποῦ θ' ἀπασχολήσουν τὸ συνέδριον εἶ-
ναι πολλὰ καὶ ποικίλα. Παλαιὰ καὶ νέα. Ἐπειτα ἀπὸ τὴν
περίοδον τῆς συντάξεως, ποῦ ἦτο ἕνας ἀληθινὸς ἀθλός —
διότι ὄντως εἶναι ἀθλημὰ ἡ σύνταξις ἐνὸς ἐκατομμυρίου
νέων καὶ νεανίδων καθ' ὅλην τὴν Χώραν — προβάλλουν
ἐπιτακτικὰ ἄπειρα αἰτήματα. Τεχνικὰ καὶ πνευματικὰ. Ἡ
ὀργάνωσις καὶ ἡ λειτουργία τῶν στρατοπέδων. Ἡ πολι-
τικὴ διαφώτισις. Ἡ ἀθλητικὴ διαπαιδαγώγησις. Ἡ ἀγωγὴ
γενικῶς. Ἡ πολιτικὴ ἐπιστράτευσις. Τὰ κοινωφελῆ ἔργα.
Καὶ πρὸ πάντων τὸ μέγα, τὸ θεμελιώδεστερον πάντων, τὸ
πρόβλημα τῆς ἐπιλογῆς καὶ τῆς καταρτίσεως τῶν ἡγετι-
κῶν στελεχῶν, ἀπὸ τὴν λύσιν τοῦ ὁποῖου εἶναι ἡρτημένη
ἡ ἐπιτυχία τῆς Ὀργανώσεως. Ἡ ὑγιεινὴ διαπαιδαγώγη-
σις. Ἡ ψυχαγωγία καὶ ἡ πρόνοια, διὰ νὰ περιορισθῶμεν εἰς
τὰ κεφαλαιώδεστερα. Ἐφ' ὧν τούτων ἡ Κεντρικὴ Διοί-
κσις ἔχει βεβαίως χαράγμεναι ὁρίσμεναι γραμμάς κατε-
υθύνσεως. Μολαταῦτα τὸ συνέδριον δὲν καλεῖται μόνον
ν' ἀκούσῃ καὶ νὰ λάθῃ γνῶσιν αὐτῶν τῶν κατευθύνσεων.
Ἄν ἐπρόκειτο περὶ τούτου μόνον, θὰ ἤρκευον αἱ γραπταὶ
ἐγκύκλιοι καὶ αἱ σχετικαὶ διαταγαί. Τὸ συνέδριον καλεῖ-
ται ὅχι διὰ ν' ἀκούσῃ, ἀλλὰ διὰ νὰ εἰσφέρῃ εἰς τὴν λυσι-
τελεστέραν ἀντιμετώπισιν ὧν αὐτῶν τῶν προβλημάτων.
Νὰ εἰσφέρῃ διὰ τῆς γνώσεως, διὰ τῆς πείρας, διὰ τῆς ἐξ
ἀντικειμένου ἀποδείξεως.

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ πρώτου συνεδρίου παρήλθον
δέκα τέσσαρες μῆνες δράσεως. Θὰ ἦτο ἐκπληκτικόν
ἂν ἡ δράσις αὕτη δὲν ἐπλούτισε τὰς παρατηρήσεις, δὲν
ἐτροποποίησεν ἀντιλήψεις, δὲν ἀπεκάλυπεν ἀνάγκας καὶ
ἐλλείψεις, δὲν διήρυνε ἀπόψεις καὶ προοπτικάς. Ἄν δὲν
ἐδημιούργησε πείραν μετ' ἑνὸς ἑξῆς. Αὐτῆς τῆς πείρας
τὴν σύνοψιν καὶ τὴν κωδικοποίησιν ἀπὸ κοινῶν ἐκλήθη
νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ συνέδριον. Μετ' ἑνὸς ἑξῆς αὐτῆς
τὸ βέβαιον φῶς, μετ' ἑνὸς ἀνανεώσιν τῆς ὁρμῆς καὶ τοῦ ἐν-
θουσιασμοῦ, ποῦ δίδει πάντοτε ἡ ζωντανὴ ἐπαφή, μετ' ἑνὸς
ἀναδύσιν τῆς πίστεως θὰ συνεχισθῇ ταχυτέρα, ρωμα-
λεωτέρα, μεθοδικώτερα ἡ μεγάλη ἐξόρμησις.

Ἡ «Νεολαία» χαίρει τὸς διοικητὰς τῶν περιφε-
ρειῶν μετ' ἑνὸς βεβαιότητος ὅτι ἔρχονται ἀρτίωτερον συγ-
κροτημένοι, μετ' ἑνὸς ἡγετικῆς τῶν πείραν πύξημένην, με-
τὸν ἐνθουσιασμὸν ἀδιάπτωτον. Γνωρίζει ὅτι ἡ ἀφοσίωσις
των εἰς τὸ ἔργον, ἡ πίστις εἰς τὴν ἀνανεωμένην Ἑλλάδα,
εἰς τὸν Βασιλέα καὶ εἰς τὸν Ἀρχηγόν, θὰ φωτίσῃ καὶ θὰ
δράσῃ καὶ θὰ κατευθύνῃ τὰς σκέψεις καὶ τὰς ἀποφά-
σεις των.

Κδς

Η ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ Κ.Ε.Ν. Κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΘΛΗΤΑΣ ΕΠΙ ΤΗ ΛΗΞΕΙ ΤΩΝ Β' ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΩΝ ΑΓΩΝΩΝ

Συναγωνιστές και Συναγωνίστριες,

Εζήτησα να έλθω εις επαφήν απόψε μαζί σας για να μου δοθή η ευκαιρία να σας αποχαιρετήσω μετά την τέλεσιν των Β' Πανελληνίων αγώνων μας και επίσης για να μπορέσω με την ευκαιρία αυτή να σας υπογραμμίσω ώρισμα σημεία, τα οποία θέλω μαζί με τας έντυπώσεις σας να συναποκομίσετε και να διατηρήσετε, έτσι ώστε να προκύψη οδισιαστική ωφέλεια από όλην την προσπάθειαν την οποίαν όλοι και όλες κατεβάλατε, και από όλην την ενέργειαν που κατεβλήθη γύρω από τους Β' Πανελληνίους αγώνες.

Οί Β' αυτοί αγώνες θέλω να υπάρχουν μέσα εις την συνειδησίαν σας σάν στερέωσης του πράγματος για το όποιον ξεκινήσαμε με τους περυσινούς αγώνες, σάν θεμελίωσης και σάν μονιμοποίησης της μεγαλύτερας αθλητικής προσπάθειας, την οποίαν έχει σημειώσει η ιστορία της συγχρόνου 'Ελλάδος, προσπαθείας την οποίαν θα ήμπορούσε να φέρη και έφερε εις πέρας μόνον η Ε.Ο.Ν.

Γνωρίζετε την σπουδαιότητά των και γι' αυτό είναι περσιτόν να επιμείνω εις την τεραστίαν σημασίαν που έχει ο θεσμός αυτός, τον όποιον εγκαινιάσαμεν πέρυσι και έστερεώσαμεν έφετος, όχι μόνον για την ιστορία του αθλητισμού, όχι μόνον για την ιστορίαν της 'Οργανώσεώς μας, αλλά ακόμη και για την ιστορία του τόπου μας. Εις τούς αγώνες αυτούς και εις όλους τούς άλλους αγώνες που γίνονται διά να καταλήξουν εις τούς ένιστους Πανελληνίους, επιδιώκουμε πρό παντός άλλου την καλλιέργειαν, την τόνωσιν και την ένισχυσιν του αγωνιστικού πνεύματος κάθε μέλους της Ε.Ο.Ν. Αυτό είναι το πρώτον πράγμα, η πρώτη επιδίωξις, το βασικόν στοιχείον το όποιον ζητούμεν από τούς αγώνες αυτούς. Ζητούμεν ακόμη την έμπέδωσιν αυτού, το όποιον συνήθως χαρακτηρίζεται ως πνεύμα αθλητικόν. Βέβαια το πνεύμα αυτό δεν ήμπορεί παρά να είναι απόλυτα συνυφασμένο με το γνήσιον αγωνιστικόν πνεύμα και γι' αυτό εις την προσπάθειαν που τείνει να καλλιεργήσῃ το γνήσιον αθλητικόν πνεύμα όσον το δυνατόν περισσότερο, αποδίδουμε τόση σημασία, διότι χωρίς το πνεύμα αυτό δεν έννοείται φαλαγγισμός. Το πνεύμα το αγωνιστικόν και το πνεύμα το αθλητικόν δεν φθάνει να εκδηλώνεται μόνον εις τόν αθλητισμόν και μόνον εις τόν αθλητικόν στίβον. Πρέπει να εκδηλώνεται εις κάθε προσπάθειαν της οργανώσεως, ομαδική ή άτομική οιοδήποτε μέλους μας. Η οργανώσις στηρίζει την όλην της προσπάθειαν εις το πνεύμα αυτό και ακόμη το θεωρεί σάν το βάθρον επί του όποιου στηρίζει όλην της την άγωνήν σάν μαχητικός φορέυς που είναι τών άρχων της 4ης Αυγούστου, σάν όργανον αναπλάσεως της 'Ελληνικής νεότητος.

Συνεπώς ένω καλλιεργείται εις όλην την έκτασιν της οργανώσεως μέσα από το αλόουμενον μέρος τών μελών μας, μέσα από τούς αθλητικούς στίβους, ζητούμεν να ένισχυθῇ ακόμη περισσότερο και να μεταδοθῇ εις όλα τα μέλη τα όποια αποτελούν την Ε.Ο.Ν.

Όσον άφορᾷ αὐτήν ταύτην την διεξαγωγήν τών Β' αγώνων, βέβαια δεν πρόκειται την στιγμήν αὐτήν να κάνουμε αναλυτικήν κριτικήν. Αυτό θα γίνη έν καιρῷ από τούς άρμοδίους συναγωνιστάς και φυσικά θα λάβετε γνώσιν από τας οικείας διοικήσεις και μονάδας. Αὐτά όμως που μπορούμε να ποῦμε με δλίγα λόγια έν σχέσει με τούς έφετεινούς αγώνες είναι πρώτ' απ' όλα ότι έπεδείχθη πνεύμα άνώτερον, καλλίτερον απ' ό,τι εις τούς περυσινούς, πνεύμα δηλ. αθλητικόν και αγωνιστικόν πληρέστερον, και αυτό είναι το σπουδαιότερον. Βέβαια χρειάζεται ακόμη πολλή δουλειά εις το σημείον αυτό. Πάντως έσημειώθη πρόοδος σημαντική. Ένα πράγμα χαρακτηριστικόν, το όποιον το έσημείωσε και ο 'Αρχηγός ως πολύ παρήγορον φαινόμενον, είναι το ότι ένω πέρυσιν εἴμεθα μάρτυρες του λυπηροῦ φαινομένου συναγωνισαί και συναγωνίστριαι που έβλεπαν πῶς δεν μπορούσαν να τελειώνουν νικηφόρα ένα άγώνισμα να το εγκαταλείπουν εις την μέσην, αντίθετως έφετος ή αθλητική αὐτή συμπεριφορά πε-

ριωρίσθη εις έν ποσοστόν έλάχιστον. 'Απαιτῶ και δεν έλπίζω μόνον αλλά άπαιτῶ, λέγω, εις τούς Γ' Πανελληνίους να μήν ύπάρχη καθόλου αὐτό το ποσοστόν. Πάντως το γεγονός αὐτό, το όποιον έσημειώθη έφετος, ύπῆρξεν αρκετά χαρακτηριστικόν της προόδου που έγινεν από πέρυσι μέχρι σήμερα. Η προσπάθεια επίσης ύπῆρξε πολύ ευρύτερα κατὰ τοῦτο κυρίως, ότι το μεγαλύτερον μέρος τών λαβόντων μέρος εις τὰ άγωνίσματα είναι αθλητικά δημιουργήματα που βγήκαν μέσα από τὰ σπλάγχνα της Νεολαίας. Το πράγμα αὐτό είναι σπουδαιότατον και έλπίζω ότι του χρόνου θα έχωμεν φθάσει εις το ευχάριστον σημείον να έχωμεν ολοκληρώσει την κατάκτησιν αὐτήν.

Έφετος λοιπόν έπήγαμε πολύ καλλίτερα από αὐτῆς της άπόψεως. Εις το έρχόμενον έτος δεν είναι δυνατόν παρά όλοι όσοι άρχηγούν τών ομάδων να είναι βγαλμένοι μέσα από τὰ σπλάγχνα της Ε.Ο.Ν. Και αὐτό είναι δουλειά δική σας, όπως δική σας δουλειά είναι να κατορθώσωμεν να στελεχώσωμεν την οργανώσιν και να δημιουργήσωμεν βαθμοφόρους από τούς συναγωνιστάς και τίς συναγωνίστριες, από μέσα από τὰς τάξεις της οργανώσεως και να μή κάνωμεν αὐτό που παρετηρήθη πέρυσι, να άρχηγούν δηλ. άνθρωποι τών οποίων ή μόνη σχέση με την οργανώσιν ύπῆρξεν ότι ήλθον να άρχηγέσουν ή να συνοδεύσουν μίαν ομάδα και εκεί ήρχιζαν και εκεί έτελειώνουν αἱ σχέσεις των με την οργανώσιν. Έφετος εἶμαι εις την ευχάριστον θέση να διαπιστώσω ότι το μεγαλύτερον μέρος τών 'Αρχηγών ανήκει και οργανικῶς εις την οργανώσιν. Συνεπώς μπορούμε να ποῦμε ότι το έπιπείδον το έφετεινόν ύπῆρξεν άνώτερον γενικῶς από το περυσινόν. Αὐτό όμως δεν θα εἴπῃ πῶς δεν πρέπει ακόμη να ύψωθῇ διά να είναι ό,τι χρειάζεται και ό,τι πρέπει. Μή ξεχνάτε ποτέ σας ότι ακριβῶς εις αὐτήν την αθλητικήν και εις αὐτήν την φαλαγγιτικήν συμπεριφοράν του κάθε ένός και της κάθε μιάς αποδίδω την μεγαλύτεραν σημασίαν από οτιδήποτε άλλο. Η πρώτη κατάκτησις και ή πρώτη προσπάθεια θα είναι πάντοτε αὐτή.

Έχω επίσης να σημειώσω διάφορα άλλα ζητήματα, φύσεως τεχνικής, αλλά με αὐτά, σὰς έπαναλαμβάνω, δεν πρόκειται να σας κουράσω σήμερα. Περὶ αὐτῶν θα λάβετε γνώσιν. άρμοδίως έν καιρῷ.

Όσον άφορᾷ την πρόοδον την οποίαν έσημειώσαμεν πρέπει όλοι μας να έχωμεν την θέλησιν και την δύναμιν, ώστε τούς Γ' Πανελληνίους αγώνες να τούς κάνουμε πολὺ καλλιτέρους, όπως ακριβῶς έκάναμε τούς Β' καλλίτερον από τούς Α'. Από της άπόψεως της οργανώσεως τών αγώνων λέγω μπροστά σας, κατὰ τόν πλέον έπίσημον και τόν πλέον κατηγορηματικόν τρόπον, ότι συγχάριον με όλην την δύναμιν της ψυχῆς μου και σφίγγω το χέρι τών φίλων και πολυτίμων συναγωνιστῶν μου της 'Ανωτάτης 'Επιτροπῆς 'Αθλητισμοῦ, που είναι άξιοι να λάβουν τὰ συγκαρητήρια όλης της 'Οργανώσεως διά τόν άθλον τόν όποιον κατήγαγον. Οί άνθρωποι αὐτοί αποτελούν την μεγαλύτεραν έγγύησιν ότι αὐτό το όποιον δεν ήτο ανθρώπινως δυνατόν να γίνη έφετος, αὐτό το πάρα πάνω που έγινε έφετος, ένω δεν ήτο δυνατόν να γίνη πέρυσι, αὐτό το πάρα πάνω θα γίνη του χρόνου, διότι μέσα εις την 'Οργάνωσιν αὐτήν δεν κάνουμε ποτέ μας κάτι το όποιον να το θεωρούμε τέλειον. Ό,τι και αν έκάμαμεν, το μεγαλύτερον έργον, την καλλίτεραν πράξιν, την μεγαλύτεραν κατάκτησιν, έχουμε ως άντικειμενικόν μας σκοπόν να μή σταματήσουμε ποτέ αλλά να νομίζουμε, να πιστεύουμε, να θέλουμε, και πρό παντός να μπορούμε από αὐτά που έκάναμε, να κάνουμε πάντοτε ένα βήμα πρὸς τὰ εμπρός, πάντοτε ένα βήμα πρὸς τὰ έπάνω και να μήν εἴμαστε ποτέ ικανοποιημένοι με το να μένωμεν στάσιμοι. Και από της άπόψεως αὐτῆς ή φύσις ή ἰδία της 'Οργανώσεως έγγυᾶται ότι κάθε καινούργιος αγώνες θα παρουσιάζουν πάντοτε μίαν πρόοδον έναντι τών τελευταίων. Και αὐτό το όποιον έπῆρξεν άνωτέρω, αὐτό εις κάθε εκδήλωσιν της 'Οργανώσεως, ώστε να μπορέσωμεν να φθάσωμε την 'Οργάνωσιν τῶσον ύψηλά, εκεί που την έχει τάξει ή άποστολή της, εκεί που χρειάζεται διά να

Γράμματα
ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΣ

Άγαπητοί μου Φίλοι,

Άπευθύνομαι σήμερα ξεχωριστά στους πιό μικρούς από σάς, στα χαριτωμένα κι' αγαπημένα σκαπανάκια μας, για να σας πῶ με πόση χαρά, συγκίνησι και περηφάνεια το περιοδικό μας διαβάσει κάθε φορά τα μικρά, τα ζεστά και ζωντανά γράμματα που μας στέλνετε.

Όλη βέβαια ή Νεολαία μας μάς δίνει κάθε μέρα άφθονες και θετικές εκδηλώσεις για τη μεγάλη ψυχική και πνευματική αναγέννησι που έχει γίνει μέσα της. Κι' όμως οι λίγες αυτές άράδες που μάς γράφετε εἰς, μικροί μου Φίλοι, αυτές οι άράδες οι άτακτες, οι άκανόνιστες, οι κακογραμμένες καμμιά φορά, μπαίνουν πιό ἴσα και πιό βαθειά μέσα μας και μάς φέρνουν πιό ώραία, πιό μεγάλα και πιό σίγουρα μηνύματα.

Δεν έχετε μάθει ακόμα γραμματική και συντακτικό, δεν έχετε όρθογραφία και δεν έχετε την ικανότητα να φτιάχνετε σπουδαίες φράσεις και να τις στολίζετε με διάφορα επιχίλιπδια. Ξέρετε όμως ν' αφήνετε έλευθερη την άγνή ψυχή σας να μιλά και να εκφράζῃ τὰ αἰσθήματά της. Και δεν χρειάζοσθε τίποτε άλλο, για να σας καταλάβουμε και να σας νοιώσουμε.

Και να σας πῶ και κάτι άλλο ; Οί μεγαλύτεροι άδελφοί σας μάς στέλλουν κάποτε γράμματα φανταχτερά και σπουδαία, γεμάτα από φράσεις τινευμένες και σκέψεις σοβαρές. Τὰ θαυμάζουμε βέβαια και λέμε πῶς αὐτός ο νέος μπορεί να γίνη κάποτε ένας καλός λογοτέχνης, ένας σοφός έπιστήμων. Μά πιό πολύ μάς συγκινούν τὰ δικά σας, κι' ας μήν είναι τινευμένα και σοβαρά, ας είναι απ' έναντίας άφέλη, άπεριποίητα, μπερδεμένα, ακόμα και άπερίσκεπτα!

Νά! Αὐτή ή μουντζούρα, που έχει γίνει σ' αὐτό έδῶ το γράμμα, από μελάνιν που έπεσε από την πένα! αὐτή ή άράδα που δεν μπορεί να πᾶ ἴσα, γιατί το χαρτί είναι άχαράκωτο και τὰ γράμματα ξεφεύγουν μιά πάνω και

ύπηρετήση αποτελεσματικὰ το έθνος, εκεί που την θέλει ο 'Ι. Μεταξάς. Και ακόμη σὰς λέγω και τοῦτο, ότι και εκεί όταν φθάσωμεν, τότε θα προσπαθήσωμεν πάλιν να φθάσωμεν ακόμη πιό ψηλά.

Τώρα έρχομαι εις ένα άλλο θέμα, περισσότερο τεχνικόν. Ξεύρω περίπου όπως καλὰ ξεύρετε και εἰσεἰς, και όχι μόνον έγώ αλλά και όλοι οι άρμοδιοι συνεργάται μου, τίς δυσκολίες με τίς οποίες έχετε να παλαίψετε, επιδιδόμενοι στὸν αθλητισμό. Θα προσπαθήσουμε τίς δυσκολίες αὐτές να τίς άντιμετωπίσουμε όσο μπορούμε καλλίτερα. Είναι δυσκολίες που προκύπτουν πρώτ' απ' όλα από έλλειψιν χώρων, δυσκολίες που προκύπτουν από έλλειψιν οργάνων και από έλλειψιν προπονητῶν.

Όσον άφορᾷ τὰ όργανα, ή διοίκησις θα είναι εις θέσιν όλγων κατ' όλίγον, χωρίς να διδῃ ύποσχέσεις αλλά άπλως να κάνῃ διαπιστώσεις, θα είναι εις θέσιν να σας έφοδιάσῃ βαθμυδὸν τοῦλάχιστον με τὰ στοιχειωδῶς άναγκαία. Όσον άφορᾷ τούς προπονητάς, ο 'Αρχηγός εὔρησθήσῃ και εις αὐτό να δώσῃ ακόμη μίαν ένισχυσιν, άποφασίσας να καταστήσῃ δυνατόν από έφετος να διατεθοῦν πολλοί περισσότερα όργανα της Κεντρικής Διοικήσεως που θα περιέλθουν τὰς περιφέρειας και βαθμυδὸν πιθανόν και να εγκατασταθοῦν και μονίμως εις τὰς περιφέρειάς με τὸν κύριον σκοπόν την καθοδήγησιν όλων τών μελών μας εις τόν αθλητισμόν. Σὰς τονίζω αὐτό το ΟΛΩΝ τών μελών μας και σὰς το υπογραμμίζω διότι όπως ξεύρετε ο αθλητισμός ο ἰδικός μας μακρὺ από κάθε έννοια πρωταθλητισμοῦ βγαίνει μέσα από τὰ πλατεία στρώματα της 'Ελληνικῆς νεολαίας και έχει για σκοπό του το σύνολο αὐτό και όχι έκλεκτικές μειονότητες. Δι' αὐτό ζητούμε να μπορέσουμε να τὸν έπεκτείνουμε και να τὸν φθάσουμε εις το πιό άπομεμακρυσμένο χωριό, διότι εις την 'Οργάνωσιν μας, σύμφωνα με τίς άρχές της 4ης Αυγούστου,

μιά κάτω, άτακτα, δείχνουν ότι το χεράκι που τάγραψε είναι ακόμα άδέξιο, άσυνήθιστο. Μά όταν βλέπουμε μαζί και τὰ άπλᾶ, τὰ τρυφερά, τὰ άθῶα λόγια τους, ή μουντζούρα σθηνεται, χάνεται από τὰ μάτια μας και τὰ άτακτα γράμματα της άκανόνιστης γραμμῆς γίνονται με μιάς ένα φωτεινό τόξο που ένώνει και δένει την ψυχή μας με τη δική σας ψυχή.

Τότε καταλαβαίνουμε ότι το άδέξιο κι' άσυνήθιστο χεράκι που τάγραψε δεν ξεκινᾷ από τὸν όμο του παιδιοῦ, αλλά από την καρδιά του, κι' απ' αὐτήν παίρνει τὰ λογάκια αὐτά, που έχουν μέσα τους λιγώτερη σκέψι και καθόλου τέχνη, αλλά έχουν παλμό και αἰσθημα. Και τότε λέμε: Δεν ξέρουμε αν το παιδί αὐτό θα γίνη λογοτέχνης ή έπιστήμων, ξέρουμε όμως ότι θα γίνη, ή μάλλον είναι κιόλας από τώρα ένας 'Ανθρωπος, ένας 'Ελλην, αθλητὴς 'Ανθρωπος και 'Ελλην, όπως τὸν θέλησε πάντοτε ή Φυλή μας και ο Πολιτισμός μας, όπως ζητᾷ και τώρα να τὸν αναδημιουργήσῃ ο 'Αρχηγός μας κι' ή 'Οργάνωσις μας.

Δεν μπορῶ δυστυχῶς στη μικρὴν αὐτή στήλῃ ν' αναφέρω, όπως ήθελα, διάφορα χαρακτηριστικά άποσπάσματα από τὰ γράμματά σας. Είναι τόσο πολλά τὰ χαρακτηριστικά άποσπάσματα και τόσο άτέλειωτος ο σωρὸς τών γραμμάτων σας! Θα το δοκιμάσω αὐτό μίαν άλλη φορά, σε άλλη στήλῃ. Θα πάρω όμως σήμερα από τη στοίβη ένα μονάχα γράμμα και θα σημειώσω μιά μονάχα φράσι :

«Γλυκεία «Νεολαία» — μάς γράφει ή Μαρία Γ. Πονηροῦ —, λάβε κι' από μένα, μιά μικρή Σκαπάνισσα, λίγα λογάκια, βγαλμένα από την καρδιά μου. Είναι αλήθεια πῶς το μπλε φαλαγγιτικό κοστούμι με έλλαξε τόσο στη μορφή, όσο και στην ψυχή. Η δύναμις του μεγάλου 'Αρχηγού κι' ή άγάπη του έφτασε κι' έδῶ σ' έμάς και μάς έκαμε να νοιώσουμε τὸν πιό βαθύ σεβασμό κι' άφοσίωσι στο σωτήρα της 'Ελλάδας μας και ν' αγαπήσουμε πιό πολύ την Πατρίδα μας».

Η μικρή Σκαπάνισσα δεν έχει στο γράμμα της τόπο προελεύσεως. Σύμπτωσις αληθινὰ συμβολική. Γιατί το γράμμα αὐτό δεν προέρχεται από ένα μέρος της 'Ελλάδος, αλλά από ολόκληρη την 'Ελλάδα, και δεν εκφράζει τὰ αἰσθήματα μιάς μόνο συναγωνίστριας, αλλά όλων σας. Είναι ή αὐθόρμητη κι' άγνή φωνή της 'Ελλάδος, που μάς φέρνει το μήνυμα και μάς δίνει την ύπόσχεσι και την έγυθσι ότι το 'Εθνος μας ξαναγεννιέται πνευματικά και ψυχικά, ότι δεν θ' άργήσῃ να δημιουργηθῇ πραγματικὰ ο Γ' 'Ελληνικός Πολιτισμός.

Με ὅλη μου την άγάπη
Μελῆς Νικολαΐδης

δεν ύπάρχει περισσότερο 'Ελλάς έδῶ, ολιγώτερον εκεί, και περισσότερο παρά πέρα. Όπου ύπάρχει ελληνικός ἰδρώτας, όπου ύπάρχει ελληνικὸν αἷμα και όπου ύπάρχει ελληνική ψυχή, παντοῦ είναι έξ ἴσου 'Ελλάς. Και γι' αὐτὸν τὸν λόγον, έπαναλαμβάνω, συνεπῆς πρὸς την άρχήν αὐτήν, επιδιώκουμε με κάθε τρόπο να μεταδώσουμε τὸν αθλητισμόν εις το πιό άπομεμακρυσμένο χωριό, παντοῦ, εις κάθε γωνία της 'Ελληνικῆς γῆς, της οποίας κάθε κοῦφτα χάμα είναι δι' ήμᾶς έξ ἴσου ἱερό, έξ ἴσου τιμημένο και έξ ἴσου λατρετό, όπως είναι ολόκληρος ή 'Ελλάς. 'Επὶ πλέον με την έκδοσι εἰδικῶν βιβλίων θα μπορέσουμε να υποβοηθήσουμε κατὰ πολύ την συστηματικὴν ανάπτυξιν της αγωνιστικῆς κινήσεως. Τέλος με την οργανώσιν τών κατὰ περιφέρειας περιοδικῶν αγώνων, ή πρωτοδουλιὰ τών οποίων ανήκει έξ ολοκλήρου εις την 'Ανωτάτην 'Επιτροπήν 'Αθλητισμοῦ, θα κατορθώσουμε να δημιουργήσουμε μίαν συνεχή αθλητικήν κίνησιν εις διάφορα έναλλάσσόμενα σημεία της χώρας. Με την ευκαιρίαν αὐτήν σὰς ανακινῶ ότι διά τούς προσεχείς περιοδικούς αγώνες άποθετοῦμεν από τώρα ένα κύπελλον έπαμειβόμενον διά την νικητρίαν Περιφερειακήν Διοίκησιν. Θηλέων κάθε περιφερειακῶν αγώνων, και έτερον τοιοῦτον διά την νικητρίαν Διοίκησιν 'Αρρέων. Οί πρώτοι τέτοιοι αγώνες θα γίνονιν στα τέλη του μηνὸς 'Ιουλίου, οί δε άλλοι κατὰ το φθινόπωρον όπως και πέρυσιν. Τὸν θεσμόν αὐτὸν θα διατηρήσωμεν και θα ένισχύσωμεν όπωσδήποτε και σὰς λέγω από τώρα ότι αποδίδουμε εξαίρετική σημασία και περιμένουμε να βγοῦν απ' εκεί πάρα πολλοί καρποί. Συνεπώς ότι είναι δυνατόν να γίνη πρέπει να πιστεύετε ότι θα γίνη. Σὰς έπαναλαμβάνω ότι ή Διοίκησις δεν δίδει ύποσχέσεις, κανει διαπιστώσεις και πάντοτε έντός του μέτρου του δυνατόν, ώστε ποτέ να μή πραγματοποιή λιγώτερα απ' αὐτές αλλά συνήθως περισσότερα. (Η συνέχεια στο προσεχές)

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ

Δὲν εἶναι καθόλου εὐκόλον ν' ἀποφανθῇ κανεὶς διὰ τὴν
δυσκοιότητα τῆς γνώμης ἐκείνων, οἱ ὅποιοι ὑποστηρίζουν ὅτι
μέτὰ τὰ δραματικά γεγονότα τὰ ὁποῖα ἐξελλίχθησαν εἰς τὴν
᾽Ολλανδίαν καὶ τοῦ Βέλγιον τὴν περασμένην ἑβδομάδα,
ὁ ἀπὸ ὀκταμήνου διεξαγόμενος εἰς τὴν Εὐρώπῃ πόλε-
μος εἰσήλθεν εἰς ἀποφασιστικὴν φάσιν. Ἀδιαφιλονίκητον
ὄμως εἶναι ὅτι μετὰ τα γεγονότα αὐτά εἰσήλθεν ἡ Εὐρώπη
εἰς μίαν νέαν φάσιν ἱστορίας, ἥ ὁποία — πῶς νὰ τοῦ ἀπο-
κρύψωμεν ; — κάθε ἄλλο προοιωνίζεται, παρὰ πρόδρον
τῆς ἐξημερεύσεως τῶν ἠθῶν καὶ ξεσυγενησμὸν τῶν διεθνῶν
σχέσεων. Κατὰ τοὺς τελευταίους αἰῶνας εἶχον καθιερω-
θῆ̣ διεθνῶς ὠρίσμενοι κανόνες καὶ τύποι διέποντες τὰ
τῆς διαρρήξεως τῶν ἐρηλικῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν κρα-
τῶν καὶ τὰ τῆς κηρυξέως τῶν πολέμων. Οἱ τύποι καὶ οἱ
κανόνες αὗτοι ἐτηρήθησαν κατὰ τὸ μάλλον ἢ ἥ τιτον πι-
στῶς καὶ κατὰ τὸν πρώτον μέγαν εὐρωπαϊκὸν πόλεμον,
εἰς τὸν ὁποῖον ἔλαθε μέρος, ἐξαίρεσει ὀλίγων κρατῶν,
δόλοκληρος ἡ Εὐρώπη καὶ ἡ Ἀσία καὶ μέγα μέρος τῶν
ἄλλων ἡπειρών. Ὁ παράγων τοῦ αἰφνιδισμού, ἀποκτή-
σας ἀποφασιστικὴν ἀξίαν διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ συγ-
γχρόνου ἐκμηχανισμένου πολέμου, ἔθεωρήθη ὡς ἐπιβάλλων
τὴν ἀθέτησιν καὶ παραβίαν τῶν κανόνων τούτων. Τὰ
πραγματα ὄμως δὲν ἔσταμάτησαν ἐκεῖ. Ἡ ἐξασφάλισις
τοῦ πλεονεκτήματος τοῦ αἰφνιδισμού καὶ ἡ ἀποτελεσμα-
τικὴ ἐκμετάλλευσις διὰ τὴν πραγματοποιήσιν ταχείαν ἀπο-
τελεσμάτων τοῦ νέου ὅπλου, τοῦ ἀεροπλάνου, εἰσήγαγεν
εἰς τὴν πρακτικὴν τοῦ πολέμου νέαν ἐντελῶς, καθόλου
ἱπποτικὴν, παρὰ τὸ παράτολμον καὶ τὸ ριψοκίνδυνον τῆς,
τακτικῆν. Τὰς ἀποθιβώσεις εἰς τὰ μετόπισθεν τῶν κυρίων
πολεμικῶν γραμμῶν ἵπταμένον ἐλαφρῶν στρατιωτικῶν μο-
νάδων, με σκοπὸν τὴν κατάληψιν ζωτικῶν συγκοινωνιακῶν
καὶ ἄλλων κέντρων, διὰ τὴν διαταραχὴν καὶ παράλυσιν
τοῦ συστήματος ἀμόνης τῶν προσβαλλομένων καί, τὸ πρω-
τοφανέστερον, τὴν ὑπόγκρεισιν καὶ συμπετέχουν εἰς τοὺς
σκοποὺς αὐτοὺς πολῖται τοῦ ἐπιτιθεμένου κράτους ἐκ τῶν ἐν
ἐρήρην ἔγκατεστημένων καὶ ἀπολαμβάνοντων τῆς φιλοξе-
νίας ὑφισταμένων τὴν ἐπίθεισιν χωρῶν. Διὰ πάντα ἄν-
θρωπον διατηροῦντα τὴν ἐπίγνωσιν ὅτι ὁ πόλεμος εἶναι
παροδικὴ κατάρσις καὶ τίς πάγιον καθεστῶς διὰ τοὺς
λαοὺς εἶναι ἡ εἰρήνη, καθίσταται πρόσηλον ὅτι εἰσάγονται
εἰς τοὺς διεθνεῖς ἀγῶνας ἤθη καὶ μέθοδοι, αἱ ὁποῖαι κατα-
στρέφουν καὶ τὰ τελευταῖα στοιχεῖα διεθνῶς ἐμπιστοσύ-
νης καὶ ἔχουν ὡς ἀπὸτέλεσμα νὰ καταστῇσουν δυσχερε-
στάτην, ἂν ὅχι ἀδύνατον, τὴν ἐπικοινωνίαν τῶν λαῶν, τὴν
ἐγκαταστάσιν καὶ τὴν συμβίωσιν ἀλλογενῶν ἀτόμων ἐντός
τῶν ὁρίων τῶν ἐθνικῶν κρατῶν.

Ἔχομεν ἐκ τούτου νέαν θλιθεράν ἐπιθεβαίωνιν τῆς ἀδιαφεύστου — ἀλλοίμονον — πεποιθήσεως, ὅτι ὁ πόλεμος δὲν ἐκκαθαρίζει ἀλλὰ ἐπαυξάνει καὶ περιπλέκει χειρότερον τὰ προβλήματα, τὰ ὁποῖα διαίρουν τοὺς λαοὺς, ἀφοῦ ἐπισωρεύει νέαν ῥίμα καὶ νέας δυσπιστίας.

Ἐφόσον εἶναι μαθηματικῶς ἀσφαλὲς ἡ διάγνωσις ὅτι δὲν ὑπάρχει εἰς τὸν κόσμον κανεὶς λαὸς τόσον ἰσχυρὸς εἰς ἀριθμὸν καὶ εἰς πληρότητα ἰσχύος τοιαύτην ὥστε να εἶναι εἰς ἔσθιν να πραγματοποιήσῃ τὴν μίαν πολυμνὴν καὶ να ἐπιβάλῃ τὸν ἕνα ποιμένα, ὁ πόλεμος εἶναι καταδικασμένον ἐγγχείρημα, εἰς τὸ τέρας τοῦ ὁποίου τὰ προβλήματα τοῦ κόσμου θ' ἀνακύπτουν ἴδια καὶ ἀπαράλλακτα ὡς ἐτίθεντο καὶ πρὸ τῆς ἐκρήξεώς του.

Αι νέαι μέθοδοι τῷ ἀποκληθέντι δολοκληρωτικῷ πολέμῳ, ποῦ τὰ μέσα διεξαγωγῆς του, τὰ ὄργανα καὶ ἐξαγριώνοντα, εἶναι κατὰ τοῦτο μᾶλλον ἐπικίνδυνα, καθόσον ἐκτρέφουν ἀδιαλλαξίας καὶ εὐρύνουν τὰ χωρίζοντα τοὺς λαοὺς χάσματα, καταστρέφουν ὅλας τὰς δυνατότητας ἀνασυνδέσεως τῶν διεθνῶν σχέσεων καὶ ἐπισωρεύουν ἐμπόδια εἰς τὴν ἐπικράτησιν κατὰ τὸ τέρμα τοῦ πολέμου νηφαλίων ἀντιλήψεων εἰς τὴν σύνταξιν καὶ ἐπιβολὴν τῶν ὅρων τῆς εἰρήνης. Ἐπειδὴ δὲ εἶναι ἱστορικῶς βεβαιωμένον ὅτι ἡ ἱστορία δὲν ἐγνώρισε δικαίους νικητὰς καὶ ἐπειδὴ ἡ Εὐρώπη ἔχει περισσότερον παρά εἰς καμμίαν ἄλλην περιόδον τῆς ἱστορίας τὴν ἀνάγκην δικαιουσίνης διὰ νὰ εἰρηνεύσῃ ὀριστικῶς, εἶναι φανερόν ὅτι ἡ ἀποθηρίωσις πρὸς τὴν ὁποίαν φερέται, μὲ τὰ εἰσαχθέντα νέα μέσα εἰς τὴν διεξαγωγὴν του, ὁ πόλεμος φονεύει ἀπὸ τῶρα καὶ καταστρέφει καὶ ἐκμηδενίζει τὰς δυνατότητας ἐπικρατήσεως πνεύματος συγγνώμης καὶ ἀνοχῆς μεταξύ τῶν λαῶν, ἀπαραίτητος διὰ μιαν δικαίαν ρυθμίσιν τῶν προβλημάτων τὰ ὁποῖα δὲν θὰ ἐκκαθαρίσῃ, ἀλλὰ θὰ ἐπαυξήσῃ μᾶλλον ἡ κατακλυσμιαία θεομηνία, ἡ ὁποία ἐνέσκηψεν ἐπὶ τῆς συγχρόνου ἀνθρωπότητος.

ΠΑΡΗΓΟΡΟΝ

Ἡ συμμετοχή της Ἑλλάδος εἰς τὴν Ἐκκλήσιν της Φιλιστινῆ πόλεως καὶ ἡ ἐπ' εὐκαιρίᾳ ταύτης μεταβάσις εἰς Βουλγαρίαν ἐκπροσώπων τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας καὶ τοῦ ἐμπορίου ἐγένετο ἀφορμὴ φιλικωτάτων ἐκδηλώσεων, αἱ ὁποῖαι βαθύτατα συνεκίνησαν τὴν κοινὴν γνώμην τῆς Πατρίδος μας. Μέσα εἰς τὴν ἔκφραση ἀντίσφαιραν τὸν μαχόμενον, ποὺ δεκατίζουν τὴν νεότητά της Βορείου καὶ τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης, ἡ Βαλκανικὴ καὶ ἡ Νοτιοανατολικὴ μας Εὐρώπη παρουσιάζει τὴν ἐλκνὰ ἐνός κόσμου, ὁ ὅποιος ἐκ βαθέων, ἐλκρινῶς καὶ ἐν πληρῇ ἐπινόησει ἀπευχεταὶ καὶ ἀσπικροεῖ κάθε ἰδέαν ἐπεκτάσεως τῆς πολεμικῆς πυρκαϊᾶς εἰς τὰ ὅρια τοῦ καὶ προσφάτου ἀπεναντίας, μὲ θυσίαν εἰς τὸν ὑπέρτατον τοῦτον σκοπὸν κάθε ἄλλην ἰδέαν καὶ κάθε ἄλλην βλέψιν. Καὶ πρέπει μὲ σημειώσῃ ὅτι τὸν δὲν εἶναι τὸ ἀντηκτικὸν ἐξος τοῦ πολέμου, ὁ μοναδικὸς λόγος τῆς ψυχολογίας ποὺ διεμορφώθη καὶ

ἐπέκρησεν εἰς τὴν ἰδικήν μας
περιοχὴν ἀπὸ τῆς ἐκρήξεως τοῦ
πολέμου. Εἶναι κάτι ἀκόμη βα-
θύτερον. Εἶναι πρὸ παντὸς ἡ θε-
τικὴ καὶ ὠριμος πέτρα τῶν λαῶν
τῆς Νοτιοανατολικῆς Εὐρώπης, ἐ-
καστος τῶν ὁποίων ἰδιαιτέρως
καὶ ὅλοι ὁμοῦ εἶχον παρασυρθεῖ
πολλάκις κατὰ τὸ παρελθόν καὶ
συγκρουσθῇ μεταξύ τῶν ὑπακού-
οντες εἰς ξένους ἀνταγάλους ἐπι-
ροάς, διαφευσθέντες καὶ ἐγκατα-
λειφθέντες εἰς τὸ τέλος ἀπὸ ἐκεί-
νων ποῦ τοὺς παρέσυραν. Εἶναι
λοιπὸν ἡ σοφία μιᾶς πέλας, ἡ ὁ-
ποία ἐξηγοράσθη μέ θυσίας, μὲ
αἵματα καὶ μὲ συμφοράς, ἡ γε-
νεσιουργὸς αὐτῆς τῆς νηφαλιῦς
ψυχολογίας. Καὶ εἶναι ἰδιαιτέ-
ρος παρήγορον ὅτι ἡ πλουτισθεΐ-
σα καὶ ἐμπεδωθεῖσα αὕτη πέτρα
τείνει νὰ μεταβληθῇ σήμερον εἰς
θώρακα στερεόν, ἀνθαξιόματον
νικηφόρων εἰς τοὺς ὑποδουλοῦ-
μεν ψιθύρους καὶ εἰς τοὺς ἐπι-
στρατευομένους πειρασμούς. Σή-
μερον ἡμπορεῖ κανεὶς νὰ διακρί-
νει δυνεύση τὴν γνώμην ὅτι δὲν ὀ-

Μπορεῖ ὅμως νὰ υπάρξῃ ἡ
σοφία; Δὲν πρέπει σ' αὐτὸ τὸ
νὰ ἰδοῦμεν τὴν τυπικὴν ἔκφρα-
σιν νοστοτροφίας ποῦ πρέπει νὰ
μεθῇ λυσσώδεις ἀπὸ τὰ ἑλλείποντα.
Γιατὶ φταίει ὁ ἐπιχειρηματολόγος
καὶ δὲν φταίει τὸ κοινὸ ποῦ οὐ
καὶ ἀηδῶς φραγκίζει; "Αν
δὲν τ' ἀνεχόταν ὅλα αὐτά,
θά τολμοῦσε νὰ προσβάλῃ τὸ
σῖον αἶσθημα. Φθάσαμε ὅμως
μέιο νὰ μὴ καταλαβαίνουμε
νὰ ὀνόματα τοὺς καταλόγους
στασιασίων, νὰ μιμοῦμεθα τὴν
αὐτὴ καὶ ἀπάτριδα φάρμα τῶν
λαῶν, νὰ διαβάζουμε ξένους τί-
λους καὶ μαγαζιερά, νὰ λένε τὰ
παρακάτω καὶ τὰ γκαρόνια πε-
ρερσί, καμμιά Ἑλληνιστὶς κ

Η ΠΑΙΔΙΚΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΣ

Ὁ Εἰσαγγελεὺς Πρωτοδικῶν
 Ἀθηνῶν κ. Μικρούλας, εἰδικὸς
 τὰ ἐν Ἑλλάδι ζητήματα τῆς
 παιδικῆς ἐκκλησιαστικότητος, ἐξέ-
 δωκεν ἐσχάτως μελέτην ἐπὶ τοῦ
 θέματος τούτου, εἰς τὴν ὅποιαν
 ἀφιέρωσιν ἴδιον κεφάλαιον, ὅπου
 ἐξαίρεται ἡ σημασία καὶ ὁ ρόλος
 τῶν ὁποίων παιδεῖ ἐν Ἑθνικῇ Ὀρ-
 γάνωσιν Νεολαίας εἰς τὴν δια-
 παιδαγωγίαν τῶν παιδιῶν τοῦ
 Λαοῦ, καθισταμένη οὕτω μία
 τῶν κυριωτέρων συνισταμένων
 τῆς προλήψεως τοῦ ἐκκλημματος
 τῆς παιδικῆς ἡλικίας.

Τις τελευταίες ημέρες έδημιουργήθη ένα ζήτημα στις έφημερίδες που έ-
σως να μὴ τὸ πρόσεξαν πολλοί. Μιὰ
έφημερίς θεεώρησε καθήκον της νὰ
καυτηριάσῃ κάποιον έπιχειρηματία
ποὺ ἀπεφάσισε ν' ἀνοίξῃ ἕνα νέον κέν-
τρον καὶ ποὺ τὸ πρῶτο του βῆμα ἦ-
ταν νὰ δώσῃ ξένο ὄνομα στὴν έπιχει-
ρήσὶ του. Ἡ ἀρθρογραφία τῆς έφημε-
ρίδος εἶχε ὡς συνέπεια τὴν ἐπέμβασι,
ὅπως φαίνεται, τῆς τουριστικῆς ἀτυ-
νομίας καὶ ὁ έπιχειρηματίας ὑποχρεώ-
θηκε νὰ δείξῃ μεγαλύτερο σεβασμὸ
στὸν τόπο του καὶ στὸν τόπο ποὺ πρό-
κειται νὰ συντηρήσῃ τὴν έπιχείρησίν
του. Τί ἔκανε ὁμως καὶ πάλι; Διατή-
ρησε μὲ πηχάσια γράμματα τὸν ξένο
τίτλο καὶ πρόσθεσε μὲ μικροσκοπικὰ
γράμματα μιὰ ἑλληνικὴ μετάφρασι.
Κι' ἔτσι ὅλοι βρέθηκαν ἱκανοποιημέ-
νοι.

Μπορεί όμως να υπάρξει ικανοποίη-
σις; Δέν πρέπει σ' αυτό τὸ ἐπεισόδιο
νὰ ἰδοῦμε τὴν τυπικὴ ἔκφρασι μιάς
νοοτροπίας πού πρέπει νὰ καταπολε-
μηθῇ λυσσώδως ἀπὸ τὰ ἑλληνοπούλα;
Γιατὶ φταίει ὁ ἐπιχειρηματίας τάχα
καὶ δὲν φταίει τὸ κοινὸ πού ξενοφέρνει
καὶ ἀηδῶν φραγκίζει; "Αν τὸ κοινὸ
δὲν τ' ἀνεχόταν ὅλα αὐτά, κανεὶς δὲν
θὰ τολμοῦσε νὰ προσβάλῃ τὸ δημο-
σίον αἶσθημα. Φθάσαμε ὅμως στὸ ση-
μεῖο νὰ μὴ καταλαβαίνουμε μὲ τὰ ἐξέ-
να ὀνόματα τοὺς καταλόγους τῶν ἐ-
πιστασιῶν, νὰ μιμοῦμεθα τὴν ὀλέρην
αὐτῇ καὶ ἀπάτριδα φάρα τῶν λεβαντί-
νων, νὰ διαβάζουμε ξένους τίτλους σ' ὅ-
λα τὰ μαγαζιά, νὰ λένε τὰ εἰσπρακτο-
ράκια καὶ τὰ γκαρσόνια παρντον κα-
μερσί, καμιά Ἑλληνίς καλλιτέχνη

του έλαφρου θεάτρου να μην έχει ελληνικό όνομα, να θαυμάζουμε κάθε ξένον τενεκέ, να βλέπουμε μιά ξένη μούτσα στον κινηματογράφο και να μένουμε άφωνοι από θαυμασμό, να λιγώνωμαστε μπροστά σέ κάθε ξενική μικρότητα, και τó μόνο που να μη κάνουμε νάναι ή έκφρασις και τής παραιμικής υπερχρηθείας γιατί ανήκουμε στην ένδοξότερη φυλή τής γής.

Ἀπὸ τῆς πλευρᾶς αὐτῆς δὲ μπορῶ παρὰ νὰ θαυμάσω καὶ τοὺς Τούρκους καὶ τοὺς Βουλγάρους καὶ τοὺς Νοτιοσλαύους. Ὅχι μόνον σέβονται οἱ ἴδιοι τὴ ράτσα τους, ἀλλ' ἐπέβαλαν καὶ στοὺς ἄλλους τὸν ἀπόλυτο σεβασμό.

“Αν και είμαστε ένα κράτος με οχτώ-
έκατομμύρια κατοίκους, παντού μιλά-
νε για μία περισσότερο από οποιον-
δήποτε άλλο λαό και παντού θάχουμε
φαντακούς φίλους ή φανατικούς ε-
χθρούς, ίσως γιατί έμεις οι ίδιοι επι-
τρέπουμε τους σχετλιασμούς και τις ά-
δικες κρίσεις. Παντού λοιπόν όπου κι
άν βρέθηκα, σέ διάφορα ταξίδια μου,
και άντέκρουσα με βοηθό την έπιστήμη
και την Ιστορία τις άδικες κατηγορίες,
παντού μια αίτηση συγγνώμης, ένας
πρόδηλος σεβασμός από την ελληνική
ύπερηφάνειά μου. Ένας Δανός καθη-
γητής σέ μια συντροφιά που συζητούσε
γιατά πράγματα της νεωτέρας Έλ-
λάδας έγύρισε και μόυπε άνενδοιά-
σως :

— “Αν ἡ σελίδα αὐτὴ εἶχε γρα-
φῇ στὴν ἱστορία τῆς πατρίδος μου, θά-
ταν γιὰ μᾶς τιμὴ καὶ δόξα. Οἱ Ἕλλη-
νες ὁμῶς φίλοι μου, ἄλλοι τὴν κατη-
γοροῦν, ἄλλοι δὲν τὴν ξέρουν καθόλου

καὶ ἄλλοι τὴν τοποθετοῦν στὸν ὄγδοο οὐρανό.

Περίεργο ἄλλ' ἀληθινόν. Εἴμαστε μιὰ περίεργη φυλή. Εἶτε θ' ἀνεβάζουμε στὰ οὐράνια ὅ,τι δήποτε δικό μας, εἶτε θὰ τὸ κατεβάζουμε στὰ τάρταρα. Κατὰ γενικὸν ὅμως σχεδὸν κανόνα ὅταν βρισκόμαστε μπροστὰ σὲ ξένους δὲν διαστάζουμε νὰ κατηγοροῦμε αὐτοὺ ἐαυτούς, μὲ τὴ μεγαλύτερη ἀδιαφορία γιὰ τὶς συνέπειες ποὺ ἔχει τὸ γεγονός. Βέβαια, ἕνας ἐρευνητὴς θὰ μπορούσε καὶ σ' αὐτὸ ἀκόμη νὰ βοῇ μιὰ ἰδιαίχουσα ἀρετὴ τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς: Ἀπὸ τὰ κατὰβαθα τῶν αἰώνων φθάνει μὲ τὴ κληρονομικὴ ἐπιβράσεις ἡ ἐλευθεροστομία, ἡ διάθεσις αὐτῆς τῆς ἐπικρίσεως, ἡ εἰλικρίνεια τῆς σκέψεως, ἡ ἐκζητήσις τοῦ καλυτέρου ἀπὸ ἕναν λαὸ ποὺ ἀνέδειξε ὅ,τι καλλίτερο ὑπάρχει σ' ὅλα τὰ πεδία τῆς ἀνθρωπίνης ἐκδηλώσεως. Κανένα ἔθνος δὲν ἔχει τὴν ἔμφυτη αὐτὴ διάθεσι τοῦ ψόγου καὶ τῆς μεμψιμοιρίας σὲ τέτοιο βαθμὸ ἀνεπτυγμένη. Εἶναι ὁμως ὁ ἴδιος λόγος πάντα: ἡ φυλὴ ποὺ ἐδημιούργησε τὸν Παρθενῶνα εἶναι φυσικὸ νὰ βρίσκη καὶ πάντα μικρὰ καὶ εὐτελεῖ. Τὸ ζήτημα ὅμως εἶναι ὅτι ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ ἐμπλαισιῶνεται στὴν ἐποχὴ ποὺ ζῇ. Μπορεῖ μεταξύ μας καὶ ἂν δὲν τὴν ἐξηγοῦμε νὰ διαισθανώμεθα τὴ διαθεσὶ αὐτῆς τῆς ἐπικρίσεως καὶ τοῦ σκεπτικισμοῦ. Ἕνας ξένος δὲν τὴν καταλαβαίνει καὶ βλέποντας παρόμοιες ἐκδηλώσεις τὶς κρίνει ὅπως θέλει. Γι' αὐτὸ καὶ χρειάζεται περισσό-
τερη ὑπερηφάνεια.

Χρ. Έμμ. Άγγελομάτης

Η ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΗ ΜΑΣ ΣΤΗΛΗ

φίαν, νομισματολογίαν καὶ τὰ
πολιτεύματα ὅλου τοῦ κόσμου.

Ἐκμανθάνει ἀκόμη ἐπερχόμενοι
 ξέναν γλώσσαν καὶ ἀλλογλωσ-
 σίαν, διότι ὁ πλουσιότερος πάσης
 συλλογῆς γίνεται συνήθως διὰ
 τῆς ἀλλογλωσσίας τῶν ἀνταλ-
 λαγῶν καὶ οὕτω καθιστάται με-
 τὰς σχέσεις του αὐτὰς κοινωνι-
 κιώτερος.

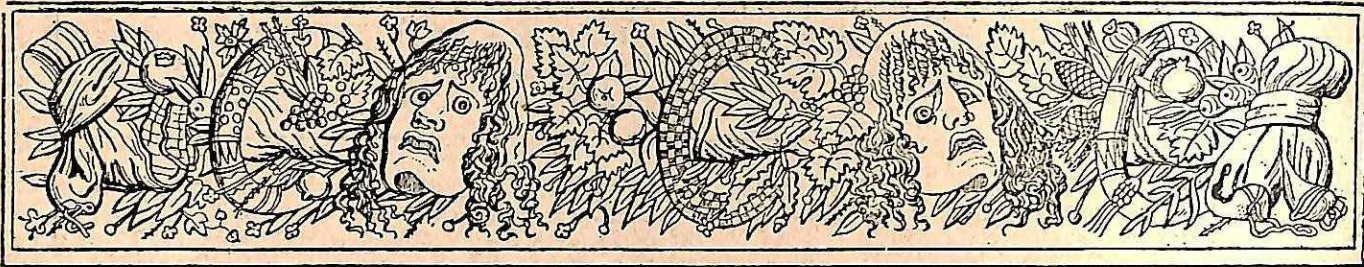
Συνθηρίζει εις τήν ἀποταμίει-
σιν με τὸ νὰ διαρίθῃ ἀξίαν εἰς τὰ
πλέον κοινὰ γραμματόσημα, τὰ
ὅποια συγκεντρυνῶσι διὰ τὰς ἀν-
ταλλαγὰς του, καὶ ἔχουσι τήν
μικροτέραν ἐμπορικὴν ἀξίαν.

Και το σπουδαιότερον απαρτίζεται χωρίς να το ένοησεν περιουσίαν ατομικήν και η οποία είναι τοσούτω μάλλον οσβαρωτέρα, όταν ο άδασης και αρχάριος συλλεκτής εξελίσσεται εις προχωρημένον συλλεκτήν, όποτε η συλλογή του αποτελεί άνεκτήλην τον περιουσίαν και τούτο διότι διαρκώς, τακτικώς και σταθερώς αυξάνει η αξία του γραμ-

Με τα ώραια ελληνικά γραμματόσημα διδασκόμεθα την ιστορίαν του τόπου μας με εικόναν, από του περαστού αγγελιαφόρου του Διός, από ητο ο Έρμης, μέχρι του Στρατηλάτου Κωνσταντίνου και της Α. Μ. του Βασιλέως μας Γεωργίου. Αποτιομεν ακόμη φόρον ευγνωμοσύνης προς τους φιλέλληνas, όπως τον Βού-

ρωνα, τὸν Φαβιέρων καὶ τοὺς
τρεῖς ναυάρχους τοῦ Ναυαρίνου,
καὶ ἐπὶ πλείον ἐνθουσιάζοντα τὰς
ὥρας αἱμῆρας τῶν συγκινήσεων
καὶ τῆς χαρᾶς, ὅταν ἐξώρμησε
τὸ Κράτος μας διὰ τὴν ἐθνικὴν
τοῦ ἀποκατάστασιν κατὰ τὴν πο-
λεμικὴν περίοδον τοῦ 1912 —
1913.

Τὰ ἐπισημασμένα γραμματόσημα μὲ τὴν φράσιν «Ἑλλάς, Διοικήσεις» διὰ τὴν Κρήτην, Μακεδονίαν, Ἠπειρὸν καὶ νήσους, τὰ προσωρινὰ ἐπισημασμένα τῆς Λήμνου, Μυτιλήνης, Χίου, τὰ προσωρινὰ τῆς Σάμου, αἱ προσωρινὰ ἐκδόσεις τῆς Κρήτης μὲ τὸ «Ἑλλάς» εἰς διαφόρους προσωρινούς τύπους, ποὺ ζωγραφίζουσι τὴν ἀγωνίαν τῆς ἀναμονῆς τῆς κορῆς καὶ ἐνῶθι μὲ τὴν μητέρα Ἑλλάδα, αἱ ἐκδόσεις τῆς Β. Ἠπειροῦ, τὰ προσωρινὰ τῆς Χειμάρρας, τῆς Κορυθαίας, τὰ ἐκδοθέντα ὑπὸ τοῦ Στάλου γραμματόσημα τοῦ Δεσφαγίου καὶ τῆς Καβάλλας ἐπὶ τὴν βουλγαρικὴν, τὰ τῆς Ἰκαρίας, τοῦ Καστελλορίζου, τῆς Θράκης, αἱ προσωρινὰ ἐκδόσεις τῆς Σμύρνης, ὅλα αὐτὰ πόσα δὲν ἐνθυμίζουσι διὰ τὴν ἐξόρμησιν αὐτὴν τῆς Φυλῆς καὶ διὰ τὴν ἀποκαταστάθην ὀριστικῶς εἰς τὰ παλαιὰ τῆς οἰαί!

ΑΙΣΧΥΛΟΝ: ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

5.

(Συνέχεια)

Παράξενο αλήθεια, μά ο 'Αγαμέμνων σ' όλη αυτή την υπερβολική τάχα χαρά της γυναίκας του, και στά πολλά παινάδια και τις τιμές που του κάνει, άπαντα με ψυχρότητα. Είναι έπιφυλακτικός. 'Υποπτεύεται κάτι; Πρόφτασαν κιόλας να του κάνουν κάπου άόριστο έστω ύπαινιγμό που τον έβαλε σ' έννοια; Θυμάται τά όσα είπε ο χορός κι' έχει γίνει προσεκτικός; Τά λόγια του κρύβουν κάποια είρωνεία. Λέει:

Της Λήδας γέννα, κυβερνήτρα του σπιτιού
κατά τού μάκρος του καιρού που έδωθε λείπω
μάκρυνες και τά λόγια σου...

Στενοχωριέται που θέλουν να στρώσουν πολύτιμα χαλιά οι σκλάβες για να περάσει πάνωθε και να μη σ'ό σπιτί του. 'Όλα τούτα τά θεωρεί άπρεπα για άνθρωπο που δεν πρέπει ποτέ, όση δόξα κι' άν έχη άποκτήσει, να χάνη τó μέτρο και να καυκιέται και να φέρεται σά νάναι θεός. 'Η μοίρα είναι άσπαστη και ή έπαρση χτυπιέται πάντα κατακέφαλα από τó Δία που κρατά σέ άρμονία τόν κόσμο έτσι που έπιθυμίες και πράξεις να μη βγαίνουν από τó σωστό δρόμο.

"Οντας θνητός σ' έτια πολύκλαδα στολίδια
να περπατώ έγώ τούλάχιστο δεικνάζω.
Σάν άνθρωπο όχι σά θεό να με τιμάτε.

'Η Κλυταιμίστρα όμως έπιμένει, τόν παρακαλεί ποιος ξέρει, μπορεί νάχη κάμε και κάποιο τάμα στους θεούς και ο 'Αγαμέμνωνας δέχεται.

Ός τόσο στο άρμα του μέσα είναι και μια γυναίκα. Νέα, πολύ νέα κι όμορφη. Μά ή όμορφιά της έχει κάτι άπόκοσμο. Μελαχροινή, μαύρο μαλλιά πλούσια που πέφτουν σέ πλοκάμους δλόγυρα στο πρόσωπό της και κάτι μάτια μεγάλα με μια έκφραση όλο θλίψη και φόβο... Σά νάναι κανένα ζαρκάδι που τó κουβάλησαν από τη γαλήνη και τη σιωπή του δάσου μέσα στο άνθρωπομάζεμα τούτο και τη χλαολή.

Είναι ή Κασσάντρα, ή όμορφότερη από τις κόρες του Πριάμου. 'Έχει τó εχχωριστό χάρισμα να προφητεύη. Μήπως δεν είπε και σ'όν πατέρα της, τότε που ο Πάρης άρπαξε την 'Ελένη, πώς ή πράξη τούτη θα τού βγή σέ κακό και πώς πρέπει τó γρηγορώτερο να δώσουν πίσω την ξένη γυναίκα;

"Όμως δεν την πίστεψαν. Κανείς δεν την πίστεψε ποτέ... Ούτε ο 'Αγαμέμνωνας τώρα γιατί είναι βέβαιιο πώς θα προφήτεψε και σ' αυτόν ποιά μοίρα τόν περιμένει μέσα σ'ό σπιτί του... Είχε, βλέπεις, τέτοια κατάρρα

από τó θεό ή Κασσάντρα και ο λόγος είναι ο έξης:

"Ο 'Απόλλωνας, λέει, κάποτε την είχε αγαπήσει και της ύποσχέθηκε άν συγκλινή σ'όν έρωτά του να της μάθη τη μαντική τέχνη. 'Η Κασσάντρα τού έδωκε αυτή την ύπόσχεση, μά σάν έμαθε από τó θεό να προφητεύη άρνήθηκε ύστερα να την έκτελέση. Θύμωσε λοιπόν και ο 'Απόλλων τότε και της είπε:

— "Α έτσι είσαι; Πολύ καλά. Θα κάμω κι' έγώ τó χάρισμά σου να πάη τού κάκου. Θα προφητεύης μά κανένας δέ θα πιστεύη τις προφητείες σου.

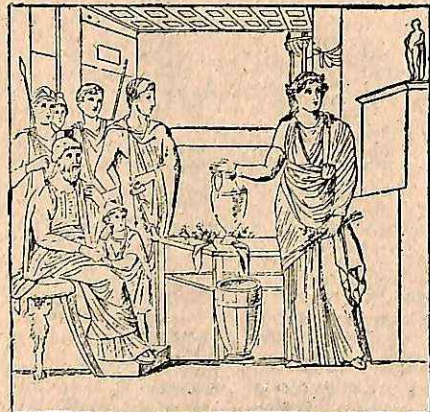
Τώρα δέστε τη την όμορφη και δυστυχισμένη κόρη που βρίσκεται σκλάβη σ'ά χέρια τών 'Αχαιών.

"Ο 'Αγαμέμνωνας μπαινοντας σ'ό παλάτι του τη συσταίνει στή γυναίκα του με τέτοια λόγια:

... Την ξένη ως τόσο εύγενικά
δέξου σ'ό σπιτί μας, γιατί ο θεός με άγάπη
από ψηλά τόν άγαθό κοιτάζει άφέντη
— Ποιός τη σκλαδιά τη δέχεται με θέλημη
[του; —
Κι' είναι από τόσα πλούτη μέσα διαλεγμένη,
λουλούδι άτίμητο και δώρο τού στρατού μου.

ΣΤ'

"Έξω στην αύλη μένουν τώρα οι γέροι και ή Κασσάντρα που δεν άποφασίζει να κατεβή από τó άρμα κάτω. Κανείς δέ μιλάει... "Υστερα από τη χλαολή, τά λόγια και τις ζητωκραυγές ή σιωπή τούτη σου σφίγγει παράξενα την καρδιά. Τί θα γίνη εκεί μέσα; Θαρρείς πώς ή σιωπή τούτη είναι όμοια με κείνη που βασίλευει στή φύση πρίν ξεσπάση ή μπόρα... Μπορείς ν' άκούσης ακόμα

'Η Κασσάντρα προφητεύει σ'όν Πρίαμο την καταστροφή της Τροίας. (Άπό τοιχογραφία της Πομπηίας).

και τó θρόϊσμα που κάνουν τά φύλλα τών δέντρων καθώς κινούνται έλαφρά από τόν αλαφρόν άνεμο.

Ξαφνικά ο χορός αρχίζει να μιλά... Σιγά σιγά, μόλις άκούεται. 'Η όμνλία τούτη είναι να πούμε έσωτερική. 'Ο νους άπορεί και ρωτά την καρδιά και κείνη περίτρομη από τά μαύρα προαισθήματα που την γεμίζουν δεν άπαντά, δεν ξέρει ν' άπαντήσει, να τη κάτι χεροπιαστό, φοβάται μονάχα.

ΧΟΡΟΣ

Γιατί μπροστά μου
κι' έτσι με πείσμα να πετάρ
κάτι που σκιάζει
την καρδιά μου;
'Ακάλεστο κι' άπλήρωτο γιατί
λόγια μου λέει προφητικά;

Τó θάρρος μέσα μου πιά δεν φωλιάζει
κι' άς τ'όχα σύντροφο πιστό
τά σκοτεινά μου όνειρα
να ξεδιαλύνω δεν μπορώ.
Κι' όπως πάει από τότε πέρασε πολός καιρός
που λύνοντας τά παλαμάρια
άπ' τ' άκρογιάλια μάκρυνε ο στρατός
με τών 'Αργείων τά παλληκάρια.
Τό γυρισμό τους πιά τόν είδα
τόν μαρτυρούν τά μάτια τά δικά μου.
'Ετσι παράταρα κι' άπαρηγόρητα,
γιατί μοιρολογιέσαι έσύ, καρδιά μου,
και δέ σου μένει έλπίδα;

Τά σπλάχνα μου τού κάκου δέ σπαρνούν
κι' ο νους μου έχει γυρίσει
σ' αυτούς που πρέπει πιά να ίδούν
τη δίκαιη κρίση.
'Αμποτε οι φόβοι μου να μη δηλήσουν
μά πλάνοι, ψεύτικοι, τ' άνέμου να σκορπί-
σουν.

Ζ'

Στό φοβερό τούτο διάλειμμα δίνει τέλος ή Κλυταιμίστρα που ξαναπαρουσιάζεται στήν έσωτερική πόρτα τού παλατιού. Κοιτάζει την Κασσάντρα. Τά λόγια της είναι πονετικά μά τά μάτια της πετούν σπιθές κι' εύκολα μπορεί κανείς να καταλάβη ποιά είναι τά πραγματικά της αίσθήματα.

ΚΛΥΤΑΙΜΗΣΤΡΑ

"Έμπα και σ'ό σπιτί, δεν άκούς, Κασσάντρα,
άφου ο θεός σέ φιλική σ' έφερε στέγη
δική μας να γενής κι' ανάμεσα σ'ίς δούλες
να παρστέκης σ'ό βωμό τού Κτήσιου Δία.
Κατέβα από τ' άμάξι αυτό δίχως περφόρεια
γιατί κι' ο γυιός ακόμα λένε της 'Αλκμήνης
πουλήθηκε και βάστηξε να γίνη σκλάβος.
Κι' άν σ' όδηγή ή μοίρα σου σέ τέτοια
χαρά σου άν άρχοντόσπιτο παλιό πετύχης
γιατί όσοι έξάνου πλούτισαν χωρίς να έλ-
λουν [στράτα
είναι σκληρότεροι σ'ό δούλο άπ' ό,τι πρέπει.

'Η κόρη τού Πριάμου που ξέρει καλά ποιά μοίρα την προσμένει δεν άπαντά. Σκύβει τά μάτια κάτω και δεν άπαντά.

"Ο χορός θαρρεί πώς είναι σωστό

να ξέμωθ και να παρακινήση κι αυτός με τη σειρά του την ξένη να συγκλινή στή μοίρα και να κατεβή από τ' άμάξι.

ΧΟΡΟΣ

Σού μίλησε με λόγια καθαρά, Κασσάντρα,
κι' άφου σ'ίς μοίρας βρίσκει τά βρόχια
κατά την προσταγή της κάμε ή μη δέ θέλεις;

'Η Κασσάντρα χωρίς ν' αλλάξη στάση, τó ίδιο άκίνητη στέκει και δεν άπαντά.

ΚΛΥΤΑΙΜΗΣΤΡΑ

Μ' άν ίσως και δεν έχη βάρβαρη λαλιά
ξένη κι' άνέγνωρη σάμπως τó χελιδόνι
τά φρόνιμα γροικώντας λόγια μου θά νιώσω.

ΧΟΡΟΣ

Πήγαινε τó καλύτερο σέ συμβουλεύει,
μήν πεισματάνεις και κατέβα από τ' άμάξι.

Και πάλι ή Κασσάντρα δεν άπαντά.

"Ο χορός άνησυχεί γιατί ή διαγωγή της τούτη ή περήφανη μπορεί να της φέρη πολλές συμφορές. 'Η Κλυταιμίστρα δεν είναι από τούς ανθρώπους που θ' άνεχθούν από μια τους σκλάβη άντιρρήσεις και πεισματα. Πιάνεται λοιπόν από την ύπόνοια που ρίχνει στή μέση ή βασίλισσα πώς τάχα μπορεί και να μην καταλαβαίνει ή σκλάβη τη γλώσσα και προσπαθεί να συμδιβάση τά πράματα.

ΧΟΡΟΣ

Χρειάζεται άνθρωπος τη γλώσσα της να ξέρη.
Άές την που φαίνεται σά νιοπισμένο άγρίμι.

Μά ή Κλυταιμίστρα πιά έχει γίνει έξω φρενών. Λέει με όργη:

Είναι τρελλή και τó τρελλό άγροικέ μυαλό

ποδρχεται σκλάβη από παρμένη πολιτεία
κι' όμως δέ στέργει χαλινάρι να κρατήση
πρίν πατωμένο άφρό τó στόμα εχειλίση.
'Αλλα δεν έχω λόγια να της πω τού κάκου.

Δεν μπορεί να περιμένη περισσότερο γιατί καταμεσις μπρός σ'ό βωμό είναι συμμαζεμένα τ' άρνιά για σφάξιμο. 'Η χαρά, βλέπεις, ήρθε άναπάντεχα και οι φροντίδες για τó συμπόσιο που θ' άκολούθησιν είναι πολλές. Μπαίνει λοιπόν σ'ό παλάτι και κλείνει τη βαρεία πόρτα.

"Έξω στην αύλη μένουν ή Κασσάντρα άκίνητη πάνω σ'ό άρμα, και ο χορός.

"Ο Πρωτόγερος τώρα που ή βασίλισσα μπήκε μέσα, πλησιάζει την περήφανη τούτη σκλάβη και με λόγια μαλακά της λέει:

"Ελα πιά δούστυχη, κατέβα από τ' άμάξι
και δέξου όπομνητικά τη νέα σου τύχη.

'Ακολουθεί πάλι σιωπή. Μά εαφνικά ή ξένη γυρίζει τó πρόσωπό της κατά τó βωμό και τó άγαλμα τού 'Απόλλωνα κι' άφίνει ψιλή κραυγή άγρια σά ζωό που κλαίει μέσα στή νυχτερινή ήσυχία.

ΚΑΣΣΑΝΤΡΑ

'Αλλοίμονο και τρισάλλοιμόν μου 'Απόλλωνε!

Οι γέροι άλληλοκοιτάζονται. Ποιό λόγο είχε άρα γε ο θρήνος αυτός για τó Λοξία;

ΧΟΡΟΣ

Θαρρώ πώς προφητεύει για τη συμφορά της
γιατί άπομένει ή μαντική σ'ό δούλο τέχνη.

ΚΑΣΣΑΝΤΡΑ

'Απόλλωνα που σαι δηγός και χαλαστής μου
τώρα είναι δεύτερη φορά που με άφανίζεις.

Λένε πώς μερικά ζωά όταν τά πι-

«ΤΙ ΘΑ ΚΑΜΟΥΜΕ;»

Με τόν άνωτέρω τίτλο έκυκλοφόρησε κομψότατο τεύχος στή σειρά τών έκδόσεων της Κεντρικής Διοικήσεως της Ε.Ο.Ν. υπό τού γνωστού φιλόλογου και λαογράφου Κυριάκου Καραμάνου, Διευθυντού της Πολιτικής Διαφωτισέως και Διαπαιδαγωγικήσε της Κεντρικής Διοικήσεως.

Τό τεύχος αυτό, άνάμεσα στή φλεγόμενη άτμόσφαιρα τών πολεμικών καιρών, άνάμεσα σ'ό θόρυβο και την άνησυχία και την αστάθεια που προκαλεί ή έπερχόμενη παγκόσμια καταίγις, έρχεται τόσο έπίκαιρα, σάν μια πραγματική δροσιστική, να τόνωση και να άνακουφίση τó πνεύμα και την ψυχή τού σύγχρονου νέου, που τάχθηκε αγωνιστής στή νέα σφριγγλή περίοδο τού άναγεννωμένου 'Ελληνισμού.

"Ο συγγραφέας τού έργου αυτού με τη συνθησμένη ζωντανία και χάρη της φράσεώς του, που ρέει από την άρχή ως τó τέλος, καθάρια και με ένα δυνατό λυρισμό που άποπνέει παντού τη δροσιά και την εώτερη συγκίνηση, δίνει την άπάντη σ'έσπερη και άκαταμάχητη σ'ό έρώτημα που προβάλλει σ'ά μάτια και στή σκέψη κάθε συναγωνιστού. Τί θα κάμουμε; Πώς πρέπει να δουλέψουμε; Ποιό δρόμο και ποιά τακτική θα άκολουθήσουμε;

Μελετήτης της Ιστορίας, τοποθετεί τόν άγώνα τού σύγχρονου νέου σ'ό ιδεολογικό κίνητρο τών εθνικών επιδιώξεων, της αωνίας ελληνικής φυλής, που στάθηκε ή άφετηρία όλων εκείνων τών Ιστορικών περιόδων τού 'Ελληνικού 'Εθνους, που τó άνύψωσαν στή ζήλευτη θέσι τού μοναδικού, τού πανανθρώπινου...

"Ο,τι διακρίνει και χαρακτηρίζει την αξιόλογη αυτή εργασία, είναι κυρίως ή δύναμις, με την οποία κατορθώνει και μπαίνει σ'ό βάθος τών πραγμαμάτων και σ'ίς χαρακτηριστικές λεπτομέρειες τών κυριωτέρων γεγονότων από τις πιο μακρινές Ιστορικές περιόδους μέχρι της σημερινής, και ή έρμηνεία που τούς δίνει, μέσα από ένα πρίσμα καθαρό και φωτεινό που εξαχμικάρει τόν θολωμένο όριζοντα τού παρελθόντος.

Τό 'Τί θα κάμουμε;» πρέπει να γίνη ο πολύτιμος και άπαραίτητος σύντροφος κάθε άνδρα και συνειδητού αγωνιστικού νέου, που άκούσε τó κάλεσμα της φωνής της μεγάλης μας 'Ελλάδος και τάχθηκε άπολύτος αγωνιστής κάτω από τη Σημαία της 'Εθνικής άναδημιουργίας.

Γιατί από τó μικρό Σκαπανάκι και τόν Φαλαγγίτη, ως τόν άσπίριο διαφωτιστή τών υγιών άρχων τού Νέου Κράτους, που θά τó διαδάσει, τó άποτέλεσμα θά είναι τó ίδιο: Θά φωτισθούν όλοι, θά κατευθυνθούν όρθα, θά άποκτήσουν στοιχεία συγκρίσεως και θά γίνουν τά νέα βλαστήρια με τά γερά πνεύματα, που θά έξορμηθούν για τó άδίσταστο θεμελιώμα τού Νέου μας 'Ελληνικού Πολιτισμού.

"Ο άναγνώστης που θά άνοίξη τó βιβλίο αυτό δεν θά σταματήσει πουθενά. Σ'ίς σελίδες του, που είναι γεμάτες ποιητικών τόνων, θά ζήτηση να ρουφήξη και την τελευταία γραμμή του, γιατί είναι διανοημένες από νοσητικές εικόνες, γεμάτες φως, δροσιά και χρώματα, ζωντανεμένες από συναισθήματα και στοχασμούς καθαρά ελληνικούς.

γαίνουν να τά σφάζουν όσμίζονται από μακρυνά τó αίμα και νιώθουν τη μαύρη μοίρα τους. 'Ετσι σ'ηλώνουν τά μπροστινά πόδια σ'ό χώμα και προσπαθούν να φέρουν αντίσταση μά σάν δούν πώς όλα τούτα τά καμώματα είναι μάταια άκολουθούν πιά μηχανικά και μονάχα από καιρό σέ καιρό άφίνουν ένα μουκανητό τόσο θλιβερό, που ραγίζεται ή καρδιά τού ανθρώπου να τ' άκούη.

('Ακολουθεί)

Μ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

νικούς, που σέ παρασύρουν σέ κάποιους άλλους κόσμους άνωτέρους, σέ άδελφώνουν και σου μεταγγίζουν τó αίONIO κι' άθάνατο ελληνικό πνεύμα, σου σταλάζουν στήν ψυχή την άλύγιστη πίστι και γίνεσαι μονομιάς μαχητής άκατάβλητος και άγωνιστής ψυχωμένος με τó πιο ζωντανό ελληνικό περιεχόμενο, γίνεσαι πρό παντός 'Ελλην υπερήφανος, για τó παρελθόν σου, για τó παρόν και για τó μέλλον σου.

Κ. Β.

«ΟΜΙΛΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ»

"Ο κ. Γ. Μυλωνάς είναι γνωστός σ'ούς άναγνώστες τού περιοδικού από την τακτική άρθρογραφία του. 'Ανώτερος επιτελικός βαθμός της 'Οργανώσεως, διακρίνεται για τόν ένθεον ζήλον και την άφοσίωσιν του ε'ς τó πνεύμα της 4ης Αυγούστου και της Ε.Ο.Ν. 'Ός άρθρογράφος ή όμιλητής ο κ. Μυλωνάς διαπραγματεύεται πάντοτε με εύρύτητα και σαφήνεια τά θέματα του. Οι 'Ομιλίες προς τούς νέους που έξέδωσε τελευταίως είς κομψότατον τόμον είναι επιλεγμένα έκ της μακράς σειράς τών διαλέξεων του από τών ραδιοφωνικών σταθμών 'Αθηνών και Ε.Ο.Ν. Οι όμιλίες αυτές, δίχως λυρικές έξάρσεις και ρητορισμό, διαναθισμένες από ρητά τού 'Αρχηγού, από τά όποια άντλεί ή εξάγει τó κύριο θέμα του, δίδουν με συγκρατημένο ένθουσιασμό τόν άνώτερο καλμό της πίστεως προς τó Νέον Κράτος και τών 'Ιδεών της Ε.Ο.Ν.

"Από τις όμιλίες αυτές σταματούμε ιδιαίτερα σ' έκείνη που έπιγράφεται «'Η θυσία τού άγωνιστή». Τό παράδειγμα τού θανατηώδους προδότη έρασιότατα από τόν συγγραφέα δέ μίμησις προς τούς Νέους και ή έννοια τού 'Αγωνιστή που θυσιάζεται για την έπικράτη της 'Ιδέας που άγωνίζεται δίδεται ως σύλληψη προς όλους για την έπιτυχία. «'Εμείς οι Νέοι, γράφει, για την πραγματοποίηση τού Νέου 'Ελληνικού Πολιτισμού, για την όλοκληρώση τών 'Ιδανικών μας, πρέπει να άγωνιστούμε με όπολυτή ήθική συνέπεια, με πείσμα και με όπομνη, θυσιαζόμεν στην άνάγκη και την ίδια μας τη ζωή...».

Γ. Κ.

«'Η ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ»

"Ομολογώ πώς ποτέ μου δεν κατάρθωσα να καταλάβω γιατί οι νέοι 'Ελληνες γράφοντες άρχίζουν κατά γενικόν σκεδόν κανόνα με στίχους. 'Ομολογώ ακόμη πώς ποτέ δεν μπόρεσα να καταλάβω γιατί οι 'Ελληνες κατέχονται από αυτή τη στιχομανία. Νάναι από άληθινή ποιητική διάθεση, νάναι από μια έμφυτη στιχογραφική εύκολία; Νάναι τέλος από νοσηρή διάθεση; Δεν ξέρω. Τό γεγονός είναι ότι στήν 'Ελλάδα γράφονται τόσοι στίχοι, όσοι ίσως σέ καμιά άλλη χώρα. Τη στιγμή αυτή έχω μπροστά μου δεκαπέντε συλλογές νέων ως έπί τó πολύ ποιητών. Κάι έτσι έρχεται αδόρμητο τó έρώτημα: 'Όλοι οι στιχοπλόκοι είναι πράγματι ποιητά; Πρέπει να όμολογήη ότι πολλές από τις συλλογές θάταν καλύτερα να μη είχαν κυκλοφορήσει. Μερικές όμως ή προαγγέλλουν έναν ποιητή ή είναι άληθινά ποιητικές συλλογές. 'Από αυτές — και τις πρώτες και τις δεύτερες — θά κριθούν μερικές έδω.

Και άς άρχίσουμε από την συλλογή τού κ. Σπύρου Ξανθάκη «'Η παρουσία τού Δεύτερου».

Δεν έχω την τιμή να γνωρίζω τόν άνθρωπο και συνεπώς δεν μπορώ να έρω άν είναι νέος κατά την τοπικήν της λέξεως σημασίαν ή προχωρημένος στην ήλικία. Τά τραγούδια του όποις και τά τραγούδια στην συλλογή που εξέδωσε πέρσι — την «'Αποκαθήλωση» — με άφίνουν να πιστέω ότι είναι σ'ά πρώτα βήματα της άνδρικής ζωής. 'Έχει την περίεργη έκρηξη ψυχούσθους τών νέων 'Ελλήνων, ίδια των άσכולομένων με την ποίηση, να τά βλέπουν όλα μαύρα, να είναι βυθισμένοι σέ μια μελαγχολία άποκαρδιωτική και σέ άπαισιοδοξία έκνευριστική. Κακό, γιατί ο κ. Ξανθάκης δείχνει ότι έχει πραγματική έμπνευσι και πηγαία ποιητική φλέβα. 'Ο Δεύτερος που άναφέρεται σ'όν τίτλο της συλλογής του και σέ μερικά τού τραγούδια είναι προφανώς ο άλλος τού εαυτός, ο κρυμμένος αυτός σύντροφος σέ κάθε άνθρωπο, που άλλος θά τόν όνομάση συνειδητοί, άλλος ψυχή. Με την συνοδεία τού άλλου τού εαυτού βλέπει ειλικονές έφελκτικές και χαράσσει για τόν άναγνώστη του εικόνες που φέρουν τη φρίκη πολλές φορές. Και τó τόνίζω, είναι κρίμα γιατί σ'όν κ. Ξανθάκη βλέπει κανείς έναν ποιητή. Θά μού άπαντήσει ίσως: Μ' αυτό που κάνω δεν είναι ποίηση; Ναι, είναι, με τη διαφορά μόνο πώς γενικά ή ελληνική λογοτεχνία πρέπει να προσφέρη σ'όν φύσει μεμψιμοίρο και με μελαγχολική διάθεση — ψυχικό ύπoλειμμα της σκλαβιάς — περισσότερη αισιοδοξία.

Χρ. 'Αγγ.

15. (Συνέχεια)

— "Όλη, είπε με υπόκωφη φωνή ο 'Αλέξανδρος.

— Φτάνει ή Μικρά 'Ασία' να ελευ-
τερώσουμε τους "Ελληνες. Τίποτ'
άλλο.

— Δέ φτάνει! Δέ φτάνει! μουρούρι-
σε ο 'Αλέξανδρος.

Δέν ειπαν πιά λέξι. Γύρισαν πίσω
στή βασιλική σκηνή, κάθισαν στο τρα-
πέζι. Οί δυο γέροι στρατηγοί έτρωγαν
μαζί τους και μερικοί αξιωματικοί
από τὸ τάγμα τῶν «'Εταίρων». Οί 'Ε-
ταίροι ήταν οί πιά άντρείοι και πιστοί
αξιωματικοί τοῦ Φιλίππου. "Όλοι Μα-
κεδόνες, από εὐγενείς και πλούσιες
οικογένειες.

Ο Φίλιππος έτρωγε με μεγάλη θ-
ρεξι κι' ακατάπαυτα ο κεραστής γέ-
μιζε και ξαναγέμιζε τὸ ποτήρι του
κρασί. "Ελεγε αστεία, γελοῦσε δυνα-
τά, τὸ μάτι του έλαμπε. "Ήταν εὐχα-
ριστημένος απόψε.

Ο 'Αλέξανδρος έτρωγε λίγο, έπινε
λίγο κι' έμενε αμίλητος' είχε τὸ νοῦ
του πέρα, μακριά, στήν 'Ασία.

Κ ε φ. 23.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωί ο Φίλιππος
κάλεσε τούς αξιωματικούς του.

— Τὸ χρέος μας, ἐδῶ, εἶπε, τελείω-
σε. Εἶχαμε ἕνα σκοπὸ, τὸν ἐκτέλεσα-
με. Καίρὸς πιά νὰ γυρίσουμε στήν
πρωτεύουσα. "Εχω δυσάρεστες πλη-
ροφορίες ἀπὸ τὴν 'Ελλάδα' ἄρχισαν
πάλι ἐκεῖ κάτω οἱ ἐμφύλιοι πόλεμοι.
Θά καταστραφῇ ἡ Πατρίδα. Εἶναι ἀ-
νάγκη νὰ γυρίσω γρήγορα καὶ νὰ βά-
λω τάξι.

Ο Στέφανος ἄκουσε με χαρὰ τὰ
λόγια τοῦτα τοῦ βασιλέα. Θά γύρι-
ζαν πίσω, θάβλεπε πάλι τούς ἀγαπη-
μένους γονεῖς του, θά πήγαινε πάλι
νὰ χτυπήσῃ τὴν ἀντικρινὴ πόρτα καὶ
θὰ πρόβαλλε ἡ "Αλκα καὶ θὰ τὸν ἔ-
βλεπε πάλι ὀρθίῳ στὸ κατώφλι.

— Ἐμπός! εἶπε ὁ Φίλιππος. Πίσω
σὴν Πατρίδα!

Κίνησε ὁ στρατὸς χαρούμενος. Χιό-
νιζε ἀκόμα, ἔκανε τρομερὸ κρύο. Μὰ
οἱ στρατιῶτες κἄναν ὑπομονή.

— Ὅσο κατεβαίνουμε, ἔλεγαν, πρὸς
τὴν Πατρίδα, τόσο ὁ καιρὸς κλυκαί-
νει. Ὑπομονή!

Πέρασαν πάλι χιονισμένες πεδιάδες
καὶ βουνά, ἔφτασαν πιά κοντὰ σὴν
νέα 'Αλεξανδρούπολι. Μπροστὰ πῆ-
γαινε ὁ στρατὸς τοῦ Φιλίππου' πίσω
ὁ 'Αλέξανδρος με τούς δικούς του.

Μιά νύχτα κάποιοι βάρβαροι Μαί-
δος μῆκε κρυφὰ στὸ στρατόπε-
δο, τράβηξε πρὸς τὴ σκηνὴ τοῦ 'Α-
λέξανδρου. Οἱ φωτιές ἦταν ἀναμμένες,
οἱ φρουρές ἀγρυπνοῦσαν, ὅμως κανέ-
νας δέν εἶχε προσέξει τὸν βάρβαρο.

Νόμιζαν πὼς ἦταν δικὸς τους, φαλαγ-
γίτης.

Ο Στέφανος δέν εἶχε ἀκόμα κοι-
μηθῇ. Καθόταν ἀπέξω ἀπὸ τὴ σκηνή
τοῦ 'Αλέξανδρου, δίπλα σὴν φωτιά
καὶ ζεσταίνονταν. "Αξαφνα βλέπει
κάποιον ἥσκιο νὰ ζυγώνει. Τινάχτηκε
ἀπάνω.

— Δέν εἶναι Μακεδόνες, ψιθύρισε.
Δέν εἶναι.

Ο ἥσκιος προχωροῦσε γραμμὴ
πρὸς τὴ σκηνή τοῦ 'Αλέξανδρου.

— Ποιὸς εἶσαι; φώναξε ὁ Στέφανος
κι' ἄρπαξε τὸ βάρβαρο ἀπὸ τὴ μακριά
καπὸτα ποῦ φοροῦσε. Ποιὸς εἶσαι; Τί
θέλεις;

— Τὸν 'Αλέξανδρο! ἀποκρίθηκε ὁ
ἀγνωστος με βάρβαρη προφορά. Τὸν
'Αλέξανδρο.

— Τί τὸν θέλεις;

— Τὸν θέλω. Ἀνάγκη. Εἶμαι φίλος.

— Στάσου εἶπε ὁ Στέφανος, θά
πάω νὰ τοῦ πῶ πὼς τὸν ζητάς. Μὴν
κουνήσῃς ἀποδῶ!

— Καλὰ! πήγαινε.

Σέ λίγο ὁ Στέφανος πρόβαινε πάλι.

— Ἐμπά μέσα, εἶπε στὸ βάρβαρο,
καὶ μῆκε κι' αὐτὸς μαζί του σὴν
σκηνή, σὰ νὰ ἤθελε νὰ ὑπερασπίσῃ
τὸν 'Αλέξανδρο.

Μὰ τὸ βασιλόπουλο τοῦ ἔγνεψε.

— Πήγαινε, εἶπε, Στέφανε, νὰ κοι-
μηθῇς. "Ασέ μας μόνους.

Κι' ἐπειδὴ ἔβλεπε τὸ Στέφανο νὰ δι-
στάξῃ:

— Μὴ φοβᾶσαι, τοῦ εἶπε, εἶναι φί-
λος. Τὸν ξέρω.

Βγήκε ἔξω ὁ Στέφανος, μὰ ποῦ νὰ
κοιμηθῇ. Στάθηκε ἀπόξω ἀπὸ τὴ σκη-
νὴ καὶ περιέμενε με ἀγωνία.

Πέρασαν πέντε λεπτά, δέκα... Ο
Στέφανος ἄκουγε νὰ μιλοῦν σιγὰ μέ-
σα, μὰ δέν ξεχώριζε τί ἔλεγαν.

Σέ λίγο ὁ βάρβαρος βγήκε ἔξω,
τυλίχτηκε σὴν βαρεῖα καπὸτα του καὶ
χάθηκε μέσα στὸ σκοτάδι.

Ποιὸς εἶσαι; φώναξε ὁ Στέφανος.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωί ὁ 'Αλέξαν-
δρος φώναζε τούς φίλους του.

— Προχωράτε σεις με τὸ στρατό
μου, εἶπε· ἐγὼ θά πάω νὰ κάνω συν-
τροφία τοῦ πατέρα μου.

— Γιατί; ρώτησαν οἱ φίλοι του στε-
νοχωρημένοι. Μᾶς ἀφήνεις;

— Σήμερα μονάχα! ἀποκρίθηκε ὁ
'Αλέξανδρος, σπηρούνισε τὸ ἄλογο
κι' ἔτρεξε νὰ προφτάσῃ τὸν πατέρα
του ποῦ πήγαινε μπροστὰ καβάλλα.

Ο Φίλιππος στράφηκε καὶ τὸν εἶδε.

— Μαζί μου; τὸν ρώτησε. Τί τρέχει;

— Πατέρα, εἶπε ὁ 'Αλέξανδρος, βλέ-
πεις τὸ δάσος ἐκεῖνο ποῦ μαυρολογαί-
ε ἀνάμεσα στὰ δυὸ βουνά ;

— Τὸ βλέπω.

— Ἐκεῖ εἶναι κρυμμένοι οἱ βάρβα-
ροι καὶ θά μάς ἐπιτεθοῦν.

— Πὼς τὸ ξέρεις ;

— "Εχω τούς κατασκόπους μου, ἀ-
ποκρίθηκε ὁ 'Αλέξανδρος.

Ο Φίλιππος κέντησε τὸ ἄλογό του,
ἐπιθεώρησε τίς μπροστοφυλακές του,
ἔδωκε διαταγές στοὺς αξιωματικούς
του, γύρισε πίσω.

— Εἴμαστε ἔτοιμοι, εἶπε στὸ γιοῦ
του.

Εἶχε πιά φτάσει τὸ μεσημέρι. ὅταν
ζύγωσαν στὸ δάσος. Μπήκαν στὰ πρῶ-
τα δένδρα' ὁ στρατὸς προχωροῦσε σι-
γά, με προσοχή. Ο 'Αλέξανδρος δέν
ἄφηνε ἀπὸ κοντὰ τὸν πατέρα του.

"Αξαφνα μερικά σκυλιά, ποῦ ἀκο-
λουθοῦσαν τὸ στρατό, ἄρχισαν νὰ
γαυγίζουν. Χυμοῦσαν μέσα στὰ δέν-
δρα, με σηκωμένη τὴν οὐρά, ἀγριε-
μένα.

— Προσοχή! φώναξε ὁ Φίλιππος. "Ε-
τοιμοί!

Προχώρησαν ἀκόμη λίγο. Κι' ἄξα-
φνα, με τρομερές φωνές, ἀλαλάζοντας
τινάχτηκαν πίσω ἀπὸ τὰ δένδρα μα-
νιασμένοι βάρβαροι με σηκωμένα τὰ
τεσκεύρια.

Πιάστηκαν σῶμα με σῶμα. "Ετρεξε
κι' ὁ πίσω στρατὸς, κύκλωσε τούς
βάρβαρους. Κι' αὐτοί, σὴν ἀπελπισία
τους, ἔγιναν θειρά. Σήκωναν τὰ τε-
σκεύρια, χτυποῦσαν δεξιά, ἀριστερά,
σκότωναν. "Ενας γίγας ποῦ φαίνον-
ταν πὼς ἦταν ἀρχηγός, ἀναγνώρισε
τὸ βασιλεῖα Φιλίππο καὶ χύθηκε ἀπά-
νω του. Σήκωσε τὸ τεσκεῦρι, χτύπησε,
ὁ βασιλεῖας γκρεμίστηκε κάτω με μιά
βαθεῖα πληγὴ στὸ πόδι.

Ο βάρβαρος ὥρμησε ἀπάνω του·
σήκωσε πιά τὸ τεσκεῦρι στὸ βασιλικὸ
κεφάλι. Μὰ σὰν ἀστραπὴ ἔπεσε ἀπά-
νω του ὁ 'Αλέξανδρος, τὸν βάρεσε
κατακέφαλα με τὸ σπαθί του καὶ τὸν
ἔρριξε κάτω. Κι' ἔπειτα, σηκώνοντας
τὴν ἀσπίδα μπροστὰ στὸν πληγωμένο
πατέρα του, δέν ἄφηνε κανέναν ἐχθρὸ
νὰ ζυγώσῃ.

Βράδυαζε πιά. Οἱ βάρβαροι σὰν εἴ-
δαν τὸν ἀρχηγό τους σκοτωμένο, κα-

τασκορπίστηκαν. Ο 'Αλέξανδρος πῆ-
ρε τὸν πατέρα του σὴν ἀγκαλιά, ἔ-
στρωσε κάτω τὸ μαντύα του καὶ τὸν
ἔβαλε νὰ ξαπλώσῃ.

Διέταξε γρήγορα ν' ἀνάψουν φωτιά,
ἔπλυνε τὴν πληγὴ με κρασί, τὴν ἔδεσε
καλὰ.

Ο Φίλιππος χαμογέλασε.
— Κοίταξε! εἶπε.

"Ανοίξε τὸ χιτῶνα του, ἔδειξε τὸ
σῶμα του. "Όλο τὸ σῶμα ἦταν γεμάτο
πληγές ἀπὸ ἄλλους, περασμένους πο-
λέμους.

— Κοίταξε, ἔχω συνηθίσει.

— Κοιμήσου, πατέρα. "Αν θέλῃς τί-
ποτα, φώναξέ με. Θά κοιμηθῶ κι' ἐγὼ
δίπλα σου.

— Εὐχαριστῶ, 'Αλέξανδρε, εἶπε ὁ
Φίλιππος κι' ἔσφιξε τὸ χέρι τοῦ γιοῦ
του.

Κ ε φ. 24.

"Υστερα ἀπὸ λίγες μέρες ὁ Φίλιπ-
πος κι' ὁ 'Αλέξανδρος ἐπὶ κεφαλῇς
τοῦ στρατοῦ ἔμπαιναν νικητές σὴν
πρωτεύουσα. "Όλη ἡ πόλι ἦταν στολι-
σμένη. Εἶχαν κόψει δάφνες καὶ μυρ-
τιές κι' εἶχαν στολίσει τὰ σπιτία καὶ
τὰ παράθυρα. "Όλος ὁ λαός, γυναί-
κες κι' ἄντρες καὶ παιδιά, πλημμύριζε
τούς δρόμους καὶ ζητωκραύαζε τὸ
βασιλεῖα καὶ τὸ γιοῦ του, τούς δυὸ νι-
κητές.

Πίσω ἀπὸ τὸν 'Αλέξανδρο, στὸ ἄλο-
γάκι του, ὁ Στέφανος ἔτρεχε κι' αὐ-
τός. Κοίταξε δεξιά, κοίταξε ἀριστερά,
σὰ νὰ ζητοῦσε κάποιον.

Μέσα ἀπὸ τὸ πλῆθος ἕνας παχὺς γε-
ροντάκος παρακολουθοῦσε τὸ Στέφα-
νο περιπατητικά. Ο Στέφανος τὸν εἶ-
δε καὶ σούφρωσε τὰ χεῖλια.

— Ο φιλόδοξος Καλλιθένης! μουρ-
μούρισε κι' ἔστρεψε πέρα τὸ κεφάλι.
"Αξαφνα ἔσυρε χαρούμενη φωνή.
Μπροστὰ ἀπὸ τὸ παλάτι πολλὰ κορί-
τσια, δέκα ἔως δεκαπέντε χρονῶν, στε-
φανωμένα με λουλούδια, χόρευαν καὶ
τραγουδοῦσαν.

— "Αλκα! φώναξε ὁ Στέφανος.

"Αλκα!

Κι' αὐτὴ ἄκουσε τὴ φωνή, σήκωσε
τὸ χέρι, ἔγνεψε. "Ήθελε κι' αὐτὴ νὰ
κράξῃ:

— Στέφανε! Στέφανε!

Μὰ δέν φώναζε γιὰ ντράπηκε.

Πέζεψε ὁ βασιλεῖας Φίλιππος, ὁ 'Α-
λέξανδρος τὸν πῆρε ἀπὸ τὸ μπράτσο
καὶ τὸν βοήθησε ν' ἀνεβῇ τὰ σκαλο-
πάτια. Ἀπὸ τὴν πληγὴν τοῦ κοῦτσαινε
ἀκόμα καὶ πονοῦσε. Ο λαὸς ἐνθουσι-
ασμένος, ζητωκραύαζε.

— Πληγώθηκε πάλι ὁ βασιλεῖας μας,
ἔλεγαν, πληγώθηκε γιὰ νὰ μεγαλώσῃ
τὴν πατρίδα!

Ἀνέθηκε ὁ βασιλεῖας τὰ σκαλοπά-
τια, στάθηκε μπροστὰ ἀπὸ τὴν εἴσοδο,
στράφηκε καὶ χαίρετσε τὸ λαό του.

— Ὁλη τὴ μέρα ἡ πόλι πανηγυρίζει.
Διπλές νίκες. Νίκησε ὁ πατέρας σὴν
Μαυρὴ θάλασσα' νίκησε ὁ γιοῦς μέσα
στὰ δάση τούς βάρβαρους.

Ο Στέφανος ἔτρεξε σπῆτι του. Φαν-
τάζεσθε τί χαρές τοῦ ἔκαμαν οἱ γο-
νεῖς του. "Ή μητέρα του ἔκλαιγε, ὁ πα-
τέρας προσπαθοῦσε νὰ κρύψῃ τὴ συγ-
κίνησί του.

— Κρύωνες, Στέφανε ; τὸν ρώτησε.

— Ὁχι, ἀποκρίθηκε ὁ Στέφανος γε-
λαστός. Μῆτε κρύωνα μῆτε πεινοῦσα,
μῆτε κουραζόμουν. "Όλα ἦταν καλὰ!

('Ακολουθεῖ)

ΟΙ ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΕΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Ε' ΚΡΗΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
Η ΔΡΑΣΗ ΚΑΙ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΩΝ
ΠΡΩΤΩΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΩΝ ΤΗΣ

Ἐξετάζοντας στὸ προηγούμενο τὴν προέλευση
καὶ τὸ χαρακτῆρα τῆς Κρητικῆς σχολῆς, εἶ-
δαμε πόσο στερεωμένα τεκμήρια γιὰ τὸν ἀ-
κριβὴ καθορισμὸ τῶν πρώτων πηγῶν τῆς, ποῦ
παρεμῶν σκοτεινές καὶ ἀνεξερεύνητες εἰς τὸ
βάθος τῶν εἰκασίῶν καὶ τῶν υποθέσεων. Καὶ
ὅμως καμμιὰ ἄλλη σχολὴ δέν κατέχομε τέ-
τοιο πλοῦτο ἐπεγραφῶν μνημείων, τόσο καλὰ
διατηρημένων, καὶ συγκεντρωμένων ὅπως αὐ-
τῆς, ποῦ νὰ μάς ἐπιτρέπουν νὰ παρακολουθεῖ-
με κατὰ βῆμα καὶ δίχως χάσματα τὴν μεγάλην
δράση τῆς. Ἡ δράση αὐτῇ, ποῦ συνδέεται με
τὸν πλοῦτο μεταβλητικῶν χρόνων, ἀκμῆς
τοῦ μοναστικοῦ βίου τοῦ "Αθῶ, ποῦ ἀποβαίνει,
ἀπὸ τούς καιροὺς τούτους, ὁ θεματοφύλακας
τῶν θρησκευτικῶν παραδόσεων ἀλλὰ καὶ τὸ πῶ
ὀργανωμένο πνευματικὸ κέντρο τῆς ὑποδοχῆς
ἐθνικῆς μας ζωῆς, εἶναι πρᾶγμα ἐκκλησιασ-
τικὸ καὶ ἀποστολικὸ ἐν ἑαυτῇ. Στὰ 1512 πρῶτον
ἀποφασίστηκε ἐν αὐτῇ, με μιά χαρα-
κτηριστικὴ καὶ ἀξιοσημειωτὴ γιὰ τὸ ὕψος τῆς
τοιχογραφικῆς ἐργασίας, ποῦ δειχνεῖ ἡδὴ μιά ὠ-
ριμότητα, τὴν περίφημη διακόσμηση τῆς τραπέ-
ζης τῆς Λαύρας, ποῦ τὴν ἀκολουθεῖ στὰ 1535
ἡ εἰκονογράφηση τοῦ καθολικοῦ τῆς Μονῆς κα-
θὼς καὶ τῆς Μολυβδοκκλησίας. Στὰ 1540 ἐργά-
ζεται σὲ τρεῖς συγχρόνως μεγάλες τοιχο-
γραφικῆς ἐργασίες, τὸ καθολικὸ τῆς Μονῆς
Κουλουμουσιῶν, τὸ Πρωτότοιο καὶ τῆς Μονῆς
Φιλοθέου, πράγμα ποῦ δειχνεῖ τὴν δραστηριο-
τητα, ἀλλὰ καὶ τὸ πλῆθος καὶ τὴν ἱκανότητα
τῶν τεχνιτῶν τῆς. Στὰ 1544 μάς δίνει τίς
τοιχογραφίες τῆς Μονῆς Ἐσσηφάνης, στὰ 1546
τὸ Σταυρονικήτη, καὶ στὰ 1547 μιά ἀπὸ τίς
λαμπρότερες δημιουργίες τῆς, τὴν εἰκονογρά-
φησιν τοῦ καθολικοῦ τῆς Μονῆς Διονυσίου. Στὰ
1555 εἰκονογραφεῖ τὸ μικρὸ παρεκκλήσι τοῦ
Ἁγ. Παύλου — πασίγνωστο γιὰ τὴν πλαστο-
γραφία τῆς χρονολογίας αὐτῆς ἀπὸ τὸ κακο-
ποίητο χέρι τοῦ διαδοχτοῦ Σκιωνίδου — καὶ στὰ
1560, τὸ κομψότατο παρεκκλήσι τοῦ Ἁγ. Νι-
κολαίου τῆς Λαύρας. Στὰ 1568 συνεχίζει με
τίς τοιχογραφίες τῆς Μονῆς Δοχειαρίου καὶ τέ-
λος στὰ 1593 τὸ καθολικὸ ναοῦ τῆς Μονῆς
Ἰσθράν, γιὰ νὰ περιοριστοῦμε στὶς παλαιότε-
ρες καὶ σημαντικότερες ἀπὸ τίς σωζόμενες τοῦ
XVI αἰῶνα τοιχογραφικῆς ἐργασίες τῆς. Ο δι-
ακοσμητικὸς τοῦτος ὁργανισμὸς ποῦ συνεχίζεται
καὶ κατὰ τούς ἐπομένους δύο αἰῶνες — τὸν
XVII καὶ XIII — κατὰ τούς ὁποίους ἐκτελοῦν-
ται πλῆθος νέες ἐργασίες καὶ ἀνακαινισμοί,
ποῦ ἂν δέν προσθέτουν τίποτε στὶς πρώτες τοῦ
XVI αἰῶνα καλλιτεχνικῆς δημιουργίας καὶ πολ-
λὲς φορές καταστρέφουν, ἀπὸ ἀνακαινιστικὴν
μανία, ἐντελὲς ἀδικοιολόγητα, παλαιότερες καὶ
πολὺ σημαντικότερες ἐργασίες, ὅπως ἔχουν ἐν-
διαφέρει, τόσο γιὰ τὴν παρακολούθησιν τῆς πο-
ρείας τῆς τέχνης κατὰ τούς τελευταίους τούτους
καιροὺς τῆς παρακμῆς, ὅσο καὶ γιὰ τὴν μελέτη
ὁλόκληρου τοῦ εἰκονογραφικοῦ ἔπους, ποῦ ἀ-
δικοῦσιν τὸ συμπληρῶναι. Ἡ γνωστὴ ἔρημη-
γεία τῶν ζωγραφῶν ποῦ κατὰ τίς ἀρχές τοῦ
XVIII αἰῶνα, κοδικοποιεῖ ὀριστικὰ τὸ ἔπος
αὐτό, καταγράφει 111 παραστάσεις μόνον ἀπὸ
τὸ βίᾳ τοῦ Χριστοῦ καὶ ἄλλες τριάντα τῶν
εὐαγγελικῶν παραβολῶν, γιὰ νὰ μὴ ἀναφέρου-
με τίς θεολογικὰς, τίς παραστάσεις ἀπὸ τὴν
Παλαιὰ Διαθήκη, τῶν προφητῶν, τῶν ἁγίων καὶ
τῶν μαρτυρολογίων τους. Οἱ ἀτελείωτοι αὐτοὶ
κύκλοι τοιχογραφῶν ποῦ κατακλύζουν τούς τοί-
χους τῶν ἁγιορείτικων καθολικῶν καὶ ἄλλων μο-
ναστικῶν κτιρίων καὶ ἰδίως τῶν τραπέζων —
ὅπου ἡ τυπικότης ἐνδίδει σὲ κάποια ἐλευθερία
εἰς τὴν ἐμπνευση — τὸ ἀπέραντο αὐτὸ τοιχο-
γραφικὸ ὅλικο, ποῦ μικρὴ μόνον ἰδέα τοῦ μᾶς
δίδει ἡ ἐκδοχή «Monuments d'Athos: Les
reintures» τοῦ C. Millet, πολλὰ ἔχει νὰ προσφέ-
ρῃ εἰς τὴν συγκριτικὴν μελέτη καὶ τὴν ἀρίστην
τοῦ μεγάλου αὐτοῦ βυζαντινοῦ θρησκευτικοῦ ἔ-
πους. Ἐπιφυλασσόμενοι ν' ἀναπτύξουμε ἄλλοτε
τὴν σημασία αὐτῆς τῆς πλειυρᾶς περιοριζόμεθα
σήμερα νὰ μνημονεύσουμε τὸ ἔργο τῶν τριῶν
πρώτων μεγάλων τοιχογράφων τῆς Κρητικῆς
σχολῆς τοῦ XVI αἰῶνα, τοῦ Θεοφάνους μοναχοῦ
καὶ Ζωρῆ, τῶν Κρητῶν, καὶ Φράγγου Κατε-
λάνου τοῦ Θεβαίου. Ο Θεοφάνης φέρεται ὡς
ὁ πρῶτος καὶ ἐπιφανέστερος ἐκπρόσωπος τῆς
Σχολῆς αὐτῆς, ποῦ διεκόσμησε στὰ 1535 τὸ
καθολικὸ τῆς Λαύρας καὶ στὰ 1546 τὴν τραπέ-
ζαν τῆς Μονῆς Σταυρονικήτη, ποῦ μετὰ τὴν κα-
ταστροφὴν τῆς ἀπὸ πυρκαϊὰ δέν σωζόμενοι παρὰ
ὁ ἱησοῦς σὴν ἱλὴν τῆς Τιβεριδος, ὁ πολ-
λαπλασιασμός τῶν ἄρτων καὶ μερικὲς ἄλλες
μορφές ἀσκήτων. Στὸν ἴδιο ἔπος ἀποδίδονται
οἱ προγενέστερες τοιχογραφίες τῆς Λαύρας κα-
θὼς καὶ ἡ διακόσμηση τοῦ ναοῦ τῆς Παναγίας
σὴν Καλαμπάκα. Ἐνδιαφέρον θά ἦταν νὰ γνω-

ρίζαμε ἀσφαλῶς ἐάν αὐτὸς εἶναι ὁ τοιχογράφος
τῆς τραπέζης τῆς Λαύρας, πράγμα μάλλον
ἀπίθανον παρὰ βέβαιον. Ἐπειδὴ πρόκειται γιὰ
τὸ παλαιότερον τοιχογραφικὸ μνημεῖον ἐν "Αθῶ
τῆς τεχνιτοσύνης αὐτῆς, ἔργο με ἀδρὸν χαρα-
κτῆρα καὶ μεγάλην πείρα ποῦ στάθηκε ὁ στα-
θμὸς καὶ ἡ ἀφετηρία γιὰ τίς μεταγενέστερες
ἐργασίες. Ἐπιθετικήν πραγματικὰ εἶναι ἡ σει-
ρά τῶν ἀσκήτων, με μορφές βαρύνοντα χαρακτι-
ρισμένες, σὰ νᾶναι παρμένες ἀπὸ ζωντανὰ μαζί
καὶ ἰδεῶδη πρότυπα τοῦ ἐν "Αθῶ μοναστικοῦ
βίου, τὸν ὁποῖον καὶ οἱ μεγάλες ἀκόμη συνθέ-
σεις ὅπως ἡ κοίμησις τοῦ Ἁγίου "Αθανασίου
ἢ «αἱ ψυχὰι τῶν δικαίων ποῦ ἐπαισχύονται εἰς
τὸν Παράδεισον» προσπαθοῦν νὰ ἀπεικονίσουν.
Ἡ παλαιότερη αὐτὴ τοιχογραφικὴ δημιουργία
τῆς Κρητικῆς σχολῆς, καὶ σὴν ἐμπνευση καὶ
στὸ ὕψος αὐστηρὰ «μοναχικῆς» στάθμης τὸ πρό-
τυπο γιὰ ὅλες τίς κατωτέρως ἐργασίες. Ἡ
τοιχογραφία τοῦ καθολικοῦ τῆς μεγάλης αὐτῆς
Μονῆς, ποῦ ἀκολουθεῖ λίγα χρόνια ἀργότερα
— στὰ 1535 — ἔργο συνθετικότερο, ποῦ ἀνα-
χωνεῖ τὰ παλαιὰ στοιχεῖα τῆς παραδόσεως,
διατηρεῖ ὡς τόσο αὐτὸ τὸ ἰδιαιτέρου «ἄφους» ποῦ
τὴν κάνει νὰ διακρίνεται ἀπὸ μιά δημιουργία
«μεταβυζαντινῆς». Ἡ θρυλικὴ μορφή τῶν πο-
λεμιστῶν ἁγίων πάντων ἀπὸ τούς χοροὺς, ἡ ἴδιος
πάντα καὶ σὰν στοιχειώμενος ἀπὸ τὸ πέρασμα
τοῦ καιροῦ, παίρνουν τώρα μίαν ἑκφράση ἀρ-
ρητῆς μεγαλουργίας, σὰν ἀποτραπηγμένες ἀπὸ τὰ
ἐγκόσμια καὶ βυθισμένες σ' ἕναν δικὸν τοῦς
α

ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ ΣΤΙΣ ΕΡΗΜΙΕΣ

Κάποιο έκτακτο περιστατικό έχει συμβεί σήμερα στο βουνό.

Έχω ανηφορίσει από άχαραγα ψηλά στην πλαγιά ν' ακούσω τις πέδρικες στο πρωινό τους λάλημα, και τώρα πιά που είναι προχωρημένη μέρα, κάθουμαι πάνω σ' ένα θεώρατο γκρεμόβραχο και κοιτάζω το ένα και το άλλο. Κάτω, χαμηλά, απλώνεται ο μικρός καμπύκος και πιό πέρα η άμμουδιά κι' η απέραντη αλυσία της θάλασσας. Σιγαλιά και γαλήνη παντού. Καμιά ζωή δε φαίνεται τώρα πουθενά, — όλοι οι κάτοικοι του δάσους όσοι ζούνη τη νύχτα έχουνε λουφάξει στις κρυψώνες τους, κι' όσοι πάλι είναι ήμερινοι νοιάζονται για το φαί τους, αποτραβηγμένοι έδω ή εκεί, χωρίς σούρτα - φέρτα και χωρίς φωνές και κραξίματα.

Όμως νά σου μια στιγμή κι' ανηφορίζεις βιαστικά πάνω απ' τη ρεματιά με δυνατό φτεροκοπήτα ο γείτονάς μας, ο γέρω κόρακας, με δυο άλλους ακόμη από κοντά, πίσω του. Τον γνωρίζω κι' από μακριά, γιατί ξέχνη που είναι πολύ μεγάλος κι' έχουμε ιδωθή από κοντά πολλές φορές, του λείπει και μια μεγάλη πέννα απ' τη δεξιά φτερούγα του, κι' η θέσι της φέγγει άδεια στο κενό, όπως μπροστινό δόντι που λείπει. Τό έξυπνο μάτι του, που δεν του ξεφεύγει τίποτα απ' ό,τι γίνεται στα τρίγυρά μας, με παίρνει άμέσως χαμπάρι άπάνω στο γκρεμόβραχο που κάθουμαι ξεπλωμένος, και μου άμολαί έτσι μια - δυο κραξίες, — καθώς προσπερνάει. Χωρίς άλλο με γνωρίζει κι' εκείνος. Μάλιστα άλλες φορές, άμα συναπαντηθούμε πουθενά, δεν προσπερνάει έτσι, — γυρίζει φτερό και κόδεει καμιά δυο βόλτες από δίπλα μου να ιδώ τι κάνω, και μη τυχόν έχω διάθεσι να κουδεντολογήσω και για κανένα φίλημα, σάν καλοί γείτονι που είμαστε. Γιατί κάτω στο δασοφυλάκειο είναι συνήθεια πιά να το πετάω ίσα-πέρα κανένα λαρούγγι ή κανένα παλιοκόμιδο κρέας και νά το τρατέρνεται στην καθημερινή του σχεδόν επίσκεψη. Φτάνει να μην είναι φασαρία εκεί στην αύλη με τίποτα άλλους ανεπιθύμητους και νά μην είμαι κι' έγώ πάρα πολύ κοντά, γιατί μια ικανοποιητική άπόστασι είναι απαραίτητη πάντα στις καλές με γειτονικές σχέσεις. "Άλλως τε κι' ό,τι άποφάγι νάναι είναι καλό και περίκαλο, — τό διατολόγιο των κοράκων δεν παραλλάζει και τόσο από τό άνθρωπινο.

Πολλές φορές νά τύχη νάμαι μέσα στο δασοφυλάκειο νά διαβάζω τίποτα, άκούω μια στιγμή ένα διπλό κρά - κρά γεμάτο άπορία, σά διπλό έρωτηματικό. Κοιτάζω κρυφά απ' τό παντζούρι και τον βλέπω νά κάθεται στην κάτω άκρη της μάντρας και νύχη στυλωμένο τό έξυπνο μάτι του κατά τη σκάλα μας και κατά την πόρτα.

— Τι όργη! Τι γειτόνοι είμα.

στε και' δεν έχει σήμερα τραταμέντο;

Έχουν έρθει έτσι τά πράματα στις σχέσεις μας, που ή θέα μου είναι φαίνεται συνδυασμένη με φαί στο μυαλό του, και συχνά γίνεται, κι' έξω στο δάσος άκόμη νά τύχη ν' άνταμώνουμε, νάμαι άποχρεωμένος σάνει και καλά νά του πετάξω πέρα κάτι από την τσάντα μου. "Αμα χτυπήσω κανένα λαγό δεν τον ξεκοιλιάζω άμέσως, επίτηδες. Τόν κουδάλω έτσι στο δασοφυλάκειο, κοιτάζοντας στο δρόμο μην ιδωθούμε πουθενά με τον γείτονα. Τότε τον ξεκοιλιάζω έκει επί τόπου και σερβερώνω σέ καμιά φανερή καθαράδα όλα έκείνα τά πλούσια σωθικά, κοιλίες κι' άντερα. Τό μάτι του έκτιμάει άμέσως τό άρχοντικό δώρο και μου άναγνωρίζει από καρδιάς τό λεπτό μου φέριμο. Καθώς έγώ άποτραβιέμαι στην έπιδαλλόμενη άπόστασι, πηδάει απ' την κορφή του δέντρου του κάτω και δεν ξεχνάει ποτέ νά μου άμολήσ η ένα κρά, — ένα μοναχό αυτή τη φορά, — άλλου τόνου κι' άλλης ύφης, που ξέρω πολύ καλά πώς σημαίνει: Μπράβο, έν τάξει, είμαι εύχαριστημένος μαζί σου.

Λαγοί βέβαια δεν υπάρχουνε την κάθε μέρα, — κάθε άλλο. "Όμως και για καμιά νυφίτσα ή τέτοιο έχω τό νού μου πότε πότε νά τό οίκονόμω και, στην άνάγκη, κάποιο άποκόμιμα ψίχα υπάρχει πάντα στην τσάντα. Δέ θυμώνει άμα πηδήξ η απ' τό

δέντρο του και ιδώ πώς δεν είναι παρά μόνο ψωμί ψίχα, την κοιτάζει μια καλά - καλά, σκυφτός καθώς στέκει μ' άνοιχτές πέρα τις ποδάρες του, κι' έπειτα σηκώνει τό κεφάλι του και κοιτάζει και κατά μέσα: — "Α, δεν πετύχαμε τίποτ' άλλο σήμερα έ; λείει τό μάτι του.

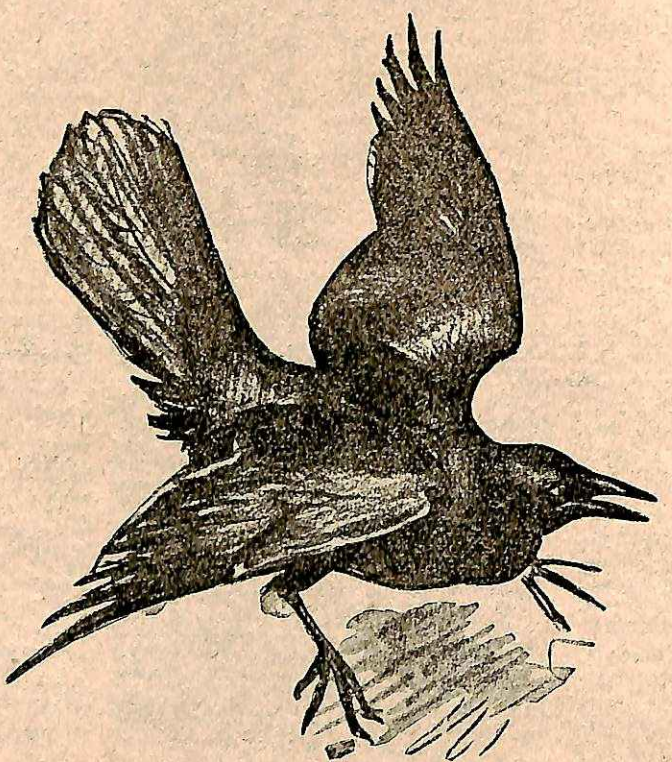
Τις προάλλες μάλιστα είχαμε κι' ένα μικρό έπεισόδιο. "Ημουν καθισμένος χάμω και κοιτάζα μια μερμηγκοφωλιά, που παρακολουθούσα κάτι. Αυτό θά βάσταζε κάμψηση ώρα και θά ήμουν και πολύ άπορροφημένος, γιατί μια στιγμή που σηκώθηκα να φύγω, είδα τό γείτονα νά κάθεται πιό πέρα, στην κορφή σ' ένα δέντρο, και νά με κοιτάζει κι' αυτός με προσοχή. Πότε είχε ρθ η και πόσην ώρα με περίμενε, δεν είχα άντιληφθ η καθόλου. "Ετυχε νά μη βαστώ τσάντα, και λοιπόν άνοιξα έτσι τά χέρια μου και τις παλάμες και τού φώναξα ότι δεν είχα μαζί μου τίποτα, — άλλη ώρα, τού είπα.

Αυτός όμως που νά με πιστέψ η. Καθώς άπομακρύνθηκα νά φύγω, πέταξε από τό δέντρο του κάτω, σίμωσε με τις άγαρμπές του πηδηξίες έκει στο μέρος της μυρμηγκοφωλιάς κι' άρχισε νά ψάχν η από δω κι' από κεί τον τόπο νά βρ η που τούχα βάλει τον ταχτικό μεξέ. "Αδύνατο νά τό χωρέση ο νούς του πώς δεν τούχα αφήσει τίποτα. Τί διάβολο λοιπόν έκανα τόσην ώρα κεί χάμου, που όσο κι' άν κοιτάζε κα-

νείς δεν εύρισκε τίποτα τό ένδιαφέρον;

"Ανασηκώθηκα στο γκρεμόβραχο που ήμουν ξεπλωμένος και τούγνεψα έτσι με τά χέρια και με την τσάντα, πώς ήμουν έτοιμος σήμερα νά έκπληρώσω πάλι τις άποχρεώσεις μου. Αυτός όμως ούτε έπε νά κοντοσταθ η καθόλου. Με τις ίδιες στίβαρες φτοροκοπιές εξακολούθησε νά πετά η κατά πάνω, πάνω από τη ρεματιά, με τούς δυο άλλους άκόλουθους λίγα μέτρα παραπίσω του. "Ητανε φανερό πώς είχε μεγάλη και βιαστική δουλειά και πώς δεν ήθελε με κανένα τρόπο ν' άργοπηρήσ η. Σέ λίγο τον έχασα από τά μάτια μου, κι' αυτόν και τούς συντρόφους του, πάνω ψηλά, στο γύρισμα του βουνού. Κατέβηκα από τό γκρεμόβραχο και τράβηξα τον άνηφορο κατά κεί νά ιδώ τί τρέχει. "Η πλαγιά ήτανε πολύ δασωμένη κι' ίσαμε που νά φτάσω πάνω στο ξάγναντο δεν μπορούσα νά βλέξω τίποτα. "Από κεί άνοιγόταν μια μεγάλη λαγκαδιά και μια άλλη πλευρά του δάσους και τού βουνού. "Αλλά κι' από κεί σάν έφτασα δεν είδα τίποτα, σιγαλιά και έρημία τά πάντα και κανένα σημάδι εξαίρετικό πουθενά. "Ενα τεράστιο όρνιο μονάχα, Ένας κόκκινος γύπας, έκλωθε ψηλά στο γαλάζιο τού ουρανού, γράφοντας μεγάλους κύκλους με μιάν άντσι και με μια μεγαλοπρέπεια που μόνο οι γύπες και οι άητοι μπορούν νά έχουν. Δίχως κανένα παίξιμο των φτερών, δίχως καμιά φανερή προσπάθεια, γλιστρούσε στο γαλάζιο χάος σάν νά λικνιζόταν σέ άνάερο λίκνο του. "Ενα δεύτερο φάνηκε σέ λίγο νά φτάν η από τά βάθη τού όρίζοντα. Στην άρχ η τό είδα σά μια μικρή μαύρη κουκίδα στο φόντο τού ουρανού που όλο μεγάλωνε και σίμωνε, μεγάλωνε και σίμωνε, και σέ λίγο έγγραφε κύκλους κι' αυτό μαζί με τό άλλο, πάνω απ' τό ίδιο σημείο τού δασωμένου βουνού, όλο και χαμηλώνοντας. "Υποψίαστηκα άμέσως τί τρέχει. Κατάλαβα ότι ή ίδια αίτια που καλούσε τό γείτονα μας και τούς συντρόφους του κείθε ψηλά, ή ίδια έφερνε και τούς γύπες, και βιάστηκα ν' ανηφορίσω προς τά κεί. "Ητανε φανερό πιά πώς κάποιο ζώο, γίδα ή πρόβατο, ποιος ξέρει, είχε ψοφήσει ή είχε γκρεμιστή, κι' οι αίθερες στέλνανε τώρα τό προσκλητήριο μήνυμά τους στα πέρατα. Με χίλιες προφυλάξεις, έχοντας τό νού μου νά με κρύβουν καλά τά δέντρα, κατάφερα κι' άνακαλύψα κι' έγώ τό ένδιαφέρον σημείο και σίμωνα σιγά - σιγά από μια πυκνή τούφα, απ' την αντίθετη τού άέρα μεριά. Και καθώς παρσιέρισα με τό χέρι λίγα κλαδιά και κοιτάξα, είδα μπροστά μου ένα θέαμα, που δεν είναι δυνατό νά τ η ιδώ και νά μη σου μείνη άξέχαστο.

Β. ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (26ης Μαΐου)

Τώ καιρῷ ἐκείνῳ ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας λεγομένην Συχάρ, πλησίον τοῦ χωρίου ὃ ἐδῶκεν Ἰακώβ Ἰωσήφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. Ἦν δὲ ἐκεῖ πηγή τοῦ Ἰακώβ. Ὁ οὖν Ἰησοῦς κεκοπιακῶς ἐκ τῆς ὁδοποιρίας ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ. Ὡρα ἦν ὥσει ἔκτι. Ἐρχεται γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρείας ἀντλήσαι ὕδωρ, λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· δός μοι πειν. Οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεσαν εἰς τὴν πόλιν ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσι. Λέγει οὖν αὐτῇ ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρεῖτις· πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὢν παρ' ἐμοῦ πειν αἰτεῖς, οὗσης γυναικὸς Σαμαρετίτιδος; Οὐ γὰρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρεῖταις. Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· εἰ ᾔδεις τὴν δωρεάν τοῦ Θεοῦ, καὶ τίς ἐστὶν ὃ λέγων σοι, δός μοι πειν, σὺ ἂν ἤτησας αὐτόν, καὶ ἔδωκεν ἂν σοι ὕδωρ ζῶν. Λέγει αὐτῇ ἡ γυνὴ· Κύριε, οὐτε ἀντήλωμαι ἔχεις, καὶ τὸ φέρον ἐστὶ βαθύ· πόθεν οὖν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν; Μὴ σὺ μεῖζων εἰ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ, ὃς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φέαρ, καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπιε καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ; Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· πᾶς ὃ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τοῦτου διψήσει πάλιν· ὃς δ' ἂν πίη ἐκ τοῦ ὕδατος οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ διψῇ εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ δώσω αὐτῷ γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἁλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον. Λέγει πρὸς αὐτὴν ἡ γυνὴ· Κύριε, δός μοι τούτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ μηδὲ ἔρχωμαι ἐνθάδε ἀντλεῖν. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ὕπαγε φώνησον τὸν ἄνδρα σου καὶ ἔλθε ἐνθάδε. Ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ καὶ εἶπεν· οὐκ ἔχω ἄνδρα. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· καλῶς εἶπας ὅτι ἄνδρα οὐκ ἔχω· πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες, καὶ νῦν ὃν ἔχεις οὐκ ἐστὶ σου ἀνὴρ· τοῦτο ἀληθὲς εἰρηκάς. Λέγει αὐτῇ ἡ γυνὴ· Κύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης εἰ σὺ. Οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ ὄρει τοῦτῳ προσεκύνησαν, καὶ οὐμεις λέγετε ὅτι ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐστὶν ὁ τόπος ὅπου δεῖ προσκυεῖν. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· γύναι, πιστεύουσ μοι ὅτι ἔρχεται ὥρα ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὄρει τοῦτῳ οὔτε ἐν Ἱερουσαλὴμ οὐ προσκυήσεται τῷ Πατρὶ. Ὑμεῖς προσκυεῖτε ὃ οὐκ οἶδατε, ἡμεῖς προσκυομεν ὃ οἶδαμεν· ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστὶν. Ἄλλ' ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐστὶν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνῶνται προσκυνοῦντες αὐτόν. Πνεῦμα ὁ Θεός, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν. Λέγει αὐτῷ ἡ γυνὴ ὅτι Μεσσίας ἔρχεται ὁ λεγόμενος Χριστός; ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, ἀναγγελεῖ ἡμῖν πάντα. Λέγει αὐτῇ Ἰησοῦς· ἐγὼ εἰμι ὁ λαλῶν σοι. Καὶ ἐπὶ τούτῳ ἦλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμασαν ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλάλει· οὐδεὶς μὲντοι εἶπε, τί τρεῖς; ἢ, τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς; Ἀφῆκεν οὖν τὴν ὕδραν αὐτῆς ἡ γυνὴ καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ λέγει τοῖς ἀνδράσιν· δεῦτε ἴδετε ἄνθρωπον ὃς εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα· μὴ τι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός; Ἐξῆλθον οὖν ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν.

Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ ἡρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ λέγοντες· Ραββί, φάγε. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἐγὼ βρώδην ἐγὼ φαγεῖν, ἦν ὁμεις οὐκ οἶδατε. Ἐλέγον οὖν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους· μὴ τίς ἠνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν; Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐμὸν βρώμα ἐστὶν ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με καὶ τελειώσω αὐτόν τὸ ἔργον. Οὐχ ὁμεις λέγετε ὅτι ἐπὶ τετράμηνός ἐστι καὶ ὁ θερσιμὸς ἔρχεται; Ἰδοὺ λέγω ὑμῖν, ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν καὶ θεάσαθε τὰς χώρας, ὅτι λευκαί εἰσι πρὸς θερσιμὸν ἤδη. Καὶ ὁ θερσιμὸς μισθὸν λαμβάνει καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἵνα καὶ ὁ σπειρὼν ὁμοῦ χαίρῃ καὶ ὁ θερσιμὸς. Ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ἐστὶν ὁ ἀληθινός, ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ σπειρὼν καὶ ἄλλος ὁ θερσιμὸς. Ἐγὼ ἀπέστειλα ὑμᾶς θερσιεῖν ὃ οὐχ ὁμεις κεκοπιάκατε· ἄλλοι κεκοπιάκασιν, καὶ ὁμεις εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε. Ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν τῶν Σαμαρειτῶν διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς, μαρτυροῦσης ὅτι εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα. Ὡς οὖν ἦλθον πρὸς αὐτόν οἱ Σαμαρεῖται, ἡρώτων αὐτὸν μείναι παρ' αὐτοῖς· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. Καὶ πολλοὶ πλείους ἐπίστευσαν διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ, τῇ τε γυναικὶ ἔλεγον ὅτι οὐκέτι διὰ τὴν σὴν λαλιὰν πιστεύομεν· αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν, καὶ οἶδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου ὁ Χριστός.

Τὸ ἔναντι Εὐαγγέλιον μᾶς ἐξιστορεῖ τὴν ὁμιλίαν τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς μετὰ τὴν Σαμαρετίτιδα, ἡ ὁποία μετὰ τὰς ἐρωτήσεις τῆς ἔδωκε τὴν ἀφορμὴν εἰς αὐτὸν γιὰ νὰ διδάξῃ ὅτι ἄδικα φιλονικοῦν οἱ πατριῶτες τῆς μετὰ τὸν Ἰουδαίους ὡς πρὸς τὸν τόπο ὅπου ὁ Θεὸς πρέπει νὰ λατρεύεται. Διότι καθὼς ἐμάθαμε ἀπὸ τὴν Παλαιὰ Διαθήκη οἱ Ἰουδαῖοι ἐμισοῦσαν θανάσιμα τοὺς Σαμαρεῖτας γιὰ τὸ λόγο ὅτι αὐτοὶ ἐλάτρευαν τὸν Θεὸν εἰς τὸ ὄρος τῆς Σαμαρείας Γαρεζὶν, ἐνῶ οἱ Ἰουδαῖοι εἰς τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα.

Μὲ τὴν σύντομον ἀπάντησίν του εἰς τὴν ἐρώτησιν τῆς Σαμαρετίτιδος· «Πνεῦμα ὁ Θεὸς καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυεῖν» διδάσκει ὁ Κύριος ὅτι ὅπου καὶ ἂν λατρεύεται ὁ Θεὸς εἶναι τὸ ἴδιον· διότι ὡς πνεῦμα πού εἶναι εὐρίσκειται παντοῦ καὶ ἀκούει κάθε προσευχῇ. Ἀλλὰ εἶναι ἀπαραίτητο ἡ προσευχή μας νὰ γίνεται «ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ». Τί νὰ ἐννοεῖ ἄρα γε ὁ Θεάνθρωπος μετὰ τὴ φράσι αὐτῇ; Διὰ νὰ ἐννοήσωμεν τὴ σημασίαν πρέπει νὰ γνωρίζωμε ποῖα λατρεία προσέφεραν στὸ Θεὸ οἱ Ἰουδαῖοι. Ἡ λατρεία αὐτῶν ἦταν περισσότερον σωματικὴ παρά ψυχικὴ. Δηλαδή αὐτοὶ ἐπρόσεχαν μάλλον τοὺς ἐξωτερικοὺς τύπους καὶ τὰ ἔργα πού ἔκανε τὸ σῶμα γιὰ νὰ δείξουν τὴν ἀληθινὴ τους πίστι πρὸς τὸ Θεό. Ἐπρόσεφραν θυσίαι, ἔκαναν μεγαλοπρεπεῖς ἐορτὲς περισσότερο γιὰ ἐπίδειξι παρά ὡς ἀληθινὴ λατρεία. Δὲν εἶχαν ὅμως τὴ δύναμι μαζὶ μ' αὐτὰ καὶ νὰ προσπαθοῦν νὰ ἀπομακρυνθοῦν ἀπ' τὴν ἁμαρτία, δὲν ἐπεδίωκαν τὴν ψυχικὴ τους σωτηρία. Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς ὁ Ἰησοῦς τὴ λατρεία αὐτῇ τὴν καταδικάζει λέγοντας ὅτι ὁ Θεὸς πρέπει νὰ λατρεύεται «ἐν πνεύματι». Πνεῦμα εἶναι ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου. Λοιπὸν ὁ Θεὸς δίδει προσοχὴ στὴ λατρεία πού προέρχεται ἀπὸ ψυχὴ καθαρὴ, πού μ' ὅλη τὴ δύναμὶ τῆς ποθεῖ τὴν ἀπολύτρωσί της ἀπὸ τὴν ἁμαρτία.

Ἡ λατρεία πού προέρχεται ἀπὸ τέτοια ψυχὴ φανερώνει τὴν ἀφοσίωσι τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸ Θεό. Καὶ αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο πραγματικὰ ἀγαπᾷ ὁ Θεός. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς λατρεύει τὸ Θεὸ ὅχι εἰς ὠρισμένης μόνον περιστάσεις ἀλλὰ εἰς ὅλον τὸν βίον του. Λατρεύει τὸν Θεὸν ἀληθινὰ καὶ ὅπου καὶ ἂν βρεθῇ. Τί ὠφελοῦν οἱ μεγάλοι ναοὶ καὶ αἱ πολυτελεῖς ἐορταὶ καὶ πανηγύρεις καὶ οἱ λόγοι οἱ γεμάτοι λόγια παχιά, ἂν δὲν προέρχωνται ὅλα αὐτὰ ἀπὸ ψυχῆς ἀγνῆς καὶ καθαρῆς;

Προσέτι εἶπεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Σαμαρετίτιδα ὅτι ὁ Θεὸς πρέπει νὰ λατρεύεται καὶ «ἐν ἀληθείᾳ». Τί νὰ ἐννοήσῃς μετὰ τὰς δύο αὐτὲς λέξεις; Ἡ λατρεία τῶν Ἰουδαίων δὲν ἦτο ἀληθὴς λατρεία, δὲν εἶχαν καθαρὰ γνῶσιν τοῦ Θεοῦ καὶ ὁ ἠθικὸς τους νόμος δὲν ἦταν τελείος. Τὸ αἰσθητὸν τοῦ φόβου συνέδεε αὐτοὺς πρὸς τὸν Θεὸ καὶ ὅχι τὸ αἰσθητὸν τῆς ἀγάπης. Ἐπίστευαν ὅτι μόνον στὸ ναὸ τῆς Ἱερουσαλὴμ ἔπρεπε νὰ λατρεύεται ὁ Θεός καὶ γι' αὐτὸ μόνον ἐκεῖ ἔκαναν τὰς προσευχὰς καὶ τὰς θυσίας τους. Ἀπ' αὐτὰ παίρνοντας ἀφορμὴ ὁ Θεάνθρωπος μᾶς καθοδηγεῖ μετὰ τὰ λόγια του γιὰ νὰ λάβωμε πλήρη γνῶσιν τοῦ Θεοῦ. Διδάσκει ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι πνεῦμα καὶ σάν πνεῦμα ὅπου καὶ ἂν λατρεύεται εἶναι τὸ ἴδιο, ἀρκεῖ μόνον νὰ προέρχεται ἀπὸ ἀγνὴ ψυχῇ. Μετὰ τὴ διδασκαλίαν του ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ μᾶς ὁδηγεῖ πῶς μπορούμε πραγματικὰ νὰ λατρεύωμε τὸ Θεό. Πρέπει ὅλη μας ἡ ζωὴ νὰ εἶναι σύμφωνη μετὰ τὰς μεγάλας ἀληθείαις τοῦ Εὐαγγελίου. Εἶναι πολὺ μεγάλη ἀλήθεια ἡ διαφορὰ τῆς λατρείας πού μᾶς ἐδίδαξε ὁ Ἰησοῦς ἀπ' τῇ λατρείᾳ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ νόμου. Ἡ χριστιανικὴ λατρεία εἶναι πραγματικὴ λατρεία ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ. Εἶναι λατρεία ἡ ὁποία προέρχεται ἀπὸ αἰσθητὸν εὐγνωμοσύνης, ὑπακοῆς, ἀφοσιώσεως καὶ ἀγάπης πρὸς τὸν Θεόν.

Αὐτὴ τὴ λατρεία πρέπει κάθε ἀληθινὸς χριστιανὸς νὰ προσφέρει. Αὐτὴ πάντοτε ἄς τοῦ διδῇ θάρρος καὶ ἄς τὸν ἐμπνέη. Ὁλος τοῦ ὁ βίος ἄς εἶναι μιὰ πραγματικὴ λατρεία πρὸς τὸν Θεόν, διότι ὅπως εἶπε καὶ ὁ Ἰησοῦς πρὸς τὴν Σαμαρετίτιδα: «Πνεῦμα ὁ Θεὸς καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυεῖν».

Η ΜΙΚΡΗ ΝΟΣΟΚΟΜΑ

ΤΟΥ Κ. ΠΑΝΤΕΛΗ ΧΟΡΗ

Ο αρχίατρος συγκινήθηκε και της είπε...

— Μπορεί να μην ξέρω, μα θα πάω νοσοκόμα.

— Άσε να μεγαλώσης πρώτα κομάτι.

— Είμαι αρκετά μεγάλη και θα πάω.

Όταν έλεγε αυτά η Λουλουκά, κάτι είχε στο νοῦ της, δεν τ'έλεγε στα κουτουρού. Μόλις ο πατέρας της έφυγε και πήγε στον πόλεμο, η μαννούλα της, για να ξηνη να δίνη στη Λουλουκά της μπόλικο και καλό φαγητό, αναγκάστηκε να ξενοπλένη. Πήγαινε λοιπόν καμιά φορά η μικρούλα τα ρούχα που έπλενε ή μάννα της στο σπίτι ενός αρχιάτρου, που υπηρετούσε στο υπουργείο. Η γυναίκα του αρχιάτρου τη συμπάθησε, τη χάρεινε, την περιποιώτανε, την κερνούσε γλυκό και την άφηνε να παίξει με τα παιδιά της. Ξαναπήγε λοιπόν μια μέρα, ύστερα απ' το σκοτωμό του πατέρα της, μαυροντυμένη και λυπημένη στο σπίτι του αρχιάτρου. Μόλις την είδε η κυρία, δεν ήξερε τί να της κάνει. Την πήρε στα γόνατά της και τη φιλούσε κλαίγοντας.

— Πρέπει να είσαι περήφανη, Λουλουκά μου, γιατί είσαι κόρη ενός ήρωα.

— Θα έκδικηθώ όμως, κυρία μου, εγώ το θάνατο του αγαπημένου μου μπαμπάκα.

— Ναι, χρυσό μου, θα έκδικηθής της έλεγε η κυρία του αρχιάτρου, έτσι για να της πη κάτι, χωρίς να δίνη σημασία στα λόγια της μικρής.

— Και σ' αυτό θα με βοηθήσετε σείς, έτσι να φυλάξη ο Θεός τον άντρα σας και τα παιδάκια σας.

— Να σε βοηθήσω σε ό,τι θέλεις, παιδάκι μου, σε ό,τι μπορώ.

— Θα σάς παρακαλέσω να πητε στον κύριο να μου δώσει ένα συστατικό γράμμα για κάποιο νοσοκομείο, να πάω εκεί να περιποιώμαι τους πληγωμένους.

— Εσύ, το μωρό!

— Δεν είμαι μωρό, είμαι μεγάλη πιά. Η δασκάλα μ'ας είπε στο σχολείο, πως οι βασανισμένοι μεγαλώνουν πιο γρήγορα από τους ευτυχισμένους. Έλ'ατε, κυρία μου, μη μου άρνηθητε αυτή τη χάρη κι' εγώ να γίνω δουλά σας, ό,τι θέλετε να σάς κάνω, για να σάς ξεπληρώσω αυτή τη χάρη.

— Μά, παιδάκι μου, είσαι στα καλά σου;

— Ναι, ναι, δε θα μου χαλάσετε το χατήρι.

Η Λουλουκά έπέμενε με τα δάκρυα στα μάτια. Σαν ήρθε το μεσημέρι στο σπίτι και ο αρχίατρος, έπεσε στα πόδια του με λυγμούς και τον ικέτευε. Η μάννα της, που την περίμενε στο σπίτι, σαν είδε πως άργούσε, ανησύχησε, έβριξε στο κεφάλι της ένα μαύρο μαντήλι και πετάχτηκε στο σπίτι του γιατρού, να δη τί γίνεται ή κορούλά της, ή μόνη της τώρα συντροφιά και παρηγοριά σ' αυτή τη ζωή. Ηδρε την κόρη της κλαμένη να σέρνεται στα πόδια του γιατρού και της γυναίκας του, σε μια νευρική κρίση ανεκδιήγητη.

Η κόρη του γιατρού, αρκετά πιο μεγάλη απ' τη Λουλουκά, έλεγε στον πατέρα της και τη μητέρα της:

— Έπί τέλους μη της χαλάτε το χατήρι, δεν τη βλέπετε πως κάνει; Θα πάθη το κορίτσι και είναι άμαρ-

τία και γι' αυτή την όρφανη και για τη μάννα της, που δεν έχει άλλον από δαύτη σ' αυτόν τον κόσμο!

Καμιά φορά τα λόγια των παιδιών έχουν περισσότερη επίδραση στους μεγάλους και από τα λόγια των σοφών. Ο αρχίατρος, άνθρωπος αγαθός, που λάτρευε το κοριτσάκι του, συγκινήθηκε, σχεδόν δάκρυσε, και είπε:

— Έπί τέλους δε χάθηκε ο κόσμος, ας δοκιμάσουμε. Και γυρίζοντας προς τη μητέρα της Λουλουκάς, την κυρά Σεβαστή, πρόσθεσε: Στο πρώτο Νοσοκομείο της Θεσσαλονίκης υπηρετεί ως άρχινοσοκόμα μια οικογενειακή μας φίλη. Τη στέλνουμε μ' ένα συστατικό γράμμα σ' αυτή και ας την κάνει ό,τι θέλει. Άς είναι και μικρούλα, σε κάτι θα μπορέση να βοηθήση.

— Σε ό,τι με προστάξη, είπε με θέρμη η μικρούλα.

— Μεθαύριο φεύγει για εκεί ένας ανθυπίατρος, ένα καλό παιδί, του την εμπιστευόμαστε και την πάει στην κυρία.

Και έπειτα, γυρίζοντας στην Κυρά-Σεβαστή, πρόσθεσε:

— Εσύ μην ανησυχής καθόλου, θα μείνεις όσον καιρό θα λείπη η κόρη σου, μαζί μας. Έτσι κι' έτσι έχουμε ανάγκη από μια γυναίκα να μάς βοηθήσει στο σπίτι και να κρατάη συντροφιά της γυναίκας μου.

Έτσι κι' έγινε. Σε δυο μέρες έφυγε η Λουλουκά για τη Θεσσαλονίκη μαζί με τον ανθυπίατρο. Ήταν γεμάτη χαρά, είχε λησμονήσει σχεδόν όλους διόλους της, αν και σ' όλο το ταξίδι ψιθύριζε μέσα στα χεϊλάκια της: «Έπί τέλους ήρθε η ώρα να έκδικηθώ!»

Όταν έφτασαν στη Θεσσαλονίκη, ο ανθυπίατρος παρουσιάστηκε στο Νοσοκομείο και παρέδωσε τη μικρούλα με το συστατικό γράμμα του αρχιάτρου,

στην άρχινοσοκόμα, την Κυρία. Η κυρία, πριν διαβάση το γράμμα, κύτταξε σχεδόν με περιφρόνησι τη μικρή, σαν να έλεγε μέσα της: «Και τί θα το κάνω εγώ αυτό το «σαμιαμί»!» Άμα διάβασε όμως το γράμμα, που ο γιατρός της έγραφε όλες τις λεπτομέρειες, σαν να συγκινήθηκε και της λέει:

— Μείνε λοιπόν εδώ, θα σ' έχω, μικρούλά μου, δεξί μου χέρι και θα σε στέλνω εκεί όπου θα μπόρεσης σ' κάτι να προσφέρης.

— Ό,τι θέλετε, κυρία μου. Μην κυττάζετε πως είμαι μικρή, μα έχω την όρεξη να δουλέψω σαν μεγάλη. Φτάνει να μου δείξετε και να μάθω πως περιποιούνται τους τραυματίες. Θα είμαι σε όλα πρόθυμη και περιποιητική στους δυστυχισμένους αυτούς. Θα δήτε...

Η Κυρία ανέθετε στη Λουλουκά διάφορες βοηθητικές υπηρεσίες, να σκουπίζει, να καθαρίζει τα δωμάτια, να πλένη διάφορα ρούχα των τραυματιών και αυτή, σ' όλα πρόθυμη και γρήγορη, τελείωνε τη δουλειά καλλίτερα από μια μεγάλη. Και δουλειά ταχτική και παστρική. Η Κυρία ήταν ενθουσιασμένη μαζί της. Μια μέρα είπε στον αρχίατρο, το διευθυντή του Νοσοκομείου:

— Καλλίτερα να είχα άλλες δυο σαν κι' αυτή τη μικρή, παρά τις άλλες τις μεγάλες, τις τεμπέλες, που όλο χαζεύουν και χασκολογάνε με τους νοσοκόμους και τους γιατρούς.

Μα η Λουλουκά δεν περιριζόταν μόνο στις βοηθητικές αυτές δουλειές. Άμα γινότανε καμιά δύσκολη έγχειρησι ή απλώς αλλαγή επιδέσμων, δόστου και τρύπωνε, καθώς ήταν και μικρούλα, μαζί με τις άλλες νοσοκόμες που παραστέκονταν στους γιατρούς, παρατηρούσε με προσοχή για να μαθαίνη και αυτή και βοηθούσε σε ό,τι

μπορούσε. Έμαθε να βάζει τις σύριγγες άμα οι άλλες νοσοκόμες κάναν καμιά ένεσι σε κάποιον πληγωμένο για να του ανακουφίσουν τους πόνους και μια μέρα ένω οι άλλες νοσοκόμες ήσαν απησχολημένες, κάποιος πληγωμένος πονούσε και φώναζε δυνατά, χωρίς να της πη κανείς τίποτα, του έκανε τη χρειαζόμενη ένεσι και έκείνος ενθουσιασμένος, όταν έπαψαν οι πόνοι του, της είπε:

— Γειά σου, μικρούλά μου, έχεις χεράκι έλαφρούταικο, ούτε ένοιωσα καθόλου όταν με τρύπησες. Τώρα δεν υποφέρω καθόλου.

— Έκανα το χρέος στον πατέρα μου. Άν ζούσε την ίδια ηλικία θα είχε με σάς.

Η Λουλουκά έκανε συντροφιά στους πληγωμένους.

Και ξέρετε, του μοιάζετε κιόλας!

Έξυπνη και πρόθυμη, σε λίγο τα έμαθε όλα. Ήταν πιά και αυτή σαν τις άλλες, τις μεγάλες νοσοκόμες. Η άρχινοσοκόμα, ή κυρία, τη λάτρευε. Μάλιστα μια μέρα που φέραν έναν πληγωμένο αξιωματικό και τον βάλανε σε ιδιαίτερο δωμάτιο, της είπε η κυρία:

— Αυτόν θα αναλάβης να τον περιποιήσαι εσύ. Θα τα καταφέρης καλλίτερα από τις μεγάλες.

Σε λίγους μήνες έγινε η Λουλουκά το χαϊδεμένο παιδί του Νοσοκομείου. Όλοι την αγαπούσαν και την κάνανε γούστο, μα και τη θαυμάζανε για την αντίληψή της, τη δραστηριότη-

τά της και την αξιοσύνη της. Όλοι οι πληγωμένοι τη φώναζαν κοντά τους για να παρηγοριούνται και τη βάζανε να τους λή ιστορίες και παραμύθια.

Μια μέρα της είπε η κυρία:

— Μας έφεραν ένα έχθρο αιχμάλωτο και πληγωμένο. Αυτόν θέλω να μου τον περιποιηθής εσύ ιδιαίτέρως.

— Αυτόν, τον έχθρό μας; άπάντησε με άπορία η Λουλουκά.

— Μην το λες εσύ αυτό, μικρούλά μου, ο Κύριος ή-μων Ίησους Χριστός είπε πως πρέπει όλους τους ανθρώπους να τους περιποιούμαστε το ίδιο, γιατί όλοι είναι παιδιά του Θεού.

και έτσι να γίνη καλός άνθρωπος και να πάψη να σκοτώνη πιά.

Όταν η Λουλουκά πήγε κοντά στον... έχθρό της για να τον περιποιηθής, αυτός έκαιγε από τον πυρετό και ήταν σχεδόν ανίσθητος. Μα ύστερα από λίγες μέρες άρχισε να συνέρχεται. Η Λουλουκά τον περιποιώτανε όσο μπορούσε.

Ο αγαθός εκείνος άνθρωπος, που μιλούσε και αρκετά καλά Έλληνικά, συμπάθησε το κοριτσάκι, που καθόταν πάντα κοντά του και τώρα μάλιστα που ήταν σε ανάρρωσι του έλεγε ιστορίες για να περνάη η ώρα του. Μια μέρα τη χάρειψε, τη φίλησε και της είπε με πόνο:

— Ξέρεις πως έχω ένα κοριτσάκι ίδιο σαν και σένα; Τις μέρες που πάλευα με το θάνατο, μέσα στους πόνους και τον πυρετό, θαρρούσα πως ήρθε το ίδιο το παιδί μου και με περιποιώτανε.

— Το ξέρω... μέσα στο παραμιλητό σας μου πία-νατε το χέρι μου, με χαιδεύατε και μου ψιθυρίζατε: «Έσμέ, Έσμέ...» Έσμέ θα τη λένε την κορούλά σας;

— Ναι, Έσμέ...

— Έσείς θα πάτε σε λίγο σπιτάκι σας και θα άγκαλιάσετε την ίδια την Έσμέ. Εφύγατε για τον πόλεμο και θα ξαναγυρίστε πίσω ζωντανός. Να της πητε, μην το ξεχάστε όμως, να της το πητε, πως γνωρίζατε ένα άλλο κοριτσάκι σαν κι' αυτή, τη Λουλουκά, που σάς περιποιήθηκε και έκανε κι' αυτή ό,τι μπόρεσε, ό,τι περνούσε από το χέρι της, για να ξαναγυρίστε μια μέρα στην κορούλά σας και να την άγκαλιάσετε, γιατί ήξερε πόσο είναι σκληρό το ένάντιο. Ο πατερούλης μου έφυγε κι' αυτός για τον πόλεμο, μα δεν ξαναγύρισε πιά.

Είπε αυτά και έπεσε στην άγκαλιά του... έχθρου της, ξεσπώντας σε λυγμούς.

Ήταν δεν ήταν δώδεκα χρονών κοριτσάκι, όταν ήρθε η ειδησι, στην μητέρα της και αυτήν, πως ο πατέρας της σκοτώθηκε στον πόλεμο.

— Μαννούλά μου, μην κλαίς! έλεγε στην μητέρα της και εγώ θα έκδικηθώ αυτούς που σκότωσαν το μόνο μας προστάτη.

— Άν ήσουν άγόρι, μπορούσες, χρυσή μου, να τ'έλεγες αυτό. Έμεις δυο γυναίκες τί μπορούμε να κάνουμε;

— Και οι γυναίκες δεν πάνε νοσοκόμες;

— Καλά, και μια νοσοκόμα πως μπορεί να έκδικηθής;

— Όταν περιποιηθαι τους δικούς μας τους πληγωμένους και τους κάνει καλά, ξαναπηγαίνουν στον πόλεμο και σκοτώνουν έχθρους.

— Είσαι μικρούλα και δεν ξέρεις.

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΟΙ

Υπό Μ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

10. (Συνέχεια)

Και πραγματικά, τὸ πλῆθος σκόρπισε τραβώντας πρὸς τὶς ἐκκλησιές καὶ τὰ μοναστήρια. Χιλιάδες καμπάνες καὶ σήμαντρα ἤχησαν ὑστερὰ ἀπὸ λίγο ἀπ' ὅλες τὶς συνοικίες τῆς ἀπέραντης πολιτείας καὶ κάτω ἀπὸ τοὺς θόλους οἱ καλλιφώνοι χοροὶ εὐχαριστοῦσαν μὲ κατάνυξη τὴν Ὑπεραγία Θεοτόκο γιὰ τὸ νέο τῆς θαύμα.

Μυρουδιά ἀπὸ θυμιάματα γέμισαν τὸν ἀνοιξιάτικο ἀγέρα.

Ὁ Δημήτρης ἀκολούθησε τὸ δρόμο τῶν Ἀργυροπρατειῶν τὴν ἡμέρα ἐδῶ μπορούσες νὰ συναντήσης ὅλο τὸν ἀρχοντικό κόσμο τῆς βασιλεύουσας καὶ πρὸ πάντων τὶς κυράδες πού θεωροῦσαν ἀπαραιτήτου νὰ περάσουν καὶ νὰ ρίξουν μιά ματιά στὶς προθήκες τῶν χρυσιῶν. Μὰ τώρα τὰ ἐργαστήρια ἦσαν κλειστά· λίγοστοὶ διαβάτες βιαστικὰ περνοῦσαν κ' ἀπὸ μακριὰ ἀκούγες τὰ βήματά τους ν' ἀντηχοῦν στὸ πλακόστρωτο. Τὸ ἴδιο στὸ μεγάλο φόρο¹ τοῦ Κωνσταντίνου πού ἦταν τὸ πῶλο-λυσιγναστό μέρος τῆς πολιτείας.

Καθὼς περνοῦσε ἀπὸ τὸ Μακρόν ἔμβολο τοῦ Μαυριανοῦ², ἕνας καθαλάρης πού ἔτρεχε σὰ δαιμονισμένος παρὰ λίγο νὰ τὸν ρίξει κάτω. Πέρασε τόσο γρήγορα πού στὸ λίγοστο φῶς δὲν κατάφερε νὰ ξεχωρίσῃ τὴ φυσιογνωμία του. Ὁ κατατομή του ὅμως τοῦ φάνηκε γνωστή.

«Ὁ Γρηγόρης! Αὐτός, ναι, αὐτός ἦταν δίχως ἄλλο...».

Στράφηκε καὶ φώναξε ὅσο μπορούσε δυνατὰ:

— Γρηγόρη! Γρηγόρη!

Μὰ ὁ κρότος πού ἔκαναν τὰ πέταλα τοῦ ἀλόγου σκέπαζε τὴ φωνή του.

«Δίχως ἄλλο πηγαίνει στὸ παλάτι νὰ μάθῃ τί τρέχει» σκέφτηκε. Ἡ συνάντησή αὐτὴ τὸν εὐχαρίστησε γιατί εἶχε κάμποσες μέρες νὰ δῇ τὸ φίλο του καὶ δὲν ἤξερε ἂν βρισκόταν στὴ βασιλεύουσα.

Βλέπεις οἱ περιόδοις χώρισαν τοὺς τρεῖς φίλους... Ὁ Μιχαὴλ ἦταν ὑπασιπότης τοῦ Λέοντα Φωκά, ὁ Δημήτρης, καθὼς ξέρουμε, ὑπηρετοῦσε στὸ σῶμα τῶν ἱκανάτων τῆς βασιλικῆς φρουρᾶς καὶ ὁ Γρηγόρης ἀπὸ τὴν ἡμέρα πού ἦρθε στὴ βασιλεύουσα, τώρα καὶ τρία χρόνια, ἔγινε ὁ ἐμπιστος ἀκόλουθος τοῦ Δομέστικου τῆς Ἀνατολῆς Νικηφόρου Φωκά καὶ εἶχε ἀ-

ποκτήσει κιόλας πρωτότερα ἀπὸ τοὺς ἄλλους τὸ βαθμὸ τοῦ κεντάρχου.

Διαλεκτὲς βέβαια ἦταν καὶ τῶν τριῶν οἱ θέσεις κ' ὅμως συχνὰ σὺν ἔσμιγαν οἱ τρεῖς φίλοι ἀναθυμνόντουσαν τὰ περασμένα χρόνια τους στὴ Θεσσαλονίκη, ὅπου δὲ χώριζαν ποτέ... Τὶς λιόλουστες μέρες στὸ περιθώλι τοῦ Πρωτοσπαθήρη καὶ τὰ διάφορα περιστατικά πού ἔζησαν ἐκεῖ κάτω ἀνάμεσα στοὺς δικούς τους. «Ἄν τοὺς ρωτοῦσε κανεὶς τί περισσότερο ἀπὸ κάθε τι ποθοῦσαν, χωρὶς ἄλλο δὲ θὰ δυσκολεύονταν καθόλου ν' ἀπαντήσουν: «Νὰ βρισκόμασταν μαζί στὴν ἴδια ὑπηρεσία».

Ὡς τόσο αὐτὸ ἐλπίζανε πάντα πῶς θὰ τὸ καταφέρουν. Πῶς καὶ πότε, αὐτὸ δὲν ἦταν φυσικὰ δυνατό νὰ τὸ ἐξέρουν... Ἀόριστα μόνο στηρίζανε τὴν ἐλπίδα τους τούτῃ στὴ μεγάλη ἐκστρατεία τῆς Κρήτης πού ἐτοιμαζόταν, καθὼς ξέρουμε, ἀπὸ καιρὸ.

«Μπορεῖ ὅμως καὶ νωρίτερα» σκέφτόταν τώρα ὁ Δημήτρης κ' ἔλεγε καὶ ξανάλεγε μέσα του τὰ λόγια τοῦ Βρίγγα: Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ προσφέρει σήμερα μεγαλύτερη ὑπηρεσία στὴν Πατρίδα καὶ τὸ Βασιλιά!

Ἄν λοιπὸν μὲ τὴ βοήθεια τῶν φίλων τοῦ πετύχῃ;

Ἡ καρδιά του λαχταροῦσε ἀπὸ χαρά... τοῦ ἐρχόταν νὰ σταθῇ ἐκεῖ στὴ μέση τοῦ ἔρημου δρόμου κάτω ἀπὸ τ' ἀστέρια πού τὸν κοιτάζαν θαρρεῖς, σὰ μυριάδες φιλικὰ μάτια, καὶ νὰ φωνάξῃ, ὅσο μπορούσε δυνατώτερα. Μιά κραυγὴ πού νὰ κυριαρχήσῃ μέσα στὴ νύχτα καὶ νὰ ἀντιπαλήσῃ τοὺς ἐφτά λόφους τῆς βασιλεύουσας. Νὰ εἶσαι νέος, νὰ νοιώθῃς, πῶς ἡ δύναμη πού σὲ πλημμυρίζει εἶναι συντονισμένη σὲ μιά μονάχα ἐπιθυμία: ν' ἀκλουθήσῃ τὸ δρόμο πού φέρνει πρὸς τὴν τιμὴ καὶ τὸ χρέος... Ὑπάρχει ἀρὰ γε μεγαλύτερη εὐτυχία;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Τὸ ἀρχοντικό τοῦ Νικηφόρου Φωκά ἦταν στοὺς πρόποδες τοῦ Γ' Λόφου, κοντὰ στὸν ξενῶνα τοῦ Θεοφίλου. Ἐνας ἀψηλὸς τοῖχος γύρω, ἔκλεινε ὁλοῦθε τὴ θεὰ ἔτσι πού ἐκεῖ μέσα βρισκόσουν σ' ἄλλον κόσμο ξεμοναχιασμένο. Ἡ θολωτὴ πόρτα ἦταν σιδεροδεμένη κ' ἂν πῆγαινε κανεὶς νὰ χτυπήσῃ μέρα ἢ νύχτα, θάπρεπε πρώτα νὰ δώσῃ τ' ὄνομά του, νὰ πῇ γιὰ ποῖο σκοπὸ ἐρχεται στὸν πορτιέρη πού ἐπρό-

βαλλε μὸλις τὸ κεφάλι του ἀπὸ ἕνα μικρὸ πανωπόρι, καὶ νὰ κάθεται ἐκεῖ νὰ περιμένῃ κάμποση ὥρα γιὰ νὰ πάρῃ τὴν ἀπάντησιν πῶς ὁ Δομέστικος τὸν δέχεται ἢ ὄχι.

Μέσα ἀπὸ τὸν περίβολο τοῦτο ἦταν ἕνας κήπος παραμελημένος ἀπὸ καιρὸ. Κυπαρίσσια γέρικα μὲ χοντροὺς κορμούς ὑψώνανε τὸ ἀνάστημά τους βαρὺ κ' ἐπιβλητικὸ, κ' ἂν δὲν ὑπῆρχαν ἀκόμα μερικὲς λευκὲς ἀνάμεσα σὲ τούτα, γελαστὲς καὶ ναζιάρες καὶ φλύαρες καθὼς ἡ αὐρα τοῦ Βοσπόρου κουνούσε τὰ ἀσημοτρέμουλα φύλλα τους, θὰ νόμιζες πῶς βρισκόσουν σὲ κανένα παλιὸ κοιμητήριον. Τ' ἀγριόχορτα εἶχαν θεριέψει κάτω στὸ χῶμα καὶ πλέκονταν γύρω στοὺς κορμούς τῶν δένδρων καὶ φράζανε τὰ στενά μονοπάτια.

Τὸ χτίριο ἦταν παλιὸ, οἱ τοῖχοι χορταριασμένοι ἀπὸ τὴν ὑγρασία κ' ἀπὸ τὰ στενά τοξωτὰ παράθυρα ἐμπαινε τόσο λίγοστὸ φῶς μέσα στὶς κάμαρες πού μὸλις βράδυαζες ἦταν ἀνάγκη ν' ἀνάψουν τοὺς μπρούτζινους λύχνους. Λίγοστὰ βαρεῖὰ ἐπιπλά, χοντρά τραπέζια ὁμοῖα μὲ κείνα πού ἔχουν στὰ κοινόθια καὶ καρέκλες τὸ ἴδιο, σ' ἑστασία. Ὑστερὰ εἰκόνες παντοῦ σὲ κάθε γωνιά καὶ εἰκονοστάσι.

Στὴν αὐλὴ περιτριγυρίζαν στρατιώτες, στοὺς σταύλους βρισκόνταν πάντα ἄλογα, μὰ στὶς κάμαρες βασιλεύε τέτοια σιωπὴ πού καὶ ὁ παραμικρότερος θόρυβος ἀντιλαλοῦσε ἐκεῖ σάμπως σ' ἐκκλησίᾳ.

Ὁ Νικηφόρος Φωκάς ζοῦσε ἐκεῖ μέσα σὺν ἀσκητῇ. Ὡρρες ὀλόκληρες ἔμενε γονατιστὸς μπροστὰ στὶς ἄνιες εἰκόνες, κοιμόταν ἀπάνω σὲ μιά προθήκα καὶ στὸ κορμὶ του κατάσκαρκα φοροῦσε πάντα τὸ ράσο χεῖμώνα καλοκαίρι. Ὡς τόσο πάνω ἀπὸ τοῦτο περνοῦσε μὲ τόση ἀνεση τὴ βαρεῖα πανοπλία καὶ ἔπαιρνε τέτοια ἐκφραση περηφάνειας καὶ παλληκαριᾶς τὸ πρῶσωπό του μὸλις παρουσιάζονταν μπροστὰ στοὺς ἀξιωματικούς καὶ τοὺς στρατιώτες πού σοῦ ἦταν ἀδύνατο νὰ φανταστῇς πῶς λίγο πιὸ πρὶν τούτος ὁ πολεμιστὴς μὲ τὰ πλατεῖα στήθη καὶ τὸ χοντρὸ κεφάλι, ἔγερνε συντριμμένος καὶ προσευχότανε σὺν ἀμαρτωλὸς κάτω ἀπὸ τὸ βάρος τῆς ἀμαρτίας του.

Ὁ Γρηγόρης Κομιτᾶς πού βρισκόταν δυὸ χρόνια τώρα κοντὰ του δὲν μπορούσε νὰ καταλάβῃ ἀκόμα πῶς ἦταν δυνατό νὰ συνταϊριάζωνται στὸ ἴδιο πρόσωπο τόσο διαφορετικὲς ἐνέργειες.

Ἐνα ἀπὸ τὰ δυὸ συμβαίνει: ἢ ἡ

— Γρηγόρη! Γρηγόρη!...

περήφανη ψυχὴ τοῦ στρατιώτη τοῦτου πού δὲν ξέρει ἴσως νὰ βάζῃ σύνορα στὶς φιλοδοξίες τῆς συνέρχεται καὶ ζητᾶ συχώρησιν γιὰ τὰ παράβολα σχέδια καὶ τοὺς ἄνομους κρυφοὺς πόθους τῆς... ἢ ἀπὸ τὴν προσευχὴ καὶ τὴν νηστεία καὶ τὴν κακοπέραση ἀντλεῖ σὰν ἀπὸ μυστικὴ πηγὴ ὅλη τὴ δύναμη πού χρειάζεται γιὰ νὰ κἀνῃ μὲ αὐστηρότητα καὶ πίστη τὸ δύσκολο χρέος τῆς.

Ἀνάμεσα στὶς δυὸ τοῦτες γνώμες ζυγιαζόταν ὁ Γρηγόρης Κομιτᾶς καὶ πότε πιστεύε τὴν πρώτη ἀνάλογα μὲ τὶς περιστάσεις καὶ τὰ ὅσα παρατηροῦσε, πότε τὴ δεύτερη.

Εἶναι ἀλήθεια πῶς στὴν ἀρχὴ δοκίμασε κάποια ἀπογοήτεψη... Στὴν παιδικὴ του ἀκόμα φαντασίᾳ ὁ Δομέστικος τῆς Ἀνατολῆς ἦταν ἕνα ὑποκείμενο ὀλόκληρο ξεχωριστό, πού ἔλαμπε ἀπὸ δύναμη καὶ μεγαλοπρέπεια... Ὅταν ἔαφνικὰ βρέθηκε σ' ἕναν ἄνθρωπο μπροστὰ μὲτριο καὶ χοντρὸ, ἄσκημο μπορούσες νὰ πῇς μὲ κάτὶ πῶδια λεπτὰ καὶ κοντὰ σχετικὰ μὲ τὸν τεράστιο κορμὸ πού βασταζά-νε, δὲν μπορούσε νὰ πιστέψῃ τὰ μάτια του.

Αὐτὸς ἦταν λοιπὸν ὁ Νικηφόρος Φωκάς, ὁ περιφημότερος στρατιώτης τῆς αὐτοκρατορίας, τὸ στήριγμα τοῦ θρόνου καὶ ἡ ἐλπίδα τῶν Χριστιανῶν; Αὐτὸς σὺν Ἀη Γιώργη θὰ καθάλλε-κευε τ' ἄλλογὸ του γιὰ νὰ σκοτώσῃ τὸ δράκο πού δὲν ἄφινε τὸ νερὸ νὰ κατεβῇ στὴ χώρα;

— Νὰ ὁ νέος πού σοῦ ἔλεγα, εἶπε ὁ Λέων σπρώχνοντας μπροστὰ τὸ Γρηγόρη.

Ὁ Νικηφόρος τούρριξε μιά γρήγορη ἐξεταστικὴ ματιά.

— Καλὰ, εἶπε ὑστερὰ ἀπὸ λίγο, θὰ τὸν δοκιμάσω. Τίποτ' ἄλλο. Ἀπὸ τότε ὁ Γρηγόρης ἐγκαταστάθηκε στὸ ἀρχοντικό τοῦ Νικηφόρου Φωκά καὶ πολὺ γρήγορα ἄλλαξε γνώμη καὶ κατὰ-λαβε πῶς ἐμφάνισεν καὶ ἀξία δὲν ἔχουν καμμιά σχέση καὶ πῶς μεγάλως ἡρωϊ-κὲς ψυχὲς συχνὰ κρύβονται σὲ κορμιά ἀσκημῶθωρα ἢ καχεκτικά.

Οἱ στρατιώτες πού τριγυρίζουν στὴν αὐλὴ τοῦ Δομέστικου, οἱ σκληροὶ τοῦ-τοι καὶ ἀπότομοι πολεμιστὲς τῆς Ἀνατολῆς, εἶχαν γιὰ τὸ στρατηγὸν τοὺς μιά τέτοια ἀγάπη πού ἔφτανε πιά στὴ λα-τρεία.

Ὁ Νικηφόρος γι' αὐτοὺς ἦταν κατὰ ὑπεράνθρωπο. Ἐτιμωροῦσε χωρὶς λύπη ὅποιον παραμελοῦσε τὸ χρέος του, μὰ πρώτος αὐτὸς ἔδινε τὸ παράδειγ-μα μιά καὶ σὺν κίνυντο κανεὶς δὲν ἔβγαινε μπροστὰ του σὴν ὁρμὴ καὶ σὴν τόλμη. Τὸ δικαίωμα νὰ εἶναι αὐστηρὸς κριτὴς γιὰ τοὺς ἄλλους τὸ ἀπόκτησε μὲ τὸ νὰ εἶναι αὐστηρότερος κριτὴς γιὰ τὸν ἑαυτὸ του... Ὅμως, ὅπως ὁ καλὸς στρατιώτης τ' ἀγαπᾷ τ' ὄπλο του καὶ τὸ φροντίζει γιατί ἔξε-ρει πῶς δὲν ἔχει καλλίτερο ἀπ' αὐτὸ καὶ πολυτιμότερο σύντροφο, τὸ ἴδιο τοῦτος τοὺς ἀγαποῦσε τοὺς ἀνθρώ-πους του καὶ σὲ κάθε εὐκαιρία πού πα-ρουσιαζότανε ἔδειχνε τὴν ἀγάπην του τούτῃ μὲ ἔργα.

Ὁ στρατιώτης κατὰ τὸ Νικηφόρο ἦταν κατὰ ἀνώτερο ἀπὸ τὸν πολίτη, γιατί μέσα στὶς δυσκολες ἐκείνες σιγι-μὲς αὐτὸς ἦταν ἀναγκαίτερος γιὰ τὴ διατήρησιν καὶ τὸ μεγαλεῖο τῆς αὐτο-κρατορίας.

(Ἀκολουθεῖ)

TITANOMACHIA

Ὅπως εἶδαμε σὲ προηγούμενα τεύχη, στὸν ἀγῶνα τῶν Θεῶν καὶ τῶν Τιτάνων, πού κρατοῦσε δέκα ὀλόκληρα χρόνια, ὁ ἐρίδουπος Ζεὺς βλέποντας νὰ τοῦ χαμογελᾷ ἡ πολυπό-θητη νίκη μῆκε ἀρματωμένος στὴ φοβερὴ αὐ-τὴ πάλι καὶ ἀκράτητος τίναξε καὶ σφεντό-νιζε ἀπὸ τὰ Ὀλύμπια δώματα τὶς ἀστραπὲς του, πού ἐξείχον τὰ στήθη καὶ λυγίζαν τὴ δύναμιν τῶν Τιτάνων.

Τότε γιὰ πρώτη καὶ στερνὴ φορά οἱ σκλη-ροτράχηλοι Τιτάνες ὑποχώρησαν καὶ σὴν βουερὴ ἀντήχησι τοῦ κερανοῦ πηνίγκαν οἱ πολεμικὲς κραυγὲς των. Καὶ τέλος τὸ κατορ-θῆναι. Ὁ φωτεινὸς Ὀλύμπος, ἡ μεγαλόπρεπη αὐτὴ ἐμφάνισις τῆς οὐσίας τῶν Θεῶν, νικᾷ τὸν ἱεροπρό Τάρταρο. Ὁ Δίας κεραυνώνει τοὺς Τι-τάνες καὶ βασιλεύει αἰωνίως στὴν Οἰκουμένη. Ἐκτοτε σὴν φαντασία τῶν ἀρχαίων Ἑλλή-νων οἱ δύο αὐτοὶ τόποι, ὁ Ὀλύμπος δηλαδὴ κ' ὁ Τάρταρος, ἀποτελοῦν τὴν ἑκφρασί τῆς μεγαλότητος ἀντιθέσεως. Τὰ Τάρταρα γίνον-ται οἱ ἀντίποδες τοῦ Ὀλύμπου κ' ἀπέχουν τόσο ἀπὸ τὴν κορυφὴν τοῦ ὅσο αὐτὴ ἀπέχει ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς.

Ὁ τόπος πού βυθίστηκαν οἱ νικημένοι ἦταν ἀπὸ τὴ μοῖρα προωρισμένος νὰ τοὺς δεχτῇ καὶ νὰ τοὺς σφάδῶσῃ, γιατί, ὅπως εἶπαμε στὰ προηγούμενα, οἱ Τιτάνες συμβολίζουν τὶς ἀλόγιστες καὶ στασιαστικὲς δυνάμεις τῆς φύ-σεως πού ἐλευθερὲς κ' ἀδέσμευτες στὰ πρῶ-τα χρόνια τῆς Δημιουργίας, θὰ ὑποταχθοῦν μιά μέρα καὶ θὰ σφάσσουν ὅταν σὺν κόσμῳ βασιλέψῃ ἡ Θάλα καὶ ἡ Γαλήνη. Αὐτὴν τὴν Τάξιν καὶ τὴν Ἡμερίαν συμβολίζει ὁ Ὀλύμπιος Θεός, καθισμένος σὺν ὀλόχρυσῳ θρόνῳ του, ἀτενίζοντας τὴ γαληνεμένη πλάσι μὲ τὸ βαθύ στοχαστικὸ τοῦ βλέμμα. Κάτω ἀπὸ τὸν ὤψη-λό του θρόνον ἀπλώνεται ἡ σιτοφόρα γῆ εἰρη-νικὴ κ' ὀλομένη, τὰ ποτάμια ἀρδεύουν τὶς γόνιμες πεδιάδες καὶ τὰ θνητὰ κ' ἐφήμερα ὄντα, πού θὰ γεννηθοῦν σὲ λίγο ἀπὸ τὸ χῶ-μα, οἱ ταπεινοὶ καὶ πολὺμυχοι ἄνθρωποι θὰ γίνουν μὲ τοὺς ἀγῶνες, τὶς φιλοδοξίες καὶ τὰ πάθη των, οἱ τερπνὲς κ' εὐχάριστες ἐνα-σχολήσεις τῆς βαθεῖας ἡμερίας των.

Εἶναι λοιπὸν ὁ Ζεὺς, ὁ οὐράνιος θεατὴς τοῦ ἐγκοσμοῦ θεάτρου πού ἐποπτεύει σ' ὀλόκλη-ρην τὴν Οἰκουμένη καὶ κυβερνᾷ. Ἡ τύχη τοῦ

πολέμου εἶχε πιά κριθῇ, ἡ ἀγρία διαμάχη ἔ-παιρνε τέλος κ' ὁ θρίαμβὸς ἐπρόσβαινε ὀλοένα ζυγώνοντας τὶς κορυφὲς τοῦ θεικοῦ Ὀλύμπου. Ἄλλ' οὔτε στὶς σπηλῆς καὶ στὶς κορυφὲς τῆς Ὀρθροῦς εὐρήκαν γλυτωμὸ οἱ Τιτάνες. Ἀ-γριεμένοι οἱ Κύκλωπες τοὺς καταδιώκουν καὶ πρῶτοι οἱ ἀνήλιοι ἐκατόγχιρες ἀράζουν τοὺς ἡρωϊκοὺς φυγάδες. Τρακόσιους βράχους ρίχνουν καταπάνω τους καὶ τοὺς συντρίβουν μὲ τὸ ἀσκήκωτο φορτίο. Κι' ὑστερὰ πάλι μὲ τὰ χέρια τους τ' ἀταίριαστα, πούχανε ρίξει ἐκατὸ καὶ δύναμι περίσσεια, τοὺς σήκωσαν ψηλά καὶ τοὺς ἐτίναξαν στὰ μουχλιασμένα βάθη τοῦ Τάρταρου.

Ἔτσι βαρβαρῶμενοι στοὺς ὀπόμενους θρό-νους καὶ μὲ βαριά δεσμὰ στὸς ὤμους καὶ τὰ πόδια, ἔμειναν γιὰ πάντα βυθισμένοι οἱ Τιτάνες, χωρὶς ἐλπίδα ν' ἀγναντεύουν τὴν ὀ-λόφωτη καὶ δοξασμένη κορυφὴν πού τόσο ἐμό-χτησαν γιὰ νὰ τὴν κατακτήσουν...

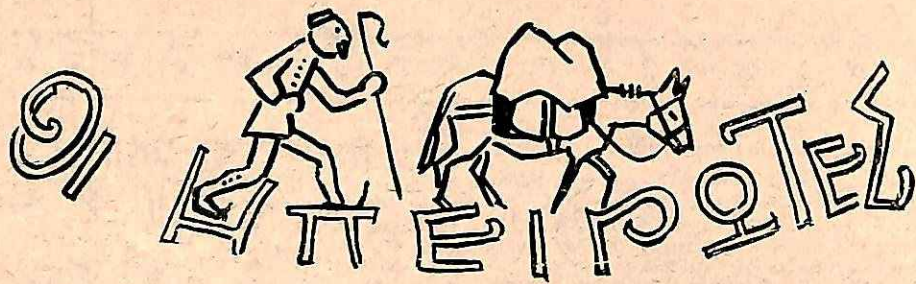
Μὲ τὴν ἐπική καὶ μεγαλόπρεπη εἰκόνα τῆς Τιτανομαχίας κλείνει μιά μεγάλη περίοδος τῆς Δημιουργίας. Οἱ δύο προηγούμενες Δυ-ναστείες, ἡ Δυναστεία πρῶτα τοῦ Οὐρανοῦ κ' ὕστερα ἡ Δυναστεία τοῦ Κρόνου, κρατοῦ-σαν τὴν Οἰκουμένη σὲ μιά διαρκὴ ἀρρυθμία, σὲ μίαν ἀκατάπαυστη ἀναταραχὴ. Μὲ τὴν Τι-τανομαχίαν ἀφηνίχεται ἡ λανθάνουσα Τάξις τοῦ Σύμπαντος καὶ προσπαθεῖ νὰ κυριαρ-χήσῃ. Ἡ Οἰκουμένη, ἀσπαίρουσα μέσα στὶς φλόγες τῶν γεωολογικῶν ἀνατροπῶν καὶ τῶν ὑπερφυσικῶν συγκρούσεων, προσπαθεῖ νὰ κα-θαριστῇ καὶ ν' ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὰ ἐχθρικά κ' ἐπικίνδυνα γιὰ τὸν ὀργανισμό τῆς στοιχείας καυτηριάζοντάς τα μὲ τ' ἀστροπελεκία τοῦ Δία! Μὲ συνέσι ἀπ' ἄκρην σ' ἄκρην. Ὁμοί-οι καὶ ὁμοτράπεζοι τοὺ στέκονται στὸ πλάι του ὁ Ποσειδῶνας μὲ τὸν Πλούτωνα, τὰ δύο μεγάλα ἀδελφὰ του, ἡ Ἥρα, ἡ Δήμητρα καὶ ἡ Ἑστία, οἱ τρεῖς σεβαστὲς ἀδελφές του.

Μαζὶ μ' αὐτοὺς κ' ἄλλους ἀκόμη θεῖους παραστάτες ὁ νικητὴς τῶν Τιτάνων θὰ μοιρα-στῇ σὺν λάφυρῳ τῆς Νίκης, τὴν μεγάλη Πλά-σι, κ' ἀπάνω στὶς Ὀλύμπιες κορυφὲς καὶ στὰ πανώρια δώματα θὰ κατοικήσουν δώδεκα θεοὶ πού θὰ γλυκαίνουν τὰ χεῖλη τους μὲ νέκταρ καὶ ἀμβρόσιον.

ΚΟΣΜΑΣ Ι. ΒΕΡΡΟΙΟΣ

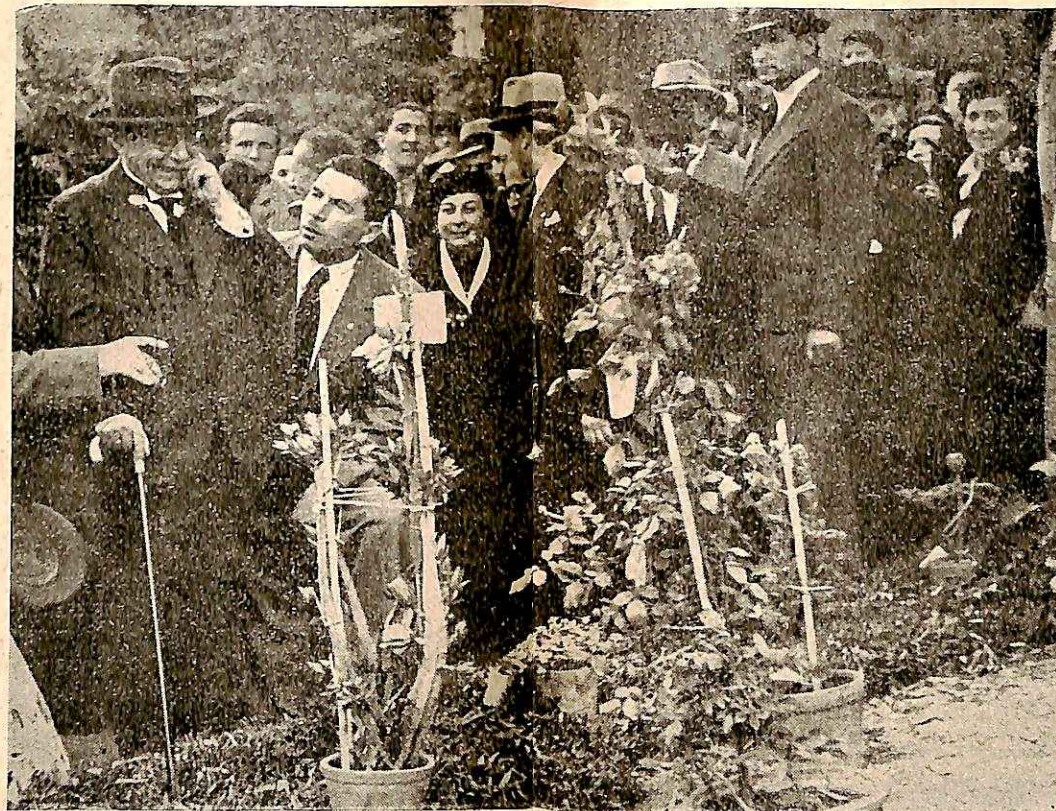

¹ φόρος = ἀγορά.
² κεντρικὸς δρόμος τῆς Κων/πόλεως.

ΤΟ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΑΣ ΡΕΠΟΡΤΑΖ

Άπο τήν Έβδομάδα τών Άνδέων

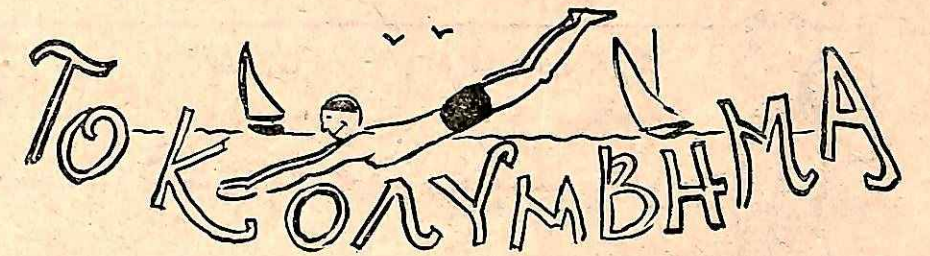

Ο Άρχηγός επισκεπτόμενος τήν έκθεσιν τῶν λουλουδιῶν εἰς τήν πλατεῖαν Συντάγματος κατὰ τήν Έβδομάδα τών Άνθέων.

Άπο τοὺς ἀθλητικοὺς ἀγῶνας τῆς Ε.Ο.Ν.

Οἱ Άρχηγοὶ τῶν ἀθλητικῶν ὁμάδων μετὰ τήν ἀπονομὴν τῶν ἐπάθλων.

Τὰ παράλια τῆς Ἑλλάδος, καὶ πρὸ πάντων τὰ νησιά μας, ἀρχίζουν τώρα, αὐτὴ τὴν ἐποχὴ τοῦ χρόνου, νὰ χαίρωνται τὸ πιὸ κοινὸ καὶ τὸ πιὸ ἀπλὸ ἀθλητικὸ παιχνίδι τῆς θάλασσας: τὸ κολύμβημα. Σ' ἄλλα σημεῖα τῶν παραλίων μας ἀρχισε πιά τὸ κολύμπι καὶ γενικεύεται τὴν ἡμέρα τῆς Ἀναλήψεως καὶ σ' ἄλλα ἀρχίζει ἐπίσημα, ἐπισημότατα μάλιστα, τὴν ἡμέρα αὐτῆς τῆς γιορτῆς.

Τώρα πού πέρασαν οἱ μεγάλες τρικυμίες, τώρα πού ἡ «λεβεντοπνίχτρα» θάλασσα ἡμερώνει καὶ γελᾷ χαρούμενη, παῦει πιά νᾶναι ἐχθρική καὶ τυραννική γιὰ τοὺς νησιώτες καὶ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ γιαιό. Τώρα γίνεται φίλη καὶ καλεῖ τὸν κόσμον, καὶ πρὸ πάντων τὴ νέα γενεά, κοντά της, στὰ κόματά της.

Σπεύδει λοιπὸν ὁ κόσμος πρὸς τὸ κύμα γιὰ νὰ κολυμπήσῃ, γιὰ νὰ ἀγωνισθῇ στὰ θαλασσινὰ ἀθλητικὰ παιχνίδια, γιὰ νὰ γνωρίσῃ τὰ καλὰ καὶ τὰ κακὰ τοῦ ὕγρου στοιχείου.

Ἡ μεγάλη ἔξοδος τοῦ κόσμου τῶν παραλιακῶν πόλεων καὶ τῶν νησιῶν πρὸς τὸ κύμα γίνεται σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα τὴν ἡμέρα τῆς Ἀναλήψεως. Ἐκεῖνη τὴν ἡμέρα ἀρχίζουν μ' ἐπίσημον τρόπο τὰ θαλάσσια μπάνια. Ἐκεῖνη ἡ γιορτὴ εἶναι ἡ πρώτη μέρα τῶν λαϊκῶν κολυμβητικῶν ἀγῶνων...

Περίεργο ἔθιμο πού ἐπικρατεῖ μεταξὺ τῶν νησιωτῶν τῆς Ἑλλάδος, ἀπὸ τὴν Κέρκυρα ὡς τὴν Κύπρο, ἀπὸ τὰ νησιά τῆς Θράκης ὡς τὰ Δωδεκάνησα, εἶναι οἱ βουτιές πού δίδονται στὸ βυθὸ τῆς θάλασσας τὴν ἡμέρα τῆς Ἀναλήψεως. Μὲ τίς βουτιές αὐτὲς καθε κολυμβητὴς ζητεῖ νὰ βρῇ στὸ βυθὸ καὶ νὰ πιάσῃ μιὰ μαλλιαρὴ πέτρα, δηλαδὴ μιὰ πέτρα, πού νᾶχη ἐπάνω της φυτωμένα θαλάσσια χόρτα. Τὸ ἔθιμο αὐτὸ εἶναι πολὺ παλαιὸ καὶ συμβολίζει τὴν ἀρχὴ τῆς περιόδου τοῦ κολυμβήματος.

Ἔτσι ἀπὸ τὴν ἡμέρα τῆς Ἀναλήψεως ὅλος ὁ κόσμος στὴν Ἑλλάδα κάνει ἀφοθὰ τὰ θαλάσσια μπάνια του, κολυμβᾷ στὰ βαθεῖα, παρσθαίνει στὸ κολύμπι, κάνει βουτιές καὶ χαίρεται τὴ θάλασσα. Καὶ ἡ συγκέντρωσι τοῦ κόσμου στὴ θάλασσα διαρκεῖ ἕως τὸ φθινόπωρον.

Μὰ καὶ στίς πιὸ μακρινές ἄκρες τοῦ Ἑλληνισμοῦ τὰ ἔθιμα τοῦ κολυμβήματος ἔχουν πάρεϊ γενικὴ μορφή. Ἀπὸ τὴν Κέρκυρα ὡς τὴν Κύπρο, ἀπὸ τὴν Κρήτη ὡς τὸν Πόντον, παντοῦ οἱ θαλασσινοὶ Ἕλληνες κολυμβοῦν συχνά, κολυμβοῦν πολὺ, δὲν μποροῦν νὰ ζή-

σουν τὸ καλοκαίρι χωρὶς κολύμπι.

Στὰ Κοτῶρα τοῦ Πόντου — στὴ σημερινὴ Ὀρντοῦ — τὸ κολύμπι ἦταν γιὰ τοὺς Ἕλληνες κατοίκους κάτι τὸ γενικὸ καὶ ἀπαραίτητο. Ἀπὸ τίς 7 τοῦ Μῆνη καὶ πολλὰς φορὲς νωρίτερα ἀρχίζει τὸ λούσιμο στὴ θάλασσα, πού ἐγενικεύετο τὴν ἡμέρα τῆς Ἀναλήψεως, ὅπως σ' ὅλα τὰ ἑλληνικά μέρη, καὶ συνεχίζονταν τὰ μπάνια στὴ θάλασσα τοῦ Εὐξείνου Πόντου καὶ πέρα ἀπὸ τὸν Σεπτέμβρη κάποτε...

Ἀπὸ ὅταν ἀρχίζει ἡ ἐποχὴ τῶν θαλασσίων λουτρῶν, ἀλάλαζεν ἡ παραλία πέρα — πέρα ἀπὸ τὴν φασαρία τοῦ γενικοῦ κολυμβήματος. Χαλοῦσεν ὁ κόσμος ἀπὸ τίς φωνές ἐκείνων πού ἐλούζοντο ἢ ἐπαιζαν στὴ θάλασσα.

Ἀξιοπαρατήρητο εἶναι ὅτι στὰ Κοτῶρα οἱ Ἕλληνες συνήθιζαν ἀπὸ πολλὰ χρόνια ἓνα ἰδιότυπο μαγιό, ἑλληνικῆς ἐφευρέσεως. Αὐτὸ τὸ φοροῦσαν οἱ ἄνδρες καὶ οἱ ἑφηβοί. Ἦταν μιὰ μεγάλη ποδιά, πού ἐλέγετο «πισταμπάλι» ἢ «μοζάν», καὶ γινόταν «τυλιγὰδ», δηλαδὴ ἐτυλιγόταν στὸ σῶμα ἀπάνω, σὲ τρόπο πού νὰ σχηματίζῃ μαγιό. Τὸ ἔδεναν στὴ μέση μὲ περίεργο τρόπο, ὥστε σχηματίζονταν σὰν κοντὸ παντελόνι. Μὰ, ὅπως τὸ ἔδεναν, χωροῦσε νὰ βάλλῃ κανεὶς μέσα καὶ πέτρες καὶ μαχαίρι γιὰ νὰ βγάλῃ πεταλίδες, καὶ ἀκόμα εἶχε καὶ χῶρο γιὰ μύδια, ἂν ὁ κολυμπητὴς εὕρισκε τέτοια στὰ βράχια. Οἱ γυναῖκες καὶ τὰ κορίτσια τῶν Κοτῶρων ἔδεναν τὴ μεγάλη αὐτὴ ποδιά στὸ σῶμα τους μὲ ἄλλο τρόπο καὶ κατὰφερναν νὰ σκεπάζουν ὅλη σχεδὸν τὴν γύμνια τους μ' αὐτὸ.

Καὶ στὰ ἑλληνικά ἐκεῖνα μέρη τοῦ Πόντου, ὅπως καὶ στὰ δικά μας παράλια, τὰ ἑλληνόπουλα ἐκολυμποῦσαν μὲ διαφόρους τρόπους. Ὑπῆρχαν λοιπὸν πολλὰ εἶδη κολυμβήματος, ὅπως τὸ ἀγούρακόν (ἀνδρικόν), τὸ κοριτσάκόν (κοριτσιστικόν), τὸ ξεοπιστόν (ἀνάσκελα), τὸ γιάν ἀπάν (στὸ πλάι), τὰ νεπαχτικόν (ἀναπαυτικόν) καὶ ἀκόμα μὲ νεροκολοκύθες, μὲ φελούς κλπ.

Καὶ τὸ κολύμβημα ἀκόμα μπορεῖ νὰ μᾶς ἀποδείξῃ τὴν αἰώνιαν ἐνότητα τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ὅλοι οἱ Ἕλληνες πού κατοικοῦσαν καὶ κατοκοῦν ὅλη τὴν Ἀνατολικὴ Μεσόγειο καὶ μέχρι τῆς θάλασσας τῆς Συρίας ἢ τῆς ἄκρης τοῦ Εὐξείνου Πόντου, εἶχαν καὶ ἔχουν τὴν ἐσχέση μεταξύ τους, πού μοιάζουν σὲ ὅλα — ἀκόμα καὶ στὰ ἔθιμα τοῦ κολυμβήματος!

Φ. ΓΙΟΦΥΛΛΗΣ

Πρὶν ἀπὸ καμμιά πενήντα χρόνια ἐξεκινούσαν μὲ ἄλογα οἱ Ἡπειρώται ἀπὸ τὰ Γιάννενα καὶ ἔφθαναν ὡς τὸ Βουκουρέστι. Ἄλλοι ἐπροχωροῦσαν διὰ ξηρὰς ὡς τὴν Ὀδησσὸ τῆς Ρωσίας.

Τώρα οἱ Ἡπειρώται ταξιδεύουν εἰς τὸ ἐσωτερικὸ τῆς Ἑλλάδος. Φθάνουν ὡς τὸ Ταῖναρον. Εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ τὸν Πειραιᾶ ὑπολογίζεται ὅτι βρίσκονται περισσότεροι ἀπὸ τριάντα χιλιάδες Ἡπειρώται. Ἀπὸ τὰ μεγάλα κτίρια καὶ ἱδρύματα τῶν Ἀθηνῶν τὰ περισσότερα ἔγιναν μὲ χρήματα Ἡπειρωτῶν ξενιτευμένων.

Τὸ Ἀρσάκειον ἔγινε μὲ χρήματα τοῦ Ἡπειρώτου Ἀρσάκη. Ἦτο τὸ πρῶτο μεγάλο παρεναγωγεῖον τῆς Ἑλλάδος. Καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι.

Ἡ Ριζάρειος Σχολὴ μὲ χρήματα τοῦ Ἡπειρώτου Ριζάρη. Γιὰ νὰ σπουδάζουν τὰ ἑλληνόπουλα καὶ νὰ βγαίνουν μορφωμένοι ἱερεῖς.

Καὶ ἡ Σχολὴ τῶν Εὐελπίδων ἔγινε μὲ χρήματα τοῦ Ἡπειρώτου Ἀθέρωφ. Νὰ βγαίνουν ἀπὸ τὴν σχολὴν αὐτὴν ἀξιωματικοί.

Καὶ τὸ Πολυτεχνεῖον μὲ χρήματα τῶν Ἡπειρωτῶν Στουρνάρου καὶ Τσιτσά. Νὰ βγαίνουν ἀρχιτέκτονες καὶ μηχανικοὶ καὶ ζωγράφοι καὶ γλύπται.

Καὶ τὸ Ζάππειον τὸ ἔκαναν οἱ Ἡπειρώται Ζάππαι. Νὰ γίνωνται μεγάλοι ἐκθέσεις πανελληνιοὶ εἰς τὸ μέγαρον τοῦ Ζάππειου καὶ νὰ ὑπάρχῃ ἓνας δημόσιος τόπος περιπάτου.

Καὶ τὸ Στάδιον ἔγινε ἀπὸ χρήματα πάλι τοῦ Ἡπειρώτου Ἀθέρωφ. Ἐπάνω εἰς τὸ ἀρχαῖον Στάδιον, πού ἦτο ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῶν παλαιῶν Ἀθηνῶν, ἔγινε τὸ νέον Στάδιον. Ἐπρεπε νὰ βαδίσῃ ἡ ἑλληνικὴ νεότης εἰς τὰ προγονικά βήματα τοῦ ἀθλητισμοῦ.

Καὶ τὸ μέγαρον τοῦ Ταχυδρομείου εἶναι μὲ χρήματα τοῦ Ἡπειρώτου Μελά. Μὲ τὰ ἐνοίκια τοῦ ἐκπληροῦνται διάφοροι ἐκπαιδευτικοὶ σκοποί.

Καὶ ὁ Ἡπειρωτὴς Μπάγκας, πού ἦτο ἓνας ἀπλοῦς κτίστης, προσέφερεν εἰς τὸ Κράτος τὰ δύο μεγάλα κτίρια πού εἶναι εἰς τὴν Ὁμόνοιαν εἰς τὴν ἀρχὴ τῆς ὁδοῦ Ἀθηνᾶς. Τὸ κτίριον Μπάγκειον καὶ τὸ κτίριον Μέγας Ἀλεξανδρος. Καὶ ἄλλο κτίριον μὲ χρήματα τοῦ Μπάγκα ἔγινεν εἰς τὴν Νέαν Ἀγοράν.

Καὶ ὁ βαρώνος Σίνας, πού μὲ τὰ χρήματά του ἔγινεν ἡ Ἀκαδημία, διὰ νὰ στεγάζωνται οἱ Ἀκαδημαῖοι, καὶ τὸ Ἀστεροσκοπεῖον, ἦτο Ἡπειρωτὴς.

Καὶ ὁ Δομπόλης, πού διέθεσε πολλὰ ἐκατομμύρια γιὰ τὸ Πανεπιστήμιον, ἦτο Ἡπειρωτὴς.

Καὶ οἱ Ζωσιμάδα, πού ἔδιναν τὸν μέγαν πλοῦτόν των γιὰ νὰ ἐκδίδωνται ἑλληνικά βιβλία πρὶν ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς Ἐπαναστάσεως καὶ νὰ φωτίζεται ὁ Ἑλληνισμός, Ἡπειρώται καὶ αὐτοί.

Δὲν μετροῦνται οἱ Ἡπειρώται μεγάλοι ἐργεταὶ τοῦ ἔθνους. Ἦσαν ὅλοι ταξιδευταί. Ὅ,τι μὲ κόπο καὶ μόχθο συγκέντρωναν, τὸ διέθεταν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος.

Πρὶν ἀπὸ τὸ 1821 διέθεταν τὰ χρήματά των γιὰ τὴν Ἡπειρο. Ἐκτιζαν σχολεῖα, γυμνάσια, ἐκκλησίες, γυμνασθεῖα, πτωχοκομεῖα, ἦν διέθεταν τὰ χρήματά των γιὰ τὴν μόρφωσιν τῶν Ἡπειρωτοπαίδων. Ὅταν ἡλευθερώθῃ ἡ Ἑλλάς, ἀρχισαν νὰ δίνουν τὸν μέγαν πλοῦτόν των ὑπὲρ τῶν Ἀθηνῶν. Ἦθελαν νὰ δώσουν μίαν μεγαλοπρέπειαν καὶ μίαν ὠφελιμότητα εἰς τὴν πρωτεύουσαν πανελληνίαν.

Ἀπὸ τὸ 1912—1913 πού ἡλευθερώθῃ ἡ

Ἡπειρος ἀρχισαν νὰ ξοδεύουν τὰ χρήματά των οἱ ξενιτευμένοι Ἡπειρώται καὶ γιὰ τὴν Ἡπειρο.

Ἐγινεν εἰς τὴν Κόνιτσαν μιὰ μεγάλη γεωργικὴ σχολή, ἡ Ἀναγνωστοπούλειος. Ὁ Ἀναγνωστοπούλος ἦτο ἀπὸ τοὺς μεγαλοπνεύστους Ἡπειρώτας. Ἐζῆσε πολὺ εἰς τὴν Ἀμερικὴν, δημιουργῶν σύστημα εὐφύες διδασκαλίας τῶν τυφλῶν παιδιῶν. Τὰ χρήματά του τὰ διέθεσε διὰ τὴν μόρφωσιν τῶν ἑλληνοπαίδων.

Οἱ Ἡπειρώται ταξιδευταὶ ἔφεραν τὸ ὄνομα τῆς Ἑλλάδος παντοῦ. Οἱ περισσότεροι διδασκαλοὶ καὶ παπάδες εἰς πολλὰ μέρη τῆς Θράκης καὶ τῆς Μ. Ἀσίας ἦσαν ἀπὸ τὰ Ζαγόρια τῆς Ἡπείρου. Εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν εἶχαν οἱ Ἡπειρώται κυρίως ἱδρύσει τὸν Φιλολογικὸν Σύλλογον Κωνσταντινουπόλεως, πού ἦτο κύριος σκοπὸς του ἡ ἐξάπλωσις τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων εἰς τὴν Μακεδονίαν, τὴν Θράκην καὶ τὴν Μ. Ἀσίαν.

Καὶ σήμερα εἰς ὅλην τὴν Μακεδονίαν καὶ τὴν Θράκην ὑπάρχουν σύλλογοι Ἡπειρωτῶν, πού δίνουν τὴν μεγαλυτέραν ἐθνικὴν ὠθησιν καὶ πρωτοστατοῦν εἰς κάθε ἐθνικὴν ἰδέαν. Καὶ εἰς τὴν Ἀμερικὴν εἶναι πολλοὶ δεκάδες συλλόγοι Ἡπειρωτικῶν πού κρατοῦν τὸν ἐκεῖ Ἑλληνισμόν εἰς ἐθνικὴν περιωπὴν. Φροντίζουν γιὰ σχολεῖα, ἐκκλησίας, διδασκαλούς. Ὁργανώνουν ἐθνικὰς ἐορτὰς μὲ ἑλληνικὰς στολὰς καὶ μὲ δημόδι ἑλληνικά τραγούδια καὶ ἔργα πατριωτικὰ ἑλληνικά.

Οἱ Ἡπειρώται πού ξενιτεύονται μοιάζουν μὲ τὰ μελισσά. Μαζεύουν μέλι γιὰ νὰ τὸ φέρουν εἰς τὴν ἑλληνικὴν μεγάλην κυψέλην.

Διακρίνονται δὲ εἰς ὅλα οἱ Ἡπειρώται. Εἰς τὰς τέχνας, εἰς τὰ γράμματα, εἰς τὰς ἐπιστήμας, εἰς τὸν πατριωτισμόν.

Σπανίως θὰ εὕρεθῃ ἑλληνικὸ χωριὸ πού νὰ μὴ ὑπάρχουν καὶ Ἡπειρώται.

Ἄλλοι εἶναι μαστόροι, κτίσται καὶ ξυλουργοί. Ἄλλοι εἶναι ἀγιογράφοι καὶ σκαλισταί. Ἄλλοι βαρελοποιοί. Ἄλλοι ἀσχολοῦνται μὲ μεταλλευτικὰς ἐργασίας. Ἄλλοι εἶναι ἀριστοὶ μουσικοὶ τῶν δημοτικῶν μας τραγουδιῶν. Ἄλλοι ἔχουν παντοπωλεῖα, κρεοπωλεῖα, ἀρτοποιεῖα, ξενοδοχεῖα, χάνια. Πολλοὶ δὲ ἐξεκινούσαν ὡς διδασκαλοὶ καὶ παπάδες. Κάθε χωριὸ ἐπέδιδετο εἰς ἓνα κυρίως ἐπάγγελμα. Αὐτὸ τὸ ἐπάγγελμα τὸ εἶχαν ἀπὸ πάπου πρὸς πάππον καὶ μὲ αὐτὸ τὸ ἐπάγγελμα κατέκτων τὸν κόσμον.

Καὶ σήμερα ἀκόμη ὑπάρχουν μεγάλα παροικία Ἡπειρωτῶν εἰς τὴν Ρουμανίαν, τὴν Κωνσταντινούπολιν, τὴν Αἴγυπτον, τὴν Ἀμερικὴν. Ἄλλοτε ἦσαν μεγάλα Ἡπειρωτικὰ παροικία καὶ εἰς τὴν Ρωσίαν καὶ εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ εἰς τὴν Ἑλβετίαν καὶ εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ εἰς ἄλλα μέρη τῆς Εὐρώπης. Καὶ ὅλη ἡ Τουρκία ἦτο γεμάτη ἀπὸ Ἡπειρώτας. Ἐνας Ἕλληνας ἂν ὑπῆρχεν εἰς ἓνα τουρκικὸ χωριὸ αὐτὸς ἦτο Ἡπειρωτὴς.

Πρὶν ἀπὸ χιλιάδες χρόνια εἶχεν ἱδρυθῇ εἰς τὴν Δωδώνην, πού εἶναι κοντὰ εἰς τὰ Ἰωάννινα, τὸ ἀρχαιότερον ἑλληνικὸν μαντεῖον. Ἦτο τὸ μαντεῖον τοῦ Διὸς, ὁ ὅποιος ἐλέγετο Δωδωναῖος. Ὁ Ἑλληνισμός πρωτοεμφανίζεται θρησκευτικῶς καὶ πολιτικῶς συγκεκριμένος εἰς τὴν Δωδώνην τῆς Ἡπείρου. Καὶ ἀπὸ τότε — πρὶν ἀπὸ χιλιάδες χρόνια — ἡ Ἡπειρος ἐξαποστέλλει τὸ πνεῦμά της τὸ ἑλληνικὸν ἀνὰ τὸν κόσμον.

Αὐτὴν τὴν σημασίαν ἔχει καὶ αὐτὴν τὴν ἀποστολὴν ἐκπληροῖ ὁ Ἡπειρωτὴς πού διαρκῶς ξενιτεύεται.

Κ. ΦΑΛΤΑΪΤΣ

(Συνέχεια
έκ του προηγούμενου)

«Αλλ' αντί να φθάσω-
με στην έξοχη, μπαίνου-
με σε κάτι δρόμους άκο-
μη στενωτέρους κι' άκού-
με από μακριά σφυρί-
γματα σιδηροδρόμου.

Παρακαλώ τότε το Μαρτίνα να ρωτήσω τον οδηγό μας αν κινούμε να φθάσουμε. «Η άπάντησή του Μαρτίνα είναι απέλπιστική: Ισχυρίζεται ότι ο υπάλληλος των Γκρήθ και Γκάλεϋ του είπε, ότι δεν ξαναήλθε άλλη φορά στη συνοικία αυτή των κ λ ε φ τ ω ν. «Ω, χωρίς άλλο ο Μαρτίνα παρακούσε, δεν κατάλαβε καλά τί του είπαν. Κι' όμως επιμένει ότι η λέξι δ ι ε ς (thieves), που μεταχειρίστηκε ο οδηγός μας, σημαίνει άγγλικά κλέφτες, ληστές, λωποδύτες. Γι' αυτό ο Μαρτίνα είναι βεβαίως.

Τά χάνω για μία στιγμή, έπειτα όπως συλλογίζομαι ότι ο οδηγός μας φοβάται τους κλέφτες άκριβώς έπειδή πρόκειται να βγούμε στην έξοχη, στην ερημία, κι' ότι η λέξι Γ κ ρ ή ν που βρίσκεται κοντά στο Μ π ε ν α λ, εφαρμόζεται σε δένδρα και σε λειβάδια. Λέγω αυτή τη σκέψη μου στο Μαρτίνα που την παραδέχεται και γελοῦμε πολύ με την κλεφτοφοβία του γεροντάκου. Τί άνόητοι που είναι οι άνθρωποι που δεν βγαίνουν από τις πόλεις!

«Όστόσο, τίποτα δεν προμηνά έξοχη. «Η Άγγλία λοιπόν δεν είναι παρά μία πόλι από πέτρα και λάσπη, που ονομάζεται Λονδίνο; «Η λάσπη αυτή μας βρέχει μέσα στ' άμάξι, πετιέται άπάνω μας κι' από πολλήν ώρα αίσθανόμαστε μία δυσωδία. Αυτά όλα σημαίνουν πως περνούμε από άσχημη συνοικία, την τελευταία βέβαια πριν να φθάσουμε στα λειβάδια του Μπένθαλ-Γκρήν. Μου φαίνεται πως γυρίζουμε πίσω και κάθε τόσο ο άμαξάς μας κοιταστέκεται, σά να μ'ην ξέρη κατά που να τραβήξη. «Άεφασι όμως, άπότομα, σταματά κι' άνοίγει τη θυρίδα.

«Αρχίζει τότε μία συνομιλία, η καλύτερα μία φιλονικία. Καθώς μου λέει ο Μαρτίνα, φαίνεται πως ο άμαξάς δεν έννοει να προχωρήσει περισσότερο, γιατί δεν ξέρει το δρόμο. Γυρεύει οδηγίες από τον υπάλληλο των Γκρήθ και Γκάλεϋ κι' αυτός του άπαντά πως δεν ήλθε ποτέ σ' αυτή τη συνοικία των κλεφτών. «Άκούω κι' έγώ τη λέξι δ ι ε ς.

«Όρτισμένως, δεν είναι 'δω το Μπένθαλ-Γκρήν!

Και τώρα τί θα γίνει; «Η φιλονικία εξακολουθεί από τη θυρίδα της κουκούλας και με τον ίδιο θυμό ρίχνουν τις άπαντήσεις τους απ' αυτή την τρυπά κι' ο άμαξάς κι' ο υπάλληλος.

Τέλος πάντων ο υπάλληλος πληρώνει τον άμαξά, κατεβαίνει από το άμάξι και μ'ας κάνει πάλι «ψί! ψί!». Είναι φανερό πως πρέπει να κατεβούμε και μείς.

Τώρα περπατούμε στις λάσπες του δρόμου, μέσ' στην ομίχλη. «Ενα ισόγειο είναι ζωηρά φωτισμένο με γκάκια και τ'ό φως, που τ'ό άντανάκουν καθρέφτες, χρυσώματα και μοτιλί-
λιες, ξεχύνεται στο δρόμο και διαπερνά την ομίχλη ως τον όχετό. Είναι ταβέρνα, η μάλλον ρακοπουλειό, από εκείνα που στην Άγγλία τά λένε γ κ ι ν - π ά λ α ς.

— Ψί! Ψί! μ'ας κάνει ο οδηγός μας. Και μπαίνουμε μαζί του σ' αυτό το γ κ ι ν - π ά λ α ς. Μα βέβαια που είχαμε άδικο να νομίζουμε πως βρισκόμαστε σε φτωχή συνοικία, γιατί ποτέ μου δεν είδα πολυτελέστερο κατάστημα. Παντού καθρέφτες και χρυσώματα. Και το παγκάρι είναι άσημένιο. Οι άνθρωποι όμως που στέκονται μπροστά του, ή άκουμπούν τις πλάτες σε τούρους και σε βαρέλια, είναι όλοι κουρελιάρηδες. Μερικοί είναι και ζυπόλυτοι, και τά γυναιά τους πόδια, που κολυμπήσαν στη λάσπη των όχετών, είναι τόσο μαύρα, λες και τάχαν άλείψει με βερνίκι που δεν έπρόφθασε να στεγνώσει. Άπάνω στο άρωατό εκείνου παγκαρι, βάζουν του οδηγού μας ένα ποτήρι μ'ένα άσπρο ποτό που ονομάζεται κι' αυτός το πίνει με την ίδια εκείνη άπληστία κι' ευχαρίστηση, που πρωτίτερα τον είδαμε να ρουφά την ομίχλη. «Έπειτα άρ-

χίζει όμίχλια με τόν ξεμανίκωτο άνθρωπο που τον είχε σερβίρει.

Δεν είναι δύσκολο να μαντεύσω πως τον ρωτά τί δρόμο να πάρουμε και δεν χρειάζεται να ρωτήσω το Μαρτίνα.

Βγαίνουμε και περπατούμε πάλι πίσω από τον οδηγό μας: «Ο δρόμος είναι τώρα τόσο στενός, ώστε μ'ή δλη την ομίχλη, βλέπουμε τά σπίτια του κι' από τη μία μεριά κι' από την άλλη. «Από σπίτι σε σπίτι είναι τετωμένα σχοινιά κι' έδω κι' εκεί ρούχα και κουρέλια άπλωμένα. Βέβαια που δεν τ'άχουν εκεί για να στεγνώσουν.

Πού πάμε; «Αρχίζω ν' άνησυχώ και κάθε τόσο ο Μαρτίνα με κοιτάζει. Άλλά δεν με ρωτά.

«Από το δρόμο περνούμε σ' ένα σοκάκι, έπειτα σε μίαν αλλη, έπειτα πάλι σ' ένα σοκάκι. Τά σπίτια είναι τόσο έλεινά, όσο δεν είδα ούτε στο χειρότερο χωριό της Γαλλίας. Πολλά είναι σανιδένια σαν παράγκες ή σά σταύλοι και όμως είναι σπίτια γυναικείες ξεσκουφωτές και παιδιά πλήθος στέκονται στις πόρτες.

«Όταν έν' άδύνατο φώς μ'ας έπιτρέψει να βλέπουμε γύρω μας καθαρώτερα, παρατηρώ ότι οι γυναικείες αυτές είναι χλωμές και τά μαλλιά τους, ξανθά σαν τ'ό άχερο, κρέμονται στους ώμους τους τά παιδιά είναι σχεδόν γυμνά και τά λίγα ρούχα που φορούν στις πλάτες, είναι κουρελιασμένα. Σ' ένα σοκάκι βλέπουμε και χόιρους να φαγουλεύουν στα μαύρα νερά του όχετού, που μυρίζουν σα-
πάνα.

«Ο οδηγός μας στέκεται. Θα έχη χάσει βέβαια το δρόμο. Άλλά τη στιγμή εκείνη μ'ας πλησιάζει ένας άνθρωπος με μακριά γαλάζια ρεδιγκότα, με καπέλλο από γυαλιστερό πέτσι μ' ένα γαλόνι μαύρο κι' άσπρο περασμένο στο χέρι και με μία θήκη κρεμασμένη στη ζώνη του. Είναι π ό λ ι σ μ α ν, άστυνομικός. Κουδενιάζει λίγο με τον οδηγό μας, στέκαστε, και πάλι ξεκινώμε με οδηγό τώρα τον π ό λ ι σ μ α ν. Περνούμε σοκάκια, αλές, στριφτούς δρόμους έδω κι' εκεί βλέπω σπίτια γκρεμισμένα.

Σταματούμε τέλος σε μίαν αλλη, που έχει στη μέση ένα μικρό τέλμα.

— Ρέντ Λάιον Κούρτ (Red Lion Court) λέει ο πόλιμαν.

Αυτές οι λέξεις, που τις έχ' άκούσει πολλές φορές, σημαίνουν: «Αλλη του Κόκκινου Λέοντος», μου έξηγη ο Μαρτίνα.

Μα γιατί σταματήσαμε; Έδω; Άδύνατο να είναι το Μπένθαλ-Γκρήν! Σ' αυτή την αλλη κατοικούν οι γονείς μου; Τότε λοιπόν;...

Δεν προσβαίνω να εξετάσω τις άπορίες αυτές που γεννιούνται στον άνημπο νοῦ μου: «Ο π ό λ ι σ μ α ν κτυπά την πόρτα μιας σάνιδενίας παράγκες και ο οδηγός μας τον εύχαριστεί. «Όστε φθάσαμε;

«Ο Μαρτίνα που δεν μου είχε αφήσει τ'ό χέρι, μου τ'ό σφίγγει κι' έγώ του σφίγγω τ'ό δικό του.

Συνειννοούμε: ή άγωνία που σφίγγει την καρδιά μου, σφίγγει και τη δική του.

«Ήμουν τόσο παραγμένος, ώστε δεν ξέρω τώρα πως άνοίχθηκε ή πόρτα που είχε κτυπήσει ο πόλιμαν.

Βάζει στον οδηγό μας ένα ποτήρι ποτό.

«Αλλ' από τη στιγμή που μπήκαμε σε μία μεγάλη κάμαρα, που την εφώτιζε μία λάμπα, και μία φωτιά από κόκ άναμμένη σε μία μεγάλη σχάρα, τ'ό θυμώμαι όλα.

Μπροστά σ' αυτή τη φωτιά, σε μία μεγάλη ψάθινη πολυθρόνα, που έμοιαζε με θρόνο Άγίου, στεκόταν άκίνητος, σαν άγαλμα, ένας γέρος με άσπρη γενειάδα και με μαύρο σκούφο. Άντικρυστοί, άλλα γωρισμένοι από ένα τραπέζι, καθόνταν ένας άντρας και μία γυναίκα. «Ο άντρας, καμμία σαρανταριά χρονών, φορούσε κοστούμι από στακτιά φέλλα κι' ή φυσιογνωμία του ήταν έξυπνη, άλλα τραχειά. «Η γυναίκα, πέντ' έξη χρόνια νεώτερη, είχε καταξάνθα μαλλιά, που της έπεφταν σ' ένα σάλι με σούρα. Τά μάτια της δεν είχαν βλέμμα; ή απάθεια, ή άδιαφορία, ήταν ζωγραφισμένη στο πρόσωπό της, που άλλη φορά βδταν άμωφο, καθώς και στα ρούχια κινήματά της. Στην κάμαρα ήταν τέσσερα παιδιά, δυό άγύρια και δυό κορίτσια, καταξάνθα όλα σαν τή μητέρα τους. Τ'ό μεγαλύτερο άγόρι θάταν ένδεκα ως δώδεκα χρονών. Τ'ό μικρότερο κορίτσι θάταν μόλις τριών και περπατούσε ά ρ κ ο υ δ ι ζ ο ν τ α ς.

Τά είδα όλ' αυτά με μία ματιά και πριν πάμην να μου μιλά ο οδηγός μας, ο υπάλληλος των Γκρήθ και Γκάλεϋ. «Μά τί μου λέει τώρα αυτός; Μόλις τον άκούω, άλλα δεν έννοω τ'ό παραμικρό. Μόνο τ'όνομα Δριόκολλ, τ'όνομά μου, καθώς μου είχε πη ο δικηγόρος, ξεχωρίζω καθαρά.

«Όλα τά μάτια ήταν γυρισμένα στο Μαρτίνα και σε μένα, άκόμη και τ'ό άκίνητο γέρο. Μόνο ή μικρούλα έβλεπε τον Κάπη. Ποιος από σάς είναι ο Ρεμής; ρώτησε γαλλικά ο άντρας με τ'ό στακτι κοστούμι. «Επρωχώρησα ένα βήμα και είπα:

— Έγώ.

— Φίλησε λοιπόν τον πατέρα σου, παιδί μου!

«Όταν συλλογιζόμουν αυτή τη στιγμή, φανταζόμουν πάντα πως μία μεγάλη όρμη θά μ' έσπρωχνε στην άγκαλιά του πατέρα μου. Τώρα όμως δεν εύρισκα μέσα μου αυτή την όρμη. Και με κάποιο κόπο προχώρησα κι' έφίλησα τον πατέρα μου.

— Νά κι' ο παππούς σου, που είπα αυτός κι' ή μητέρα σου, και τ'ό άδελφά σου.

Πήγα πρώτα στη μητέρα μου και την άγκάλιασα. Μ' άφηνε να τη φιλήσω, άλλ' αυτή δεν μ' έφίλησε καθόλου. Μοδίπε μόνο δυο-τρία λόγια που δεν τά κατάλαβα.

— Σφίξε τ'ό χέρι τ'ό παππού σου, μου έπτε ο πατέρας μου, μα πρόσέψε, σιγά... είναι παράλυτος.

«Εσφίξα τ'ό χέρι του παππού, έπειτα των δυό αδελφών μου και της μεγάλης μου αδελφής: θέλησα ύστερα να πάρω στην άγκαλιά μου τη μικρή, άλλα, καθώς ήταν άπασχολημένη να χαϊδεύη τον Κάπη, μ' έσπρωξε.

«Έτσι πηγαίνοντας από τον ένα στον άλλο, θυμώνα κιόλα με τον έαυτό μου: Πως δεν αισθανόμουν χαρά που εύρισκα τέλος πάντων την οικογένειά μου; Είχα πατέρα, μητέρα, αδελφία, παππού, ήμουν μαζί τους, στο σπίτι τους, στο σπίτι μου, κι' όμως έμενα ψυχρός! Περιμένα αυτή τη στιγμή με τη μεγαλύτερη άνυπομονησία, τρελλανόμουν από χαρά να συλλογιέμαι πως θα είχα κι' έγώ χαρά να συλλογιέμαι, γονείς, συγγενείς ο έρμος μία οικογένεια, γονείς, συγγενείς ο έρμος μία οικογένεια; και να μ' άγαπούν; κι' έ-
που να τους άγαπώ και να μ' άγαπώ;...

Μας τώρα στεκόμουν μπροστά τους αστασίμως, τους κοιτάξα όλους με περιέργεια και δεν εύρισκα μέσα μου νά τους πω τίποτα, ούτε μία λέξι στοργής! «Ήμουν τέρας λοιπόν; «Ήμουν άνάξιος να έχω οικογένεια;

«Αν εύρισκα δηλαδή τούς γονείς μου σε παλάτι, αντί σε παράγκα, τότε μόνο θα μου γεννιούνταν τ'ό τρυφερά εκείνα αισθήματα, που, λίγες άρες πρωτίτερα, τά αισθανόμουν στην καρδιά μου για ένα άγνωστο πατέρα, για μία άγνωστη μητέρα; Και τόσο πιά μου ήταν άδύνατο να τά αισθανώ και να τά έκφράσω τώρα, μπροστά σ' ένα πατέρα και σε μία μητέρα, που τους έβλεπα και τους έπιαναν!

Αυτή ή σκέψη μου προξένισε μεγάλη ντροπή. Γύρισα στη μητέρα μου, την ξαναγκάλιασα και την καταφίλησα. Δεν κατάλαβε

βέβαια την αίτία αυτής της παραφοράς, γιατί, αντί να μου δώσει πίσω τ'ό φιλά, μ' έκοίταξε με τ'ό άδιάφορο ύφος της κι' έπειτα, γυρίζοντας στον άντρα της, τον πατέρα μου, μ' ένα έλαφρό σήμα των ώμων, τ'ό είπε μερικά λόγια που έγώ δεν τά κατάλαβα, μα που έκείνον τον έκμαν να γελάσει. «Εκείνη ή άδιαφορία από τ'ό ένα μέρος, κι' αυτό τ'ό γέλιο από τ'ό άλλο, μ'αδύφειαν την καρδιά να μου τη σπάσουν. Μου φαινόταν πως ή έκρηξη της στοργής μου δεν έπρεπε να γίνει δεκτή με τέτοιο τρόπο.

Μά δεν μου άφηναν καιρό να σταθώ σ' αυτές τις έντυπώσεις.

— Κι' αυτός, ρώτησε ο πατέρας δείχνοντας τον Μαρτίνα, ποιος είναι;

«Έξηγησα ποιά φίλια μ' έδενε με τ'ό Μαρτίνα και προσπάθησα να δείξω π'όση άγάπη και π'όση ευγνωμοσύνη αισθανόμουν για τ'ό σύντροφό μου.

Καλά, είπε ο πατέρας μου ψυχρά και θά ήλθε βέβαια να ιδη τον τόπο.

«Έτοιμάσθηκα ν' άποκριθώ, άλλα μ' έπρόλαβε ο Μαρτίνα:

— Μάλιστα, άποκρίθηκε.

— Κι' ο Μπαρμπερής; ρώτησε ο πατέρας μου; γιατί δεν ήλθε;

«Αποκρίθηκα πως ο Μπαρμπερής είχε πεθάνει και πως αυτό μου προξένισε μεγάλη στενοχώρια, όταν φθάσαμε στο Παρίσι, άφου μάθαμε πρωτίτερα στο Σιαβάνο, πως ο γονείς μου με ζητούσαν.

«Ο πατέρας μου τότε έξηγησε στη μητέρα μου όσα του είχα πη και μου φάνηκε πως αυτή τ'ό άποκρίθηκε μάλλον εύχαριστήμενη απ' ό,τι μάβαινε. Στην όμίχλια της τούλαχης τ'ό άκουσα πολλές φορές τις λέξεις γ ο υ - ε λ λ (well) και γ ο υ τ ό (good) που ήερα ότι σημαίνουν καλό.

Μά γιατί ήταν τάχα καλό που πέθανε ο Μπαρμπερής; Άπορούσα και δεν εύρισκα έξηγησι.

— Δεν ξέρεις άγγλικά; με ρώτησε ο πατέρας μου.

— Όχι. Μόνο γαλλικά κι' Ιταλικά που μου τά έμαθε ένας Ιταλός...

— Ο Βιτάλης;

— Μάλιστα τον έζρετε;

«Ο Μπαρμπερής μου είπα τ'όνομά του, τον καιρό που ήλθα στη Γαλλία να σε ζητήσω. Δεν είσαι όμως περιέργως νά μάθης πως δεκατρία ολόκληρα χρόνια δεν σε είχαμε ζητήσει και πως μ'ας ήλθε άεφανα ή ιδέα να πάμε να βρούμε τον Μπαρμπερή;

— Ώ, ναι, είμαι πολύ περιέργως, πολύ!

«Ελα λοιπόν έδω, κοντά στη φωτιά, να σου τά πω όλα.

Μπαίνοντας, έχ' αφήσει την άρπα μου στον τοίχο. «Έβγαλα τώρα και τ'ό σάκκο μου και κάθησα στη θέσι που μου είχαν δείξει.

Άλλά, καθώς έπλωνα τά βρεμένα και λασπωμένα πόδια μου στη φωτιά, ο παππούς μου μου έκαμε ένα «κκκκ», σαν γέρο-γάτος θυμωμένος. Δεν μου είπα λέξι δεν χρειάστηκε όμως άλλο για να καταλάβω πως τον ένωχλούσα κι' άμέσως ετράθηξα τά πόδια μου.

— Μή δίνης προσοχή, μου είπα ο πατέρας; τ'ό γέρο δεν τ'άρεσει να κάθεται κανένας μπροστά στη φωτιά του.

«Εμείνα κατάπληκτος άκούοντας να μιλούν έτσι για τ'ό άσχημότατο παππού. Μου φαινόταν, πως αν έπρεπε να με μέλη για κανένα, ήταν ίσα-ίσα αυτός. Και κράτησα-τά πόδια μου μαζεμένα κάτω από την καρέκλα μου.

— Είσαι τ'ό μεγαλύτερο μας παιδί, άρχισε να μου διηγείται ο πατέρας μου, και γεννήθηκες ένα χρόνο ύστερ' από τ'ό γάμο μας. Άλλά τότε που παντρευτήκα τη μητέρα σου, ήταν και μία άλλη νέα, που ένόμιζε πως θά την έπαίρνα γυναίκα και, έπειδή δεν έγινε αυτό, έμεινε τη μητέρα σου φοβέρα.

— Ά! έκαμα χωρίς να θέλω.

— Ναι, εξακολούθησε ο πατέρας μου. Για να την έκδικηθ η λοιπόν, την ήμερα άκριβώς που έκλεινες έσύ τους έξη μήνες, σ' έλεφε μέσ' από τ'ό σπίτι μας, σε πήγε στη Γαλλία, στο Παρίσι, κι' εκεί σε πέταξε στο δρόμο. Κάμαμε ό,τι μπορούσαμε για να σε ξαναβρούμε, χαλάσαμε τον κόσμο, μα χωρίς να πάμε και στο Παρίσι, γιατί δεν έφантаζόμαστε πως ή κλέφτρα εκείνη σε είχε πείσει τόσο μακριά. Δεν σε βρήκαμε; και σε νομίζαμε νεκρό! χαμένο για πάντα, όταν, προ τριών μηνών, αυτή ή γυναίκα, που έπεσε άρρωστη βρενά, φανέρωσε, πριν πεθάνη, την άλήθεια. Είμαι, βλέπεις, έμπορος, γυρολόγος, και ταξιδεύω με τις προαματείες μου σ' άμάξια και μ' άλλα που την οικογένεια. Νά, παιδί μου, πως βρήκαμε και πως ύστερ' από δεκατρία χρόνια, ξαναπαίρνετε τη θέσι σου στο πατρικό σου σπίτι. Καταλαβαίνω πως είσαι κάπως αστασίμως. Έλπίζω όμως να συνήθισες γρήγορα.

«Ακολουθεί

Π. Σεργάρος

ΤΟΧΕΙ ΤΟ ΑΙΜΑ ΜΑΣ...

Περνούσαν κάποτε, μπρός από ένα Γυμνάσιο της Άθήνας, πεντέξη ξένοι, φορτωμένοι οδηγούς, χάρτες, κυάλια κ.λ.π. Τά παιδιά είχαν διάλειμμα. Παίζανε, τρέχανε, φωνάζανε, συζητούσανε, μερικά διαβάζανε. Ένας από τούς ξένους, ίσαμε κεί πάνω, κάτι ρωτάει έναν τοσουδάκο από τά παιδιά, δώδεκα-δεκατριών χρονών. «Ο πιτσιρίκος προσπαθεί να καταλάβη τη γλώσσα τ'ό ξένου... Τ'ό κάκου... Τώρα, μάλιστα, που τά λόγια του τ'ό σκεπάζει τ'ό άπανωτ'ό «ντάνγκ-ντάνγκ» της κουδουνόκαμπάνας τ'ό σχολείου... «Ε, και πως τρέχουν τά παιδιά, σπρώχνοντας τ'όνα τάλλο, σαν πρόβατα που μπαίνουν στη στάνη, να ξαναμπούνε στις τάξεις τους... Μόνο μένει απ' έξω ο πιτσιρίκος μας, άνοίγοντας τόσο τά μάτια του, τεντώνοντας, νά, τ'αυτιά του, για να καταλάβη τούς ξένους, που, γύρω του, τ'ό ένας πόνε τ'ό άλλος κάτι τον ρωτάνε. Πάει να σκάση; δεν μπορεί να έξηγησι τί τ'ό λένε. Τά γαλλικά—τότε μόλις άρχισε να τά μαθαίνει—δεν τά ξέρουν ούτε οι ξένοι. Άλλη ή γλώσσα τους...

— «Λίκα μπέτους», τ'ό λένε...

— «Λίκα»; ρωτάει ο μικρός.

— «Λίκα», ξαναλένε οι ξένοι, «Λίκα... μπέτους». Και ξανά: «Λίκα-μπέτους», και συλλαβιστά: «Λι-κα-μπε-τους», και τίπο δυνατό: «ΛΙΚΑΜΠΕΤΟΥΣ»... Τίποτα!... όσο και ν' άνοίγη τά μάτια του, όσο και να τεντώνη τ'αυτιά του, όσο και να δινη τ'ό κεφαλάκι του την κλίσι, σαν τ'ό σκυλάκι που άκούει «τη φωνή τ'ό κυρίου του»...

Τίποτα!... όσο και να λένε και να ξαναλένε τη λέξι, όσο και να τη συλλαβίζουν, όσο και να τ'ό φωνάζουν...

«Αχ, να μπορούσε να καταλάβη τί τ'ό λένε...

Πόσο θάβελαν να πάρουν την πληροφορία που ζητάνε...

«Ετσι, ξαναρχίζουν τις προσπάθειες:

— «Λίκαμπέτους», «Λι-κα-μπε-τους», «ΛΙΚΑΜΠΕΤΟΥΣ» οι ξένοι...

— «Λίκαμπέτους», «Λίκαμπέτους»... «Ααα! ξεφωνίζει ο πιτσιρίκος.

«Λίκαμπέτους»!... Λάμπε το προσωπάκι του από χαρά...

Άστράφτουν οι ξένοι: «Λίκαμπέτους»!...

στη Γαλλία και να κυνηγώ τον Βιτάλη, παρακάλεσα τον Μπαρμπερή να φροντίση να σε βρη, και μάλιστα τ'ό έδωσα και λεπτά για να πάη στο Παρίσι. Τ'ό είχα πη, άμα σ' εύρισκε, νά είδωποιήση άμέσως τούς δικηγόρους Γκρήθ και Γκάλεϋ, που έχουν όλες μου τις υποθέσεις. Δεν τ'ό έδωσα όμως τη διευθύση μου έδω, γιατί μόνο τον χειμώνα κατοικώμε στο Λονδίνο και τ'ό καλοκαίρι γυρίζουμε την Άγγλία και τη Σκωτία. Είμαι, βλέπεις, έμπορος, γυρολόγος, και ταξιδεύω με τις προαματείες μου σ' άμάξια και μ' άλλα που την οικογένεια. Νά, παιδί μου, πως βρήκαμε και πως ύστερ' από δεκατρία χρόνια, ξαναπαίρνετε τη θέσι σου στο πατρικό σου σπίτι. Καταλαβαίνω πως είσαι κάπως αστασίμως. Έλπίζω όμως να συνήθισες γρήγορα.

«Ακολουθεί

Π. Σεργάρος

Βέβαια ο πιτσιρίκος, Άθηναίος, ξέρε πού είναι ο Λυκαβητός. «Αν ξέρη; λείει... Ιεαπολίτης αυτός; πόσες φορές δεν έχει άνεθι στον Άη-Γιώργη!... Στριφογυρίζει, κοιτάζει πότε τά παράθυρα της τάξης του, πότε τούς ξένους... «Ο καθηγητής... τ'ό μάθημα, όπου είναι θ' άρχιση. Και τ'ό ξέρει, τ'ό μάθημά του, νεράκι... Οι ξένοι... Οι ξένοι περιμένουν... Νά τούς έξηγησι δεν μπορεί... Μία άκόμα, τελευταία έτούτη, ματιά στα παράθυρα... Γνέφει στούς ξένους. Μπρός αυτός κι' άμύλητος, πίσω έκείνοι. Θέει μου, ή πολυλογία τους... Νά καταλάβαινε τ'όλάχιστο τί λένε! Περνούν δρόμους και στενά. Νά τους στα «Πευκάκια»... Μία ώρα δρόμο, ανάβασι... Φτάσανε στον Άη-Γιώργη. «Ο μικρούλης ύποκλίνεται. Δέ χρειάζεται πιά.

«Ο ψηλέας της παρέας τ'ό κάνει νόημα να σταθή, χαμογελάει, τ'ό χέρι του χώνει στον κόρφο του—... έχει γούστο... βγάζει, άνοίγει μία πορτοφόλα και τραβάει—... μάλισστα!...—λίρα είναι; μάρκο είναι; λεφτά μία φορά, λεφτά, χαρτονόμισμα κολαριστό, και—... άκούεις εκεί!...—θέλει σώνει και καλά να τ'ό τ'ό δώση στο φιλαράκο μας... Λές και τ'ό πάτησαν τον κάλο τ'ό «Ελληνα μας! Κοκκινίζει, άποτραδιέται... «Όχι, κύριε, όχι, μη με προσβέλνεις έτσι», λέει τ'ό χεράκι που σχίζει σπαθάτα τον άέρα δεξιά κι' άριστερά. Πριν μ'οῦν στο νόημα οί ξένοι—δύσκολα, φαίνεται, καταλαβαίνουν μερικές χειρονομίες έλληνικές—τ'ό βάζει στα πόδια ο πιτσιρίκος μας, κατήφορο, φυσέκι, για τ'ό σχολείο...

Κακή του τύχη! Θές να βγαίνη έκείνη τη στιγμή από τ'ό Γυμνάσιο ο καθηγητής.

—Που ήσουν; Που τρέχεις; Γιατί δεν ήρθες στο μάθημα; (Πωπώ άγριος).

Καταϊδρωμένος, λαχανιασμένος, ο μικρός διηγήθηκε «τ'ό και τ'ό»...

— «Ότε δεν ήπρες τά λεφτά; (Πως μαλάκωσε...).

— «Όχι, κύριε καθηγητά...

—Ευγέ σου, παιδί μου, ευγε, σε συγχαίρω, την άπουσία σου θά τη σήσω... Πήγαίνα και πάντα έτσι πρόθυμος να έξυπνητεις τούς άλλους, άκόμα περισσότερο όταν είναι απ' άλλον τόπο. «Ο ξένος... άλλα μάθε τ'ό πως τ'ό λέει ο «Έλληνας έδω και χιλιάδες χρόνια: «άντι κασιγνήτου ξείνος τέτυκται».

«Τότε πρωτόμαθα—ο πιτσιρίκος ήμουν έγώ—πρόσθεσε στους φίλους που τον άκούγαμε ο σεβαστός τώρα Διευθυντής τουριστικού ξενοδοχείου, τότε πρωτόμαθα, ή καλύτερα σάς ρωτάω, τότε πρωτόμαθα τη σημασία τ'ό δημοικού αὐτοῦ στίχου: «Σαν άδερφός είναι ο ξένος». Τ'ό ξέρουμε, δεν τ'ό ξέρουμε... τ'ό νοιώθουμε, τ'ό δείχνουμε, φίλοι μου... Τί τά θέλετε... Τ'όχει τ'ό αίμα μας. «Ο «Έλληνας είναι φιλόξενος...».

«Ακολουθεί

Π. Σεργάρος

«Γνωρίζετε όλοι σας ότι ή χώρα
μας είναι πραγματικά ωραία».
Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Οι βελιότητες

* ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΟΙΞΙ *

Νέο κορίτσι,

Άγαπητή Φαλαγγίτισσα,

Ο θεός Πλάτων μιλούσε με πολύ
τσουχτερή γλώσσα έναντιόν εκείνων
που επέτρεπαν στα παιδιά τους να δια-
βάσουν περιγραφές για τό σκοτάδι

μα των ποιημάτων, που άκούμε κάθε
χρόνο στην επέτειο της νίκης του φω-
τός, του Χριστού, ένάντια στο σκότος
του θανάτου, στο Πάσχα.

“Αν όλοι οι λαοί του κόσμου, από
την άρχή της ανθρώπινης ιστορίας,

άπολαβές κι’αν έχη στην ξενητιά, του
σφίγγει και του πνίγει την καρδιά μιά
αγιάτρευτη νοσταλγία για τόν ούρα-
νό της πατρίδος του.

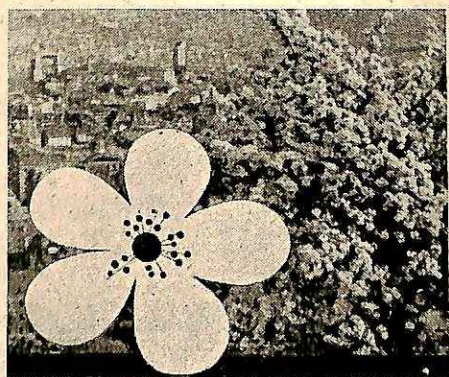
Νέο κορίτσι,

Πόσο πρέπει νάμαστε εύτυχισμένες,
που έχουμε μιά τέτοια χώρα για πα-
τρίδα! Τώρα που συντελείται τό κο-
ρύφωμα της όμορφιάς της, ή ελληνική
άνοιξη, άς ανοίξουμε και μείς σαν τό
λόρδο Βύρωνα την ψυχή μας στο ευερ-
γέτημά της, στη χάρι του εξαγνισμού
της. “Ας κοιτάζουμε σε κάθε πράσινο
φύλλο τη γέννησι μιās ζωής δυνατής,
ας άπολαμβάνουμε σε κάθε άνθό τό
ξεδίπλωμα μιās λαχτάρας. Σε κάθε
κλήμα άς θαυμάζουμε την ανανέωσι
του θαύματος της Κανᾶ και σε κάθε
λαμπρή φυλλωσιά, που κάτωθι της θα
μισοκλείσουμε τά μάτια, άς νιώθουμε
σαν όνειρο νά περνᾷ άθόρυβα τό αι-
θέριο άρμα του ‘Απόλλωνα. Στ’ άκρο-
γιάλια που χαϊδεύουν και νανουρίζουν
τις όμορφες άχτές μας άς ανοίξουμε
όχι μοναχά τά πνεμόνια μας στα έξυ-
γιαντικά άνοιξιότικα μαϊστράλια άλ-
λά και τό συναίσθημά μας και τη σκέ-
ψη μας προς όλες τις παιχιδιόρικες
έκείνες ιστορίες και τους ωραίους θρύ-
λους με τις Νεράιδες και τους Τρίτω-
νες. Τότε ζωντανεύουν όλα γύρω μας
και μᾶς κάνουν νά ζούμε όχι παθητι-
κά την ωραία μας ελληνική άνοιξη.

Και γενικά κάθε όμορφιά δέν πρέπει
νά τη ζούμε παθητικά. Πρέπει νά μᾶς
γεννᾷ τη βαθειά εκείνη αγαλλίασι,
που σμιλεύει τόν ένθουσιασμό.

Και έμείς την όμορφη χώρα μας και
τη πιό όμορφή της άνοιξη πρέπει νά
την αγαπούμε ένθουσιαστικά, γιατί
δέν φαίνεται μόνο σε μᾶς ωραία, αλλά
είναι «πραγματικά ωραία!».

Σ. Καραϊσκάκη

του “Αδη. “Ελεγε πώς είναι αδύνατο
νά δημιουργηθῇ μέσα στην ψυχή του
άνθρώπου τό θάρρος για τη ζωή, όταν
φαντάζεται πώς τό τέλος της, δηλαδή
ό θάνατος, θα είναι γεμάτο ζόφο και
σκοτάδι. Για τόν ίδιο λόγο μερικοί
λαοί της έξωτικής ‘Ανατολής διηγούν-
ται μέσα στα γεμάτα σοφία παλιά
τους βιβλία ότι ή πόρτα που μᾶς ό-
δηγεί στον άλλο κόσμο είναι από άκτι-
νοβόλο χρυσάφι και πώς μόλις ανοί-
ξη παρουσιάζεται μπροστά μας ένας
λουλουδένιος κάμπος πλημμυρισμένος
από μαγικό φῶς. “Ενας βαθύς συμβο-
λισμός, που κάνει τόν άνθρωπο νά ζή-
ση γενναία και νά πεθάνη γενναία.
Τί άλλο νόημα έχει επίσης και ή νίκη
του Χριστού ένάντια στο θάνατο ; ‘Η
νίκη του φωτός έναντιόν του σκότους ;
‘Ως όντως ιερά και πανέορτος, αύτη
ή σωτήριος νύξ και φωταυγής, της
λαμπροφύρου ήμέρας της έγέρσεως
ούσα προσάγγελος, έν ή τό άχρονον
φῶς, έκ τάφου σωματικῶς, πᾶσιν έ-
πέλαμψεν». Γεμάτο φῶς και γεμάτο
λάμψι τό μικρό αυτό βυζαντινό ποιή-

συμβόλισαν και τραγούδησαν τό φῶς,
έκείνοι που πιότερο από όλους τους
άλλους ένθουσιαστήκαν πάντα και
γιόρτασαν τόν έρχομό του ήτανε οι
“Ελληνες. Κι’ αυτό γιατί ή άνοιξη που
τόφερνε ήτανε ή πιό όμορφη άνοιξη του
κόσμου και ή χώρα που γεννούσε αυ-
τή την άνοιξη ήτανε ή πιό ωραία του
κόσμου. Βάρδοι της όμορφιάς της την
τραγούδησαν ανάμεσα στους αιώνες
“Ελληνες και ξένοι ποιητές σε στί-
χους άθάνατους, όπως είναι εκείνοι
του λόρδου Μπάϋρον. “Όταν στάθηκε
μιά φορά έξω από την ‘Αθήνα σ’ ένα
λοφάκι κι’ έρριξε τη ματιά του στα
τριγύρω ανάφώνησε γεμάτος χαρά
στο φίλο του Χομπσάουζ: “Μέθυσε ή
ψυχή μου από λάμψι στη γή σου ‘Ατ-
τική! Τό ιερό του Φοίβου σου φῶς πε-
ρασμένο και μαλακωμένο μέσ’ από
τους κλάδους της ελιάς μ’ έλουσες και
μ’ εξαγνίσει!... Τώρα γέμισε πάλι ή
υπαρξί μου ιδανικά και πάλι σ’ αγά-
πησα ζωή μου!».

Κι’ είναι ευνόητο γιατί κάθε ξενη-
τεμένος “Ελλην, όσα πλούτη κι’ όσες

Των βελιότητων

ΤΟ ΚΑΛΟ ΣΤΡΩΣΙΜΟ ΤΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΟΥ

Δυό ή τρεις φορές την ήμέρα ή ώρα
του φαγητού συναθροίζει τά μέλη της
οικογενείας γύρω από τό τραπέζι, και
ή οικοδέσποινα καθήκον έχει νά καθι-
στᾷ εις τους δικούς της την ώρα αύτη
έλκυστική, άνετον και ευχάριστον. Γι’
αυτό δέν άρκεί μόνον ένα καλό φαγη-
τό αλλά χρειάζεται ακόμη καθαριό-
της, τάξεις και συγχρόνως ευθυμία και
καλή διάθεση, αυτά όλα πρέπει νά
υπάρχουν εις όλα τά τραπέζια.

Δέν υπάρχει ωραιότερο πράγμα τό-
σο διά την οικοδέσποινα και τους δι-
κούς της, όσο και διά τους προσκε-
κλημένους της, απ’ τό νᾶναι τό τρα-
πέζι της τραπεζαρίας καλλιτεχνικά
και με τάξι στρωμένο. Και τ’ απλού-
στερα σκευή με γούστο τοποθετημένα
ήμπορούν νά στολίσουν τό τραπέζι.

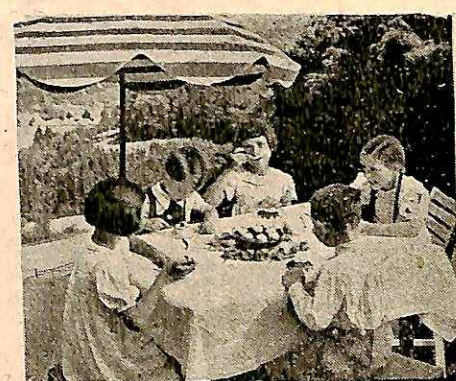
‘Η καθαριότης, ή τάξι και ή κα-
λαισθησία μαρτυρούν την καλή οικο-
δέσποινα.

Τό κέντρον του τραπέζιου της τρα-
πεζαρίας πρέπει νά είναι άκριβῶς κά-
τω από τό κεντρικό φῶς του δωμα-
τίου, έκτός αν ό χώρος του δωματίου
δέν τό επιτρέπει.

Πρίν τοποθετήσουμε τό τραπεζομάν-
τηλο, σκεπάζουμε τό τραπέζι μ’ ένα ύ-
φασμα μάλλινο ή φανελλένιο, που χρη-
σιμεύει για νά προστατεύη τό λου-
στράρισμα του τραπέζιου απ’ τά ζεστά
φαγητά, και συγχρόνως νά μὴν ακού-
γεται ό κρότος που κάνουν τά μαχαί-
ροπήρουνα και πιάτα.

Τό τραπεζομάντηλο πρέπει νᾶναι
καθαρό, σιδερωμένο, γιατί τό ακάθα-
ρο προξενεί άσχημη έντύπωσι και άφαι-
ρεί την όρεξιν, και όσον τό δυνατόν
νά έχη λιγώτερες τσακίσεις. Νά το-
ποθετῆται στο μέσον του τραπέζιου,
ώστε οι 4 άκρες του νά απέχουν έξ
ίσου από τό πάτωμα.

‘Η όψις του τραπέζιου γίνεται πολύ

πιό ευχάριστος όταν στολίζεται με άν-
θη, γι’ αυτό τοποθετούμεν στο μέσον
του τραπέζιου ένα μικρό βάζο με άν-
θη. (Δέν πρέπει όμως τά άνθη νά έμ-
ποδίζουν νά βλέπωνται αναμεταξύ των
οί συνδαιτημόνες). Τά πιάτα θα τοπο-
θετηθουν εις ανάλογον απόστασιν τό
ένα από τό άλλο περίπου 0,70 και νά
απέχουν λίγο από την άκρη του τρα-

πέζιου. Πρώτα βάζουμε τό πιάτο για τό
κύριο φαγητό και από πάνω τό πιάτο
για τά όρεκτικά ή τό πιάτο της σου-
πας, εάν υπάρχει τέτοια.

Κατόπιν τοποθετούμεν τά μαχαίρο-
πήρουνα. Τό μαχαίρι δεξιά με την κο-
πή προς τό πιάτο, τό πηρούνι άριστε-
ρά και τό κουτάλι από πάνω από τό
πιάτο και τό κοίλον μέρος προς τά κά-
τω, ή δεξιά μετά τό μαχαίρι με τό
κοίλον προς τά άνω.

‘Εάν πρόκειται νά σερβιρισθουν πε-
ρισσότερα φαγητά, έπομένως χρεια-
σθουν περισσότερα μαχαίροπήρουνα,
τοποθετούνται κατά την σειράν κατά
όποιαν θα χρησιμοποιηθουν, αρχίζον-
τας από τό έξω μέρος. Μόνον τά μα-
χαίροπήρουνα για τά φρούτα ή τά
γλυκίσματα δέν τοποθετούνται απ’ έξ
άρχης στο τραπέζι. Οι πετσέτες τοπο-
θετούνται διπλωμένες κατά προτίμη-
σιν τετράγωνες στο άριστερό μέρος
των πηρουσιών. ‘Εμπρός από τό πιάτο
και λίγο δεξιά τοποθετούνται τά πο-
τήρια του νερού και κρασιού. ‘Επίσης
τοποθετούνται με τάξι και συμμετρία
τά όρεκτικά, και δοχείον με τό νερό.

Πολύ έξυπηρετεί την οικοδέσποινα
διά νά μὴ σηκώνεται διαρκῶς, όταν
δίπλα απ’ τό τραπέζι υπάρχει και ένα
άλλο μικρό τραπέζακι, όπου θα συγ-
κεντρώνωνται όλα τά σκευή που θα
χρειασθουν κατά την διάρκειαν του
γεύματος.

Τέλος ή ύπηρεσία του τραπέζιου
πρέπει νά γίνεται με τάξι και ήσυχία.

7η Μαγειρική ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΥ

ΜΑΚΑΡΟΝΙΑ ΜΕ ΚΙΜΑ

Είς προηγούμενο τεύχος
— της 3ης Φεβρουαρίου —
ανάφεραμε ότι κατά τάς
προετοιμασίας μιās έκδρο-
μής φροντίζομεν νά περιλη-
φθουν και τά χρειάζόμενα
μαγειρικά σκευή.

Προκειμένου λοιπόν νά
μαγειρευθουν μακαρό-
νια με σάλτσα κιμα,
πρέπει νά υπάρχει ένα κα-
ζάνι, ή μεγάλη κατσαρόλα
διά τό βράσιμο των μακα-
ρονιών, μία άλλη μικρότε-
ρη κατσαρόλα διά τόν κι-
μᾶ και αν δέν είναι εύκολο
νά έξευρεθῇ και μεγάλο
τρυπητό διά τό στράγγι-
σμα των μακαρονιών, ήμ-
πορεί νά χρησιμεύση γι’
αυτό ένα καθαρό πανέρι ή
κοφίνι.

‘Υπολογισμός των ύλικών.

“Αν υποθέσωμεν ότι εί-
ναι έκατόν άτομα, ύπολο-

γίζομεν τά διάφορα ύλικά
ώς εξής: 40 δράμ. μακα-
ρόνια κατ’ άτομον, έπίσης
25 δράμ. κιμα, 5 δράμ.
ντομάτα μπελτέ, 5 δράμ.
βούτυρο ή μαγειρικό λίπος
των 72 δραχμών ή όκά, 8
δράμ. τυρί και 2 δράμ. α-
λάτι, συνάμα δέ 4—5 μά-
τσα μαϊνδανόν ή 2 μάτσα
σέλινο. Συνεπῶς χρειάζο-
νται έν δλω 10 όκάδ. μακα-
ρόνια, 6 και 100 κιμας, 1
και 100 ντομάτα, 1 και 100
βούτυρο ή λίπος, 2 όκάδ.
τυρί και μισή όκά αλάτι
και μισή όκά κρεμμύδια.

ΤΟ ΒΡΑΣΙΜΟ ΤΩΝ
ΜΑΚΑΡΟΝΙΩΝ

‘Υπολογίζεται διά κάθε
όκά μακαρονιών νά βρά-
σουν έως 4 όκάδ. νερό. Δη-
λαδή διά 10 όκάδ. θα βρά-
λουμε στο καζάνι 40 όκάδ.
νερό και 150 δράμ. αλάτι.
Τά άλλα 50 δράμ. αλάτι θα

τά βάλουμε στον κιμα. “Ο-
ταν πλησιάζη νά πάρη βρά-
σι τό νερό, ρίχνουμε τά
μακαρόνια σπασμένα εις
δυό στο μάκρος των και ά-
φου τά ανακατέψωμε με
ξύλινη μεγάλη κουτάλα ή
ένα μακρύ ξερό κλαδί ή
χονδρό καλάμι και άφου
πάρουν βράσιν, ύπολογί-
ζομεν μισή ώρα ακόμη ώ-
στε νά είναι βρασμένα. Τό-
τε στραγγίζονται και ζε-
στα-ζεστά θα τά ξαναρρί-
ξωμε στο καζάνι και τά πε-
ριχνομε άπλως με λυωμέ-
νο τό βούτυρο ή τό λίπος —
όχι καμένο, όπως κακῶς
συνήθίζουν νά τό κάνουν —
και άνακινούν όλίγο τό
καζάνι, ώστε νά πάη παν-
τού τό βούτυρο. Και είναι
έτοιμα διά τό σερβίρισμα.

ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Ο ΚΙΜΑΣ
ΜΕ ΝΤΟΜΑΤΑ

Βάζουν στη μικρότερη
κατσαρόλα έως 100 δράμ.
βούτυρο με τη μισή όκά
τά κρεμμύδια κομμένα φι-
λά. Τά ανακατεύουν με ξύ-
λινη κουτάλα έως ότου
ξανθίσουν και τότε ρίχνουν

τόν κιμα, ανακατεύοντας
διαρκῶς νά ξεβολιάσῃ.
Τότε ρίχνουν την ντομάτα
ανάλυμένη με 3 όκάδ. νε-
ρό, καθώς και τόν μαϊνδα-
νόν ή σέλινο ψιλά κομμά-
τια και μισή χούφτα αλά-
τι. Σκεπάζουν την κατσα-
ρόλα με τό καπάκι της και
αφίνουν νά σιγοβράσῃ έως
μιᾶ ώρα σχεδόν, ώστε νά
άπομείνη ό κιμας με μιᾶ
πυκνή σάλτσα. “Αν τυχόν
δέν είναι πυκνή, ακόμη ή
σάλτσα, αφίνουν νά βράσῃ
έπ’ όλίγον με ξεσκέπαστη
την κατσαρόλα, για νά πυ-
κνωθῇ γρηγορώτερα.

ΤΟ ΣΕΡΒΙΡΙΣΜΑ ΤΩΝ
ΜΕΡΙΔΩΝ

Τό σερβίρισμα στα πιά-
τα εις μερίδας κατ’ άτο-
μον, είτε στίς καραβάνες,
προτιμότερον είναι νά γί-
νεται ως εξής: Βάζουν
την μερίδα τά μακαρόνια
στο πιάτο, τά πασπαλίζουν
με τό άνάλογο τυρί και
απ’ επάνω μιᾶ καλή κου-
ταλιά σάλτσα του κιμα με
ντομάτα.

Ν. Τσελεμεντές

Οι ενδιαφερόμενοι διά τὰ ἀστρονομικά φαινόμενα ἡμποροῦν νὰ παρακολουθήσουν κατὰ τὸν μῆνα Μαΐου τὰ ἀκόλουθα:

ΟΥΨΙΣ ΤΟΥ ΟΥΡΑΝΟΥ

Καὶ κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον ἡ ἡμέρα διαρκῶς αὐξάνει. Ἐνῶ δηλαδὴ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ μηνὸς ἔχει διάρκειαν 14ω. καὶ 32 λ., εἰς τὸ τέλος τοῦ ἰδίου γίνεται 15ω. καὶ 47λ.

Μόλις ἀρχίζει τὸ λυκόφως, πρὸς τὰ νοτιοδυτικά τοῦ ὀρίζοντος διακρίνομεν ἕνα λαμπρὸν ἀστέρα, τὸν Σείριον, ποὺ ἀνήκει εἰς τὸν ἀστερισμὸν τοῦ Μεγάλου Κυνοῦ. Πρὸς τὸ ἀνατολικὸν μέρος τοῦ ὀρίζοντος καὶ εἰς ἀρκέρος τὸν ὄψος φαίνεται ὁ Ἀρκτοῦρος, τὸν ὅψος φαίνεται ὁ Ἀρκτοῦρος, ποὺ εὐρίσκεται εἰς τὴν προέκτασιν τῆς οὐρᾶς τῆς Μεγάλης διακρίκτου. Ὀλίγον δεξιότερα διακρίνομεν ἄλλον ἀστέρα πρῶτον μεγέθους, τὸν Στάχυν τῆς Παρθένου ποὺ σπλίδει ἐξαιρετικῶς. Πρὸς τὰ Β. Α. καὶ κάπως χαμηλὰ τὸν σὸν ὀρίζοντα παρατηροῦμεν τὸν Βέγκα ποὺ ἀνήκει εἰς τὸν ἀστερισμὸν τῆς Λύρας. Πρὸς τὸ Β. Δ. εὐνύτως ὀρίζοντος φαίνεται μέρος τοῦ ὀρίζοντος τοῦ Ἡσυχρόνως ὁ ἀστερισμὸς τοῦ Ἡσυχρόνως μὲ τὴν Αἴγαν, ἀστέρα χρώματος ἐρυθροῦ ποὺ προκαλεῖ ἐντύπωσιν.

Τὸ ἀξίον ἰδιαιτέρας σημειώσεως εἶναι ὅτι, ὅταν ἡ Αἴξ δῇ, ὁ Βέγκας ἀνατέλλει. Καὶ ἀντιστρόφως, μετὰ ἕξ μηνῶς ποὺ θὰ δῇ ὁ Βέγκας πρὸς τὰ Β. Δ., θὰ ἀνατέλλῃ ἡ Αἴξ πρὸς τὰ Β. Α. Αὐτὸ πρέπει νὰ τὸ προσέξουν ἰδιαιτέρως οἱ παρατηρηταί.

Ὅλοι οἱ ἀστέρες ποὺ εἵπαμεν ἀνωτέρω εἶναι πρῶτον μεγέθους

ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΜΑΪΟΝ

καὶ εὐρίσκονται εὐκόλα. Τώρα πρὸς τὸ δυτικὸν μέρος τοῦ ὀρίζοντος καὶ κάπως ὑψηλὰ διακρίνονται εὐκόλα οἱ Δίδυμοι (Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης), ποὺ εἶναι ἀστέρες δευτέρου μεγέθους. Οἱ παρατηρηταί ἡμποροῦν νὰ τοὺς εὕρουν εὐκόλα, διότι ἐκεῖ εὐρίσκεται τὸν καιρὸν αὐτὸν ἡ Ἀφροδίτη. Πρὸς τὸ μέρος τοῦ Ζενιθ εἶναι ἐξηλωμένος ὁ ἀστερισμὸς τοῦ Λέοντος, ποὺ ἔχει καὶ αὐτὸς ἕνα ἀστέρα πρῶτον μεγέθους, τὸν Βασιλίσκος. Ὀλίγον δυτικώτερον διακρίνεται ὁ Προκύων, πρῶτον μεγέθους ἀστέρας καὶ αὐτός.

ΠΛΑΝΗΤΑΙ

Ὁ μῆνας αὐτὸς εἶναι ἐξαιρετικὸς διὰ τὴν παρατήρησιν τῶν μεγάλων πλανητῶν καὶ κυρίως τῆς Ἀφροδίτης, ποὺ ὁ λαὸς τὴν λέγει καὶ Ἑσπερο. Προκαλεῖ τὴν ἐντύπωσιν ὅταν ἐκείνην ποὺ θὰ στρέψουν τὰ μάτια τῶν σὸν βραδινὸ οὐρανὸ. Ἐκεῖ ἐξαιρετικὴν λαμπρότητα καὶ εἶναι παρατηρήσιμος μέχρι τὰς 11 τοῦ βράδου. Εἰς τὰς 20 Μαΐου ἔχει τὴν μεγαλύτερη λαμπρότητα τῆς καὶ εὐρίσκεται εἰς τὸν ἀστερισμὸν τῶν Διδύμων.

Ὁ Ἄρης δὲν ἔχει τὴν λαμπρὴν ποὺ εἶχε τὸ πέρασμα καλοκαίρι. Διαρκῶς ἀπομακρύνεται καὶ γίνεται ἀμυδρότερος. Ἐπειτα πλησιάζει πρὸς τὸν Ἥλιον

καὶ βασιλεύει εἰς τὰς 9 καὶ 30' τοῦ βράδου. Εἰς τὸ τέλος τοῦ μηνὸς ὁ Ἑρμῆς, ποὺ δύσκολα εἶναι παρατηρήσιμος, εἶναι δυνατόν νὰ παρατηρηθῇ κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ λυκόφωτος.

Ὁ Ζεὺς εἶναι πρῶτος ἀστέρας καὶ ἡμποροῦν νὰ τὸν παρατηρήσουν τὰς πρωϊνὰς ὥρας. Ὁ Κρόνος εἶναι κοντὰ σὸν Ἥλιον καὶ δὲν φαίνεται. Οἱ ἄλλοι τρεῖς πλανῆται, ὁ Οὐρανὸς δηλαδὴ, ὁ Ποσειδῶν καὶ ὁ Πλούτων, εἶναι

ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΑ

Χ Α Λ Α Ζ Α

Κατὰ τοὺς μῆνας τοῦ χειμῶνος καὶ τῆς ἀνοιξέως εἶναι φαινόμενον συνηθὲς ἡ πτώσις χαλάζης. Εἶναι δὲ τὸσον συχνὰ αἱ ζημίαι ποὺ προεξοφλοῦνται εἰς τὴν γεωργίαν ἀπὸ τὴν χαλάζαν, ὥστε ὅλοι δὲν ἔχουν καλὰς ἀναμνήσεις ἀπὸ τὴν παρουσίαν τοῦ φαινομένου αὐτοῦ.

Σπανίως πέπτει μόνη τῆς ἡ χάλας, διότι τῆς περισσότερας φορὲς συνοδεύεται ἀπὸ βροχὴν καὶ δι' αὐτὸ εἶναι δύσκολον νὰ υπολογιστοῦν καὶ τὸ ποσὸν τοῦ ὕδατος ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὴν χάλασαν. Ὀλίγον προτοῦ νὰ πλησιάσῃ τὸ χαλαζοφόρον νέφος, ἀκούεται χαρακτηριστικὸς κρότος, ποὺ πολλὰς φορὲς εἶναι ἰσχυρότερος τοῦ κερανοῦ. Τὸ σχῆμα τῶν

κόκκων τῆς χαλάζης εἶναι κατὰ κανόνα σφαιρικόν, ὅταν ὅμως οἱ κόκκοι εἶναι μεγάλοι τότε δὲν παρουσιάζουν ἐντελὲς σφαιρικὸν σχῆμα.

Συνήθως ἡ χάλας, ὅταν πέπτῃ τὴν ἀνοιξίαν ποὺ ἔχει ἀρχίσῃ ἡ βλάστησις τῶν φυτῶν, προξενεῖ πολλὰς καταστροφὰς, ἰδιαιτέρως εἰς τὰς σταφιδεψαλίδας, τὰς ἀμπέλους, τὰ σιτηρά, καὶ εἰς τὰς ἐλαίας, ὅταν αὐταὶ εἶναι ἀνθισμαί. Ὡς ἀφαιεῖ ὅμως, διότι τὸ νερὸ ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὴν χάλασαν τροφοδοτεῖ τὰς πηγὰς καὶ τοὺς ποταμούς καὶ ἔτσι οἱ ἀγροὶ ἡμποροῦν νὰ διατηροῦν τὴν βλάστησιν τῶν καὶ ἐν μέσῳ τῶν ὑψηλῶν θερμοκρασιῶν τοῦ καλοκαιριοῦ.

διὰ κνισμό σὲ ὅλο τοῦ τοῦ σώμα. Δεύτερον, παρουσιάζει πρηξίματα στὰ μάτια, σὸ πρόσωπον καὶ τὰς ἀρθρώσεις, κατόπιν παρουσιάζει διογκώσεις στοὺς ἀδένες τοῦ λαμποῦ, ἐλάφρους πόρους στὴς ἀρθρώσεις καὶ τέλος πυρετὸ, ὁ ὁποῖος κυμαίνεται ἀπὸ 38—39,5 καὶ διαρκεῖ μίαν ἕως τρεῖς ἡμέρας. Τὰ συμπτώματα αὐτὰ εἶναι ἐνίοτε θορυβώδη καὶ ἀνησυχοῦν τοὺς γονεῖς, δὲν εἶναι ὅμως ποτὲ ἐπικινδυνὰ γιὰ τὴ ζωὴ τοῦ παιδιοῦ, διότι παρέρχονται ταχέως. Ἐπειτα ὑπάρχει τρόπος νὰ προληφθοῦν καὶ αὐτὰ, ἀρκεῖ νὰ ξέρῃ ὁ γιατρός ὅτι ἐγίνε προ καιροῦ ἡ πρώτη ἐνεσις ὁροῦ. Γι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸ λόγῳ τονίζουσι οἱ γιατροὶ, ὅτι πρέπει νὰ θυμούνται οἱ γονεῖς ὅτι ἐγίνε ὁρὸς, ὥστε ἂν χρειασθῇ κάποτε νὰ γίνῃ δεύτερος νὰ ξεῦρη ὁ νέος γιατρός νὰ χρησιμοποιοῦν τὴ μέθοδον τοῦ Bestedka, ὥστε νὰ ἀποφύγῃ τὴν ὁροβόλια ἐκεῖνα ποὺ κάνομε ὡς προληπτικὰ τῆς διφθερίτιδος ἢ ὡς θεραπευτικὰ κατὰ τῆς σταφυλοκοκκίαιας κ. α., διότι τὰ ἐμβόλια δὲν ἔχουν λευκώμα, ἀλλὰ μόνον ἐξησθενημένα μικρόβια καὶ φυσιολογικὸ ὁρὸ, δηλ. νερὸ. Τὸ τονίζομε αὐτὸ διότι ἀκουσα καὶ χθὲς ἀκόμη μίαν κυρία νὰ συμβουλεύῃ φίλην τῆς νὰ μὴ κάνῃ ἀντιδιφθερίτικὸ ἐμβόλιον σὸ παιδί τῆς, διότι δὲν θὰ μπορῇ ἀργότερα νὰ τοῦ κάνῃ ἐνδεχόμεν ὁρὸ ἀντιδιφθερίτικὸ ἢ ἄλλον. Ἀλλὰ καὶ ἂν παραδεχθῶμε, πράγμα ἀδύνατον, ὅτι μπορεῖ νὰ πάθῃ ἀναφυλαξία, δὲν εἶναι ὑπόθεσις σπουδαία, ὥστε νὰ τὴ φοβούται. Τὰ συμπτώματα τῆς ὁρονοσίας εἶναι τὰ ἑξῆς: Ἐμφανίζεται σὲ ὅλο τὸ σῶμα ἕνα ἐξάνθημα ποὺ μοιάζει καταπληκτικὰ μὲ τὴν ἰλαρὰ ἢ ὁστρακία, παραπονείται δὲ συγχρόνως ὁ ἄρρωστος

Γ. Μπαμπούρης
Παιδίατρος

ἀμυδροὶ καὶ φαίνονται μὲ τὰ μεγάλα τηλεσκόπια.

Ο ΗΛΙΟΣ

Τὴν 21ην τοῦ μηνὸς καὶ περὶ ὥραν 7 καὶ 25' ὁ Ἥλιος, φεύγοντας ἀπὸ τὸ ζώδιον τοῦ Ταύρου, εἰσέρχεται εἰς τὸ ζώδιον τῶν Διδύμων.

ΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

Νέα Σελήνη, Μαΐου 7, 14ω 7λ
Πρῶτον Τέταρτον » 14, 22 51
Πανσέληνος » 21, 15 33
Τελευτ. Τέταρτον » 29, 2 40

Τὴν 3ην καὶ 30ην τοῦ μηνὸς Μαΐου ἡ Σελήνη ἔχει τὴν μέγαν, λυτέραν ἀπόστασιν ἀπὸ τὴν Γῆν, τὴν δὲ 18ην τοῦ ἰδίου μηνὸς εὐρίσκεται εἰς τὴν μικρότεραν ἀπόστασιν. ΣΕΙΡΙΟΣ

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

ΤΟ ΛΙΟΝΤΑΡΙ, ΤΟ ΚΑΠΛΑΝΙ ΚΙ' Ο ΑΪΤΟΣ

Ἦταν ἕνας βασιλιάς ποὺ εἶχε τρεῖς θυγατέρες καὶ τρία παιδιά. Κι' ὅταν ἦρθε ὁ καιρὸς νὰ πεθάνῃ ὁ πατέρας τους, λέει στὰ παιδιά του:

— Ἐγώ, παιδιά μου, τώρα πεθαίνω μόνον ἐσεῖς νὰ φροντίσετε νὰ παντρεύετε τὶς ἀδελφές σας, κι' ὕστερα νὰ παντρεθῇτε κι' ἐσεῖς. Καὶ σένα—λέει τοῦ μικρότερου—σοῦ ἔχω σὸ κρουσταλλένιο σεντούκι μιά ξωθιά φυλαγμένη, κι' ὅταν παντρεθῶν οἱ ἀδελφές σου, νὰ τὴν παντρεθῇς.

Κι' ἀφοῦ τοὺς ἔδωσε καὶ μερικὲς ἄλλες συμβουλές, πέθανε. Ὑστερὰ ἀπὸ κάμποσες μέρες, πέθανε κι' ἡ βασιλίσσα, καὶ τὰ παιδιά μέιναν ὀρφανὰ.

Κι' ἀφοῦ πέρασε κάμποσος καιρὸς, ἦρθε καὶ βρόντησε τὴν πόρτα τὸ λιοντάρι.

— Ποιὸς εἶναι; φώναξαν τὰ βασιλόπουλα.

— Εἰμαι ἐγὼ τὸ λιοντάρι, εἶπε, κι' ἦρθα νὰ πάρω τὴ μεγάλη σας τὴν ἀδερφή γυναικα.

— Πόσο μακριὰ εἶναι ὁ τόπος σου; τοῦ λένε.

— Ἰσαμ' ἐμένα πέντε μέρες, κι' ἴσαμ' ἑσὰς πέντε χρόνια!

— Πέντε χρόνια! εἶπαν, δὲν τὴν δίνουμε τὴν ἀδερφή μας. Ἄν τύχη κι' ἀρρωστήσῃ καμιά φορά, πῶς νὰ πάμε νὰ τὴ δοῦμε;

Ὁ μικρότερος ὅμως ἀδελφὸς τὴν ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὴν πῆγε τοῦ λιονταριοῦ.

— Ἐδὼ ποὺ βγῆκε ἡ τύχη σου, σύρε, τῆς εἶπε.

Κι' ἀφοῦ φιλήθηκαν, τὴν πῆρε τὸ λιοντάρι κι' ἔφυγε.

Τὴν ἄλλη μέρα ἦρθε τὸ καπλάνι καὶ βρόντησε τὴν πόρτα. Τὸ ρώτησαν:

— Τί θέλεις;

Κι' αὐτὸ εἶπε:

— Θέλω τὴ μεσαία τὴν ἀδερφή σας γυναικα.

— Πόσο εἶναι μακριὰ ὁ τόπος σου; τοῦ εἶπαν.

— Ἰσαμ' ἐμένα δέκα μέρες, κι' ἴσαμ' ἑσὰς δέκα χρόνια.

— Δέκα χρόνια! εἶπαν, δὲν τὴν δίνουμε τὴν ἀδερφή μας.

Τὴν πῆρε πάλι ὁ μικρότερος ἀδελφός, καὶ τὴν ἔδωσε τοῦ καπλανιοῦ, ὅπως ἔκανε καὶ μὲ τὸ λιοντάρι. Καὶ τὴν ἄλλη μέρα ἦρθε καὶ βρόντησε τὴν πόρτα ὁ αἰτός, καὶ τὸν ρώτησαν ποιὸς εἶναι. Καὶ τοὺς εἶπε:

— Ἐγὼ εἶμαι ὁ αἰτός, κι' ἦρθα νὰ πάρω τὴν μικρότερη τὴν ἀδερφή σας γυναικα.

Τὸν ρώτησαν κι' αὐτὸν, ἂν εἶναι μακριὰ ὁ τόπος σου. Καὶ αὐτὸς τοὺς εἶπε: Ἰσαμ' ἐμένα δεκαπέντε μέρες, καὶ ἴσαμ' ἑσὰς δεκαπέντε χρόνια.

Δὲν τὴν δίνουμε, εἶπαν, τὴν ἀδερφή μας. Τὴ μιά τὴ δώσαμε πέντε χρόνια, τὴν ἄλλη δέκα, κι' αὐτὴ νὰ τὴ δώσουμε δεκαπέντε;

Καὶ πάλι ὁ μικρότερος τὴν ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὴν ἔδωσε τοῦ αἰτοῦ.

Ἀφοῦ παντρεύθηκαν τὰ κορίτσια, παντρεύθηκαν καὶ τὰ παιδιά, πρῶτα ὁ μεγαλύτερος, ὕστερα ὁ μεσαῖος,

καὶ κατόπιν ἀνοίξε τὸ κρουσταλλένιο σεντούκι ὁ μικρότερος γιὰ νὰ πάρῃ τὴν ξωθιά. Κι' ἡ ξωθιά σὰν νεράιδα ἔφυγε καὶ τοῦ εἶπε:

— Ἄν θέλῃς νὰ μὲ βρῇς, νὰ φτιάξῃς σιδερένια ποδήματα καὶ νάρθηες: «στὶς ὄλινες, στὶς μπλίνες, στὶς ἀλαμακούσιες, μαλακούσιες, στὰ μαρμαρένια τὰ βουνά, στοὺς κρουσταλλένιους κάμπους».

Ἐφτιαξε λοιπὸν τὰ σιδερένια ὑποδήματα καὶ πῆγε νὰ τὴν βρῇ. Κι' ἀφοῦ περπάτησε πέντε χρόνια δρόμο, ἔφτασε σὸ σπῖτι τῆς ἀδελφῆς του, κι' ἔκατσε ἔξω σὸ πεζούλι νὰ ξεποστᾷσῃ. Τότες ἔφτασε κι' ἡ δούλα νὰ γιομίσῃ τὸ λαγνὴν τῆς νερό. Καὶ τῆς ζήτησε νὰ πῇ νερὸ μὲ τὸ λαγνὴν. Στὴν ἀρχὴ δὲν τοῦ ἔδωσε· καὶ μονάχα σὰν τὴν παρακάλεσε τοῦ ἔδωσε. Πίνοντας νερὸ ἔρριξε τὸ δαχτυλίδι του μέσα.

Ἡ δούλα τὸ πῆγε τὸ νερὸ τῆς κυρᾶς τῆς. Ἡ κυρά τῆς κατάλαβε ἀπὸ τὸ δαχτυλίδι πῶς ἦταν ὁ ἀδελφός τῆς ἔξω.

— Τίνος ἔδωκες νερό; εἶπε τῆς δούλας.

— Δὲν ἔδωκα κανενός, τῆς εἶπε ἡ δούλα.

— Μὴ σκιαζεσαι, τῆς λέει ἡ κυρά τῆς, μαρτύρα τὸν ἄνθρωπο!

— Εἶναι διαθῆτης· κάθονταν ἔξω σὸ πεζούλι, εἶπε ἡ δούλα, καὶ μὲ παρακάλεσε καὶ τοῦ ἔδωσα νερό.

— Σῦρε νὰ τοῦ πῇς, τῆς λέει, νάρθη μέσα.

Κι' ἀφοῦ μῆκε μέσα, ἀγκαλιάστηκαν, κι' ἡ ἀδερφή του τὸν ρώτησε:

— Πῶς ἦρθες ἐδῶ;

Κι' αὐτὸς τῆς μολόγησε ὅσα ἔπαθε. Ἐκεῖ ποὺ μιλοῦσαν, ἀκούει τὸ λιοντάρι ποὺ ἔρχονταν.

— Νὰ σὲ κρύψω, εἶπε τοῦ ἀδελφοῦ τῆς, νὰ μὴ σὲ φάῃ.

Καὶ τοῦ δίνει ἕνα φουσκο, κι' ἐγίνε σκοῦπα, καὶ τὸν ἔβαλε στὴ θύρα. Σὰν μῆκε τὸ λιοντάρι στὴ θύρα, λέει:

— Βασιλικὸ αἷμα μυρίζει!

— Βασιλικὸς στράτες· περπατεῖς, τοῦ λέει ἡ βασιλοπούλα, βασιλικὸ αἷμα σοῦ μυρίζει.

Καθὼς ἔτρωγαν ψωμί, εἶπε τοῦ λιονταριοῦ ἡ βασιλοπούλα:

— Ζήτησε τῆς δούλας νερὸ ἀπ' τὸ λαγνὴν τῆς.

— Ἄν ἐρχόταν ὁ μεγάλος μου ἀδελφός, τί θὰ τὸν ἔκανες;

— Θὰ τὸν ἐξέσκιζα, τῆς λέει.

— Ἄν ἐρχόταν ὁ μεσαῖος;

— Θὰ τὸν ἔκανα λιανὰ κομμάτια.

— Μὰ ἂν ἐρχόταν ὁ μικρότερος;

— Θὰ τὸν εἶχα ἀδελφό.

— Ἦρθε, τοῦ λέει, καὶ σκιαχτήκα μὴ τὸν φᾶς, καὶ τὸν ἔκρυσσε.

Τοῦ δίνει πάλι ἕνα φουσκο, καὶ τὸν ἔκανε ἄνθρωπο. Τότες τὸ καπλάνι τὸν ἀγκάλιασε, τὸν ἐφίλησε, καὶ τὸν ρώτησε: Γιατί ἦρθες;

Καὶ τοῦ λέει ἂν ἤξερε τὶς ὄλινες τὶς μπλίνες.

— Ἐγὼ δὲν τὶς ξέρω, τοῦ εἶπε ὁ αἰτός, νὰ φωνάξω ὅλα τὰ ζῶα, καὶ μπορεῖ νὰ τὶς ξέρῃ κανένα.

Τὸ πουρνὸ τὰ φώναξε, καὶ κανένα δὲν τὶς ἤξερε. Τὴν ἄλλη μέρα κίνησε καὶ πῆγε πάλι τὴν ἄλλη τὴν ἀδερφή, ποὺ ἦταν ἄλλη πέντε χρόνια μακριὰ. Καὶ πάλι πῆγε κι' ἔκατσε

— Ἄν ἐρχόταν ὁ μεγάλος μου ἀδελφός, τί θὰ τὸν ἔκανες;

— Θὰ τὸν ἐξέσκιζα, τῆς εἶπε.

— Ἄν ἐρχόταν ὁ μεσαῖος;

— Θὰ τὸν ἔκανα λιανὰ κομμάτια.

— Κι' ἂν ἐρχόταν ὁ μικρότερος;

— Θὰ τὸν ἐφίλοῦσα στὰ μάτια!

— Ἦρθε! τοῦ εἶπε.

— Καὶ τὸν κρύβεις ἀπὸ μένα; τῆς λέει.

Τότες αὐτὴ πῆρε τὴ σκοῦπα καὶ τῆς χτυπάει ἕνα φουσκο, κι' ἐγίνε ὁ ἀδελφός τῆς. Τὸ λιοντάρι τὸν ἀγκάλιασε, τὸν φίλησε, καὶ τὸν ρωτᾷ γιὰ τὴν ἦρθε. Τότες τοῦ μολόγησε ὅσα ἔπαθε, καὶ τὸν ρώτησε ἂν ξέρῃ: «τὶς ὄλινες, τὶς μπλίνες, τὶς ἀλαμαλακούσιες, τὶς ἀλαμαλακούσιες».

— Δὲν τὶς ξέρω, τοῦ εἶπε, ἐγώ, μόν' αἰorio θὰ φωνάξω ὅλα τὰ ζῶα, καὶ μπορεῖ νὰ τὶς ξέρῃ κανένα.

Τὸ πουρνὸ ἐφώνασε ὅλα τὰ ζῶα, καὶ κανένα δὲν τὶς ἤξερε. Καὶ κινεῖ πάλι τὴν ἄλλη μέρα γιὰ νὰ βρῇ τὶς ὄλινες τὶς μπλίνες, καὶ ὕστερα ἀπὸ πέντε χρόνια πῆγε στὴν ἄλλη τὴν ἀδερφή, κι' ἔκατσε πάλι σὸ πεζούλι, κι' ἦρθ' ἡ δούλα νὰ πάρῃ νερὸ, καὶ τὶς γνέφει νὰ τοῦ δώσῃ λίγο νερὸ μὲ τὴν στάμνα τῆς νὰ πῇ. Καὶ σὰν ἤπτε, ἔρριξε τὸ δαχτυλίδι του μέσα στὴν στάμνα, καὶ σὰν εἶδε ἡ ἀδερφή του τὸ δαχτυλίδι, κατάλαβε πῶς εἶναι τοῦ ἀδελφοῦ τῆς, κι' ἔστειλε καὶ τὸν φώναξαν μέσα. Κι' ἀφοῦ πῆγε μέσα, ἀγκαλιάστηκαν καὶ φιλήθηκαν, καὶ τὸν ρώτησε ἡ ἀδερφή του: Πῶς ἦρθες;

Κι' ἀφοῦ τῆς διηγήθηκε ὅλα τὰ πάθη του, ἀκούσαν τὸ καπλάνι ποὺ ἔρχονταν καὶ τοῦ δίνει ἕνα φουσκο καὶ τὸν κάνει φορεσιά, γιὰ νὰ μὴν τὸν φάῃ τὸ καπλάνι. Σὰν μῆκε μέσα τὸ καπλάνι, τῆς λέει: Βασιλικὸ αἷμα μυρίζει.

— Βασιλικὸς στράτες περπατεῖς, τοῦ εἶπε ἡ γυναικα του, βασιλικὸ αἷμα σοῦ μυρίζει.

— Ἄν ἐρχόταν ὁ μεγάλος μου ἀδελφός, τί θὰ τὸν ἔκανες;

— Θὰ τὸν ἐξέσκιζα, τῆς λέει.

— Ἄν ἐρχόταν ὁ μεσαῖος;

— Θὰ τὸν ἔκανα λιανὰ κομμάτια.

— Μὰ ἂν ἐρχόταν ὁ μικρότερος;

— Θὰ τὸν εἶχα ἀδελφό.

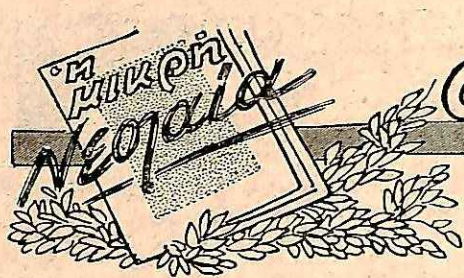
— Ἦρθε, τοῦ λέει, καὶ σκιαχτήκα μὴ τὸν φᾶς, καὶ τὸν ἔκρυσσε.

Τοῦ δίνει πάλι ἕνα φουσκο, καὶ τὸν ἔκανε ἄνθρωπο. Τότες τὸ καπλάνι τὸν ἀγκάλιασε, τὸν ἐφίλησε, καὶ τὸν ρώτησε: Γιατί ἦρθες;

Καὶ τοῦ λέει ἂν ἤξερε τὶς ὄλινες τὶς μπλίνες.

— Ἐγὼ δὲν τὶς ξέρω, τοῦ εἶπε ὁ αἰτός, νὰ φωνάξω ὅλα τὰ ζῶα, καὶ μπορεῖ νὰ τὶς ξέρῃ κανένα.

Τὸ πουρνὸ τὰ φώναξε, καὶ κανένα δὲν τὶς ἤξερε. Τὴν ἄλλη μέρα κίνησε καὶ πῆγε πάλι τὴν ἄλλη τὴν ἀδερφή, ποὺ ἦταν ἄλλη πέντε χρόνια μακριὰ. Καὶ πάλι πῆγε κι' ἔκατσε

Ο Κῆποι

ΑΠΟ ΜΙΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

Ἀπὸ τὸ Κιάτον, μαζί μὲ πολλές ἄλλες φωτογραφίες, μᾶς ἤρθε καὶ ἡ παρακάτω. Εἶναι ἀπὸ τὴν παράστασι πὺ δόθηκε τὴν ἡμέρα τῆς Ἑθνικῆς Ἑορτῆς καί, ὅπως μᾶς γράφουν ἀπὸ κεῖ, οἱ Σκαπανεῖς καὶ οἱ Σκαπάνισσες εἶχαν ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν, τόσοι στὶς ἀπαγγελίες, ὅσον καὶ στοὺς χοροὺς καὶ ὅλος ὁ κόσμος τοὺς ἐχειροκρότησε μὲ πολλὴν ἀγάπη καὶ μὲ περισσότερο ἐνθουσιασμό.

Εἶναι τόσο χαριτωμένη αὐτὴ ἡ φωτογραφία, πὺ τὴν δημοσιεύω στὴ στήλη μου, γιατί φαντάζομαι πὺς θὰ χαροῦν μαζί μου καὶ ὅλοι οἱ μικροὶ συναγωνιστὲς καὶ συναγωνίστριες. Καὶ ἐγὼ εἶμαι ἀκόμη περισσότερο εὐχαριστημένος, γιατί βλέπω πὺς καὶ στὶς ἐπαρχίες οἱ Σκαπανεῖς καὶ οἱ Σκαπάνισσες εἶναι πρῶτοι στὴν κίνησί μας, καὶ ἀκόμη γιατί καὶ στὶς ἐπαρχίες δίδονται ἑορτὲς ἐπίσης ὡραίες, ὅπως καὶ στοὺς Τομεῖς τῶν Ἀθηνῶν.

Μὰ ἐκεῖνο πὺ μὲ κάνει ἀκόμη πιὸ πολὺ νὰ χαίρω, ἔξω ἀπὸ τὴν ὡραία στάσι τῶν Σκαπανισσῶν αὐτῶν, εἶναι καὶ οἱ ὡραίες ἐθνικὲς ἐνδυμασίες τοῦ τόπου των, πὺ τόσο ἀρέσουν στὸν Ἀρχηγὸ καὶ στὸν Κυβερνητικὸ μας Ἐπίτροπο, κάθε φορὰ πὺ τις βλέπουνε στὶς γιορτές, πὺ τόσο συχνὰ δίδει ἡ Ὁργάνωσις σὲ ὅλη τὴν Ἑλλάδα.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

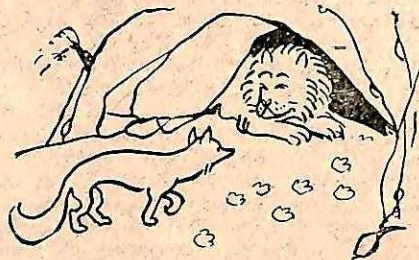

Τὸ παραμυθάκι μας.

ΤΟ ΠΟΝΗΡΟ ΛΙΟΝΤΑΡΙ ΚΑΙ Η ΦΡΟΝΙΜΗ ΑΛΕΠΟΥ

Μιά φορά, κάποιον λιοντάρι, πὺ εἶχε γεράσει καὶ δὲν μπορούσε πιά νὰ κυνηγᾷ τὴν τροφὴ του, σοφίστηκε νὰ τὴν κερδίῃ μὲ πονηριά.

Ἔκαμε λοιπὸν πὺς ἦταν βαρεῖα ἄρρωστο, μῆκε μέσα σὲ μιά σπηλιά, καὶ

βογγῶντας καὶ στενάζοντας, προσκαλοῦσε τὰ ζῶα, πὺ περνοῦσαν ἀπ' ἐξω, νὰ τὸ ἐπισκεφθοῦν. Πολλὰ ἀνόητα ζῶα τὴν ἐπαθάν καὶ μῆκαν μέσα στὴ σπηλιά, χωρίς πιά νὰ ξαναθγοῦν. Ἔτσι πέρασε μιά μέρα ἔξω ἀπὸ τὴ

7. (Συνέχεια)

Πῆρε λοιπὸν τὴν ἀνάσα της, κι' ἄρχισε ν' ἀπαγγέλλῃ κι' αὐτὴ τὸ ἀνιγμά της, πὺ τὸ εἶχε βρῇ ἐκείνη τὴ στιγμή καὶ πὺ τῆς φαινόταν πολὺ εὐκόλο, ἴσια ἴσια ὅτι ἔπρεπε γιὰ τὸν κύρ Μέντιο, πὺ δὲν ἦταν δὰ καὶ τόσο ἔξυπνος ὁ κακομοῖρης.

«Ὅσο κοιμάται ὁ μυλωνᾶς θεριεύει τὸ κριθάρι καὶ γίνεται πεπόνι. Μὰ ἂν κἀν καὶ ξυπνήσῃ καὶ τὸ ντουφεκί ἀρπάξῃ...

Τί θὰ γίνῃ τὸ κριθάρι; ἤθελε ἀκόμα νὰ προσθέσῃ ἡ κερά Καλή. Μὰ ἡ φωνὴ τῆς κόπηκε, γιατί ἡ θεῖα Ἀλεπού μούγκριζε δυνατὰ ἀπ' τὸν πολὺ θυμὸ της κι' ἔτριξε τὰ σουβλερά της δόντια.

Κανέναν δὲν μίλησε. Τότε ἡ κερά Καλή ἄρχισε πάλι νὰ γελᾷ, χιχιχι! χιχιχι! νὰ κρύψῃ τὴν τρομάρα της. Τί ἄλλο νὰ εἰσὴν ἡ κακομοῖρα;

Τὰ γέλια αὐτὰ διόλου δὲν ἄρσαν στὸν κύρ Μέντιο. Ἄν τὰ παρεξηγούσε ἡ θεῖα Ἀλεπού καὶ νόμιζε πὺς τὴν κοροῖδευαν; Κι' ἔπειτα, ποιήμα ἦταν αὐτὸ ἡ σαλαμάρα; Ὅριστε μας! Νομίζει τώρα κι' ὁ καθέναν πὺς μπορεῖ νὰ γίνῃ ποιητής... Ποιητὴς ἐκ τοῦ προχείρου...

Ἔκανε ἕνα μορφασμὸ γιὰ νὰ δεῖξῃ καλύτερα τὴν ἀηδία πὺ ἐνοίωσε

σπηλιά καὶ μιά ἀλεπού. Ἀκουσε τὰ βογγητὰ καὶ τὰ προσκαλέσματα τοῦ λιονταριοῦ, μὰ μυρίστηκε τὴν πονηριά του καὶ δὲν γελάστηκε νὰ μῆκε μέσα. Στάθηκε μόνο ἀπ' ἐξω καὶ γλυκαίνοντας τὴ φωνή της, τὸ ρωτοῦσε μὲ μεγάλο τάχα ἐνδιαφέρον πὺς πάει ἡ πολὺτιμη ὕγεια του.

— Ἀσκημα, πολὺ ἄσκημα, ἀγαπητὴ μου φίλη. Δὲν περνᾷς λιγάκι μέσα, νὰ σὲ ἰδῶ καὶ νὰ τὰ πούμε;

Μὰ ἐκείνη, μὲ γλυκεῖα καὶ τρυφερὴ πάντα φωνή, τοῦ ἀποκρίθηκε:

— Σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὴν καλὴ σὺνη σου. Μὰ καλὰ εἶμαι κι' ἐδῶ ἀπ' ἐξω.

— Καὶ γιατί δὲν μπαίνεις νὰ κουβεντιάσουμε λιγάκι; Πολὺ σ' ἀποθύμωσα.

— Κι' ἐγὼ σ' ἀποθύμωσα, ἀγαπητέ μου, ἀλλὰ ἐδῶ χάμω βλέπω τὰ ἴχνη ἐκείνων πὺ μῆκαν στὴ σπηλιά σου, μὰ δὲν βλέπω τὰ ἴχνη κανενὸς νὰ βγῇκε ἔξω. Ὡρα σου καλὴ λοιπὸν καὶ περαστικά σου!...

Κι' ἔφυγε γελώντας.

καὶ στράφηκε στὴν ἀλεπού, πὺ ἦταν πολὺ θυμωμένη μὲ τὰ καμώματα τῆς πυγολαμπίδας.

— Ἀγαπητὴ μου φίλη, τῆς εἶπε μὲ μεγάλη εὐγένεια, μᾶς διέκοψαν... Ἡ ἀγαπητὴ κερά Καλή δὲν ἤξερε γιὰ τί σπουδαῖα ζητήματα μιλοῦσαμε. Θὰ εἶχατε τὴν καλὴ σὺνη νὰ ἐξακολουθήσωμε;

— Δὲ μ' ἀρέσει νὰ μιλῶ μπροστὰ σὲ ἀνόητους!, ἔκαμε ἡ ἀλεπού κι' ἔρριξε μιά λοθὴ ματιά στὴν πυγολαμπίδα.

— Φεύγω, φεύγω! εἶπε ἡ κερά Καλή καὶ βιάστηκε νὰ κατεβῇ ἀπὸ τὸ πόδι τοῦ γαϊδάρου. Καληνύχτα σας... καὶ νὰ μὲ συμπαθᾶτε...

— Φεύγω κι' ἐγὼ! ἔκαμε κι' ἡ κουκουβάγια, μὰ οὔτε κουνήθηκε ἀπὸ τὴ θέσι της.

— Ἐπὶ τέλους! Μείναμε μόνοι! ἀναστένανε ὁ κύρ Μέντιος, χωρίς καθόλου νὰ ὑποψιάζεται πόσο ἀχάριστος ἦταν. Λοιπὸν, ἔχει καὶ γαϊδουράγκαθα; ρώτησε καὶ κατὰ πτε τὰ σάλια του.

— Γαϊδουράγκαθα! ἔκαμε ἡ θεῖα Ἀλεπού. Σωστὰ καλύδια... Μπορεῖς ὁλόκληρος νὰ μῆς μέσα!

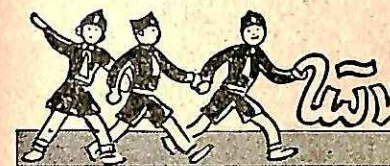
— Ὡ! φώναξε ὁ κύρ Μέντιος καὶ δάκρυα εὐτυχίας ἔτρεξαν ἀπὸ τὰ μαῦρα μάτια του.

— Οὐ-οὐ! ἔκαμε ἡ κουκουβάγια, πὺ δὲν μπόρεσε νὰ βασιτάξῃ τόσο μεγάλο ψέμα.

Ἡ θεῖα Ἀλεπού φρένιασε. Ἀφῆσε κατὰ μέρος τὶς εὐγένειες καὶ χύμηξε στὴν κερασιά.

— «Ποῦ θὰ μὸ πᾶς; Δὲ μὸ γλυτώνεις, καταραμένη!», φώναξε.

Ὁ κύρ Μέντιος, ὁ πιὸ ἀφρημένος

τῶν σκαπανέων

Τὸ ποιηματάκι μας.

ΤΑ ΤΕΣΣΕΡΑ ΑΔΕΡΦΑΚΙΑ

(Οἱ 4 ἐποχές τοῦ ἔτους).

Τέσσερα ἀδερφάκια σέρνουν τὸ χορὸ ὅλα μαζί καὶ χώρα, μικρούλα κοπελλιά, νὰ τὴ χαρῶ, καὶ τρία ἀγόρια!

Καὶ πρώτη ἡ κόρη σέρνει τὸ χορὸ μὲ τὰ γλυκὰ τραγούδια:

— Ἐγὼ τὸ χορτὸ φέρνω τὸ χλωρὸ καὶ τὰ λουλουδία!

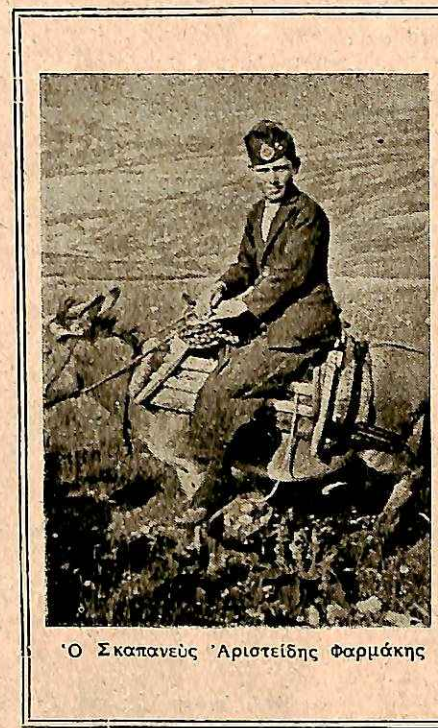
Κι' ἐγὼ, κράζει ἕνα ἀγόρι, τὸ σωρὸ τὰ στάχυα μὲς σ' ἄλωνα καὶ δένω παρῖκα, νὰ τὰ χαρῶ! σ' ὅλα τὰ κλώνια!

Τὸ ἀγόρι τὸ ἄλλο κράζει: Ἐγὼ τὰ πρωτοθρόγια ἀνοίγω, κι' ὅλο χαρὰ, παιδιά, βάλτε νὰ πιῶ! φέρνω τὸν τρύγο!

— Κι' ἐγὼ, τὸ ἀγόρι κράζει τὸ στερνὸ μὲ τὰ χιονῶτα στήθια, φέρνω χαρὲς στὸ τζάκι τὸ ζεστὸ καὶ παραμύθια.

Χορεύουν μὲ χαρούμενη καρδιά χτυποῦν τὰ παλαμάκια:

— Εἴμαστε ἐμεῖς τοῦ χρόνου τὰ παιδιά, τὰ τέσσερα ἀδερφάκια!

Ὁ Σκαπανεὺς Ἀριστείδης Φαρμάκης

γαϊδαρος πὺ ἔξω, εἶχε ξεχάσει κιόλας τὴν κουκουβάγια. Νόμιζε λοιπὸν πὺς ἡ ἀλεπού τρελλάθηκε καὶ τάβαλε μὲ τὴν κερασιά του, μὲ τὴν πολυαγαπημένη του κερασιά, μὲ τὸ «ὠδεῖον» του.

Τί νὰ κἀν γιὰ νὰ τὴ συνεφέρῃ; Ἐβῆξε γιὰ νὰ γλυκάνῃ ὅσο μπορούσε τὴ φωνὴ του κι' ἄρχισε νὰ τὴν καλοπιάνῃ:

— Ἡσυχάσετε, ἡσυχάσετε, ἀγαπητὴ μου, τῆς ἔλεγε. Ἡ κερασιά αὐτὴ εἶναι πολὺ καλὸ δέντρο. Τὸ καλύτερο δέντρο τῆς γειτονιάς μας... Σὰς βεβαιῶ, αὐτὴ πολὺ σὰς ἐκτιμᾷ...

Μὰ ἡ ἀλεπού εἶχε καρφώσει κιόλας τ' ἀγκιστρωτὰ νυχια τῆς στὸν κορμὸ τῆς κερασιάς κι' ἄρχισε νὰ σκαρφαλώνῃ.

Κι' ἡ κουκουβάγια ἀνοίξε ἡσυχὰ ἡσυχὰ τὰ φτερά της καὶ φφρρ! πέταξε στὸ διπλανὸ κυπαρίσι. Καὶ τὰ ὀλοστρόγγυλα κίτρινα μάτια τῆς ἔλαμψαν μὲς σ' τὴ νύχτα σὰ δυὸ κινέζικα φαναράκια.

«Πάει, μὸ ἔξφυγε!» μωρμούρισε ἡ ἀλεπού καὶ γύρισε στὸ γαϊδαρο ντροπιασμένη. Πεινοῦσε πολὺ καὶ βιάζονταν πιά νὰ τελειώσῃ.

— Τί λέγαμε λοιπὸν; ρώτησε τὸν κύρ Μέντιο μὲ πολὺ ἀπότομο τρόπο. — Λέγαμε, λέγαμε... ἀποκρίθηκε ὁ κύρ Μέντιος καὶ τάχασε γιατί διόλου δὲν τοῦ ἄρεσε νὰ τοῦ μιλοῦν ἔτσι.

— Τί λέγαμε; ρώτησε πάλι ἡ θεῖα Ἀλεπού κι' ἔτρεψε ὁλόκληρη ἀπ' τὸ θυμὸ της.

— Γιὰ τὸν παράδεισο, ἔκαμε ὁ κύρ Μέντιος καὶ παρ' ὀλίγο νὰ βάλῃ τὰ

κλάματα. Καθὼς βλέπετε ἦταν πολὺ εὐαίσθητο γαϊδούρι.

— Ἀ, ναί, εἶπε ἡ θεῖα Ἀλεπού. Τὸ σπουδαιότερο δὲν σοῦ τὸ εἶπα ἀκόμα:...

— Λέγε, λέγε καὶ δὲν ἀντέχω! φώναξε ὁ κύρ Μέντιος.

— Στὸν παράδεισο αὐτόν... ὅλα τὰ σαμάρια... πεταμένα σὲ μιά γωνία... μωρμούρισε γρήγορα γρήγορα ἡ ἀλεπού. Σπασμένα χίλια κομμάτια! Καὶ πρὸ πάντων...

— Πρὸ πάντων;

— Δὲν ἔχει ἐκεῖ πέρα ἀλογόμυγες! εἶπε ἡ ἀλεπού. Δὲν ἔχει ἐκεῖ πέρα μύλους καὶ μυλωνάδες... Δὲν ἔχει ἐκεῖ πέρα ἀλεύρι νὰ κουβαλᾷς ὅλη μέρα...

— Ναί, ναί, ψιθύρισε ὁ κύρ Μέντιος, πὺ ὅλες αὐτὲς οἱ ὑποσχέσεις τὸν εἶχαν κάμει ἀκόμα πιὸ αἰσθηματικὸ. Ὅλα αὐτὰ καλὰ καὶ ἄγια. Μὰ ἔχω μίαν ἀνησυχία...

— Ἀνησυχία; εἶπε ἡ ἀλεπού λίγο τρομαγμένη. Τί ἀνησυχία, ἀγαπητέ μου μαέστρο; — Μήπως δὲν ὑπάρχει ἐκεῖ πέρα μουσική;

Γιατί χωρὶς μουσική... ἐγώ... — Ἰσια ἴσια τὸ σπουδαιότερο τὸ κρατοῦσα γιὰ τὸ τέλος, ἀποκρίθηκε ἡ παμπόνηρη ἀλεπού. Ἐ,

— Ὡ, καταλαβαίνω πολὺ καλὰ τὴ συγκίνησί σου! εἶπε ὁ κύρ Μέντιος πὺ ἦταν, καθὼς βλέπετε, ἀρκετὰ ματαιόδοξος, κι' ἔβλεπε κιόλας τὸν ἑαυτὸ του στὴ μέση τῆς συναυλίας μὲ φουσκωμένο στήθος, μὲ σηκωμένο λαϊμό, μ' ἀνοιχτὸ στόμα, νὰ γκαρίζῃ.

— Παρακαλῶ, ἀγαπητὴ μου, ὀδηγήσέ με... βιάζομαι νὰ λάβω μέρος στὴ συναυλία, ψιθύρισε.

(Ἀκολουθεῖ)

ἔξυπνα καὶ κουτά

Τὰ παιδιά μέσα σὲ μιά κάμαρα παίζουν τὴν τυφλόμυγα κι' ὁ Νίκος πὺ ἔχει τὰ μάτια δεμένα λέγει.

— Παιδιά, ἀνάفته τὸ φῶς γιὰ νὰ ἰδῶ.

Ὁ Τοτὸς εἶναι θρανάρχης. Μιά μέρα ἐφώνασε στοὺς καθημέρους στὸ θρανίο του:

— Ὅσοι εἶναι ἀπόντες νὰ σηκωθοῦν ἐπάνω, γιὰ νὰ τοὺς σημειώσω.

— Φαινόσασθε λυπημένους, γιατρέ! — Ναί, ἔχασα δυὸ ἀρρώστους μου. — Πῶς; Ἀπέθανον; — Ὅχι... ἔγιναν καλὰ.

λοιπὸν, ἀγαπητέ μου, ἀπόψε μάλιστα, ἀπόψε, ἔχει στὸν παράδεισο... μὰ ὄχι, δὲ θὰ μὲ πιστέψης...

— Σὲ πιστεύω, σὲ πιστεύω, ἀγαπητὴ μου! φώναξε ὁ κύρ Μέντιος. Μίλησε σὲ παρακαλῶ.

— Ἐ, λοιπὸν, ἀπόψε ἔχει στὸν παράδεισο μιά μεγάλη συναυλία.

— Συναυλία! φώναξε ὁ κύρ Μέντιος. Τί εὐτυχία! Καὶ ποιοὶ θὰ λάβουν μέρος;

— Ὅλα τὰ χορτοφάγα... Κουνέλια, λαγοὶ, ἀρνάκια, κατσικάκια.

Τὸ σάλιο ἄρχισε νὰ τρέχῃ ἀπὸ τὸ στόμα τῆς ἀλεπούς, πὺ πεινοῦσε φοβερὰ ἡ κακομοῖρα καὶ τώρα πὺ ἔλεγε γιὰ τὰ προβατάκια καὶ τὰ κατσικάκια ἀνοίξε ἡ δρεξί της.

— Γιατί σταμάτησες, ἀγαπητὴ μου; ρώτησε μ' εὐγένεια ὁ κύρ Μέντιος.

— Τίποτα, τίποτα, ἀποκρίθηκε ἡ ἀλεπού. Κάποιος πόνος στὴν κοιλία... ὅλα εἶναι λοιπὸν καὶ τὰ βόδια καὶ τ' ἄλογα, ὅλα, ὅλα σοῦ λέω τὰ χορτοφάγα. Τί χαρὰ ὅταν θ' ἀνοίξουν οἱ πόρτες καὶ θὰ παρουσιαστῇ ἐσύ, εὐγενέστατὲ μὸ μαέστρο!

— Ὡ, καταλαβαίνω πολὺ καλὰ τὴ συγκίνησί σου! εἶπε ὁ κύρ Μέντιος πὺ ἦταν, καθὼς βλέπετε, ἀρκετὰ ματαιόδοξος, κι' ἔβλεπε κιόλας τὸν ἑαυτὸ του στὴ μέση τῆς συναυλίας μὲ φουσκωμένο στήθος, μὲ σηκωμένο λαϊμό, μ' ἀνοιχτὸ στόμα, νὰ γκαρίζῃ.

— Παρακαλῶ, ἀγαπητὴ μου, ὀδηγήσέ με... βιάζομαι νὰ λάβω μέρος στὴ συναυλία, ψιθύρισε.

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΕΤΕ

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ

Μαγική εικών.

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Για νά ήσυχάση!

Η Έλεντσα βγαίνοντας περίπατο με τη μαμά της, λείπει στον μικρό της αδελφό με σοβαρότητα:

— Τοτό, νά κάνης ένα σωρό τρέλλες, νά μὴν καθήσης οὔτε στιγμή ἡσυχος.

Καὶ ἐπειδὴ ἡ μαμά της τὴν μαλλώνει:

— Μὰ ξέρετε, μαμά, ἀπαντᾷ, ὅ,τι κι' ἂν τοῦ πῶ, αὐτὸς θὰ κάμῃ τὸ ἐναντίον.

Περίεργο πράγμα...

Μίμης — Κώστα ἄμα φᾶς ἔρχεσαι στὸ σπίτι μου νὰ παίξουμε;

Κώστας — Τὸ σπίτι σου, καὺμένε, εἶναι μακριά. Ἐλα καλύτερα σὺ στὸ δικό μου, πού εἶναι κοντήτερα.

Μυστικές ἐρωτήσεις.

Δάσκαλος: Τί μέρος λόγου εἶναι ὁ...

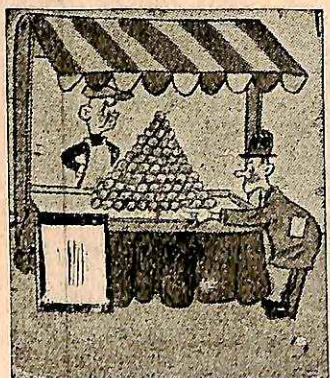
Μαθητής: Ἐπιθετον τριγώνες καὶ τρικατάληκτον.

Δάσκαλος: Μπα! καὶ πῶς κάνουν τὰ τρία γένη;

Μαθητής: Ὁ...ή...τὸ..

Δάσκαλος: Μὰ τί λές, παιδί μου! Τὸ ἀρσενικό εἶναι αὐτοκράτωρ, τὸ θηλυκὸ ἐπαρχία καὶ τὸ οὐδέτερο Μονή.

ΚΑΙ Η ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ;

Στὸ μανάβικο:
— Μπορῶ νά πάρω αὐτὰ τὰ δυὸ πορτοκάλια;

Ὁριζοντίως:

1 Λουλούδι (τὸ ζουμπούλι, στὴν καθαρεύουσα).
2 Πρωτεύουσα διαλυθέντος κράτους τῆς Εὐρώπης — Τόσαι ἦσαν αἱ φυλαὶ εἰς τὰς ἀρχαίας Ἀθήνας.

3 Τελικὸς σύνδεσμος — Καταφατικὸν — Μέτρον ἐπιφανείας.

4 Διότι (ἀρχ.) — Μὰς σκεπάζει.

5 Θεὸς τῶν Αἰγυπτίων — Ἀνθη.

6 Ἀρχαία Θεὰ — Ὑπάρχει στὰ καρχαρία.

7 Νότα — Νότα — Καμπούρα.

8 Φωνήεν — Σύνδεσμος — Ἀντωνυμία.

9 Πρωτεύουσα κράτους τῆς Βαλτικής — Νότα.

10 Δηλητήριο — Προσέτι (δημ.).

11 Προτρεπτικὸν — Ἐκκλησία (αἰτιατ.) — Καταστρέφει τὰ ἐνδύματα (καθ.).

Καθ' ἑτάως:

1 Τὴν βάζουμε κάτω ἀπὸ ἐπιστολὰς καὶ ἔγγραφα — Ἀνθη.

2 Πόλις τῆς Δ. Ἑλλάδος — Ἐπιστήμων.

3 Τὴν ἀνοίξι εἶναι καλὸς, τὸν χειμῶνα κακὸς — Ταῖς ὁποίαις.

4 Δέκατος τρίτος — Ὡσάν (δημ.).

5 Κουτοὶ ἀνθρώποι — Ἰερὸν κάλυμμα τῆς κεφαλῆς.

6 Ὅχι σήμερον.

7 Θεὰ — Παλαιὸς Βούλγαρος Βασιλεὺς.

8 Σ. Δ. — Πόλις (καθ.) — Τὰ 2)3 τῆς ὁκᾶς.

9 Ὑποθετικὸν — Χρήματα (ἀρχ.).

10 Ἐνεθυμήθη τὸν Σόλωνα — Ἀπαγορευτικόν.

11 Νότα — Δικὰ σου — Καθαρό, ὅχι ἀσαφές.

Α. Β. ΧΟΥΣΙΑΔΗΣ

Κρυπτογραφικόν.

12345678905 = Ναύαρχος.

4945575 = Ἀθην. ποταμός.

345175 = Ἀμοιβή.

567875 = Συνδετική ὕλη.

567975 = Πολλὰ πλοῖα

451375 = Τῆς Κορίνθου.

845575 = Ἀναρχικόν.

67875 = Ἀπὸ τὸ Ταμιευτήριο δίδεται 4%.

Κ. ΛΥΜΠΕΡΙΑΔΗΣ

Μαγικὴ εἰκὼν χωρὶς εἰκόνα.

— Περικλῆ, διαβάξεις;
Ἡ μητέρα περιμένει νὰ τῆς πᾶς...

— Τί, Γιώργο;

— Αὐτὸ πού σοῦ εἶπα!

Τ. Ι. ΡΙΖΟΔΗΜΟΣ

Τρίγωνον.

1η σειρά: Ἀ-κρωτήριον τῆς

Πελοποννήσου, 2α σειρά: Ποταμὸς τῆς

Μακεδονίας, 3η σειρά: Πάρα πολὺ (ἐπιπρ.), 4η σειρά: Ἐθνικὴ

ὀργάνωσις, 5η σειρά: Προτρεπτικόν, 6η σειρά: Σύμφωνον.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Ε. Ν. ΜΟΣΧΟΣ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 32ου ΦΥΛΛΟΥ

Στυρόλεξον: Ὁριζοντίως: 1 Ἀθήνα — πόρ, 2 Νίκαια, 3 ἄτι — πρὸς, 4 Ρέα — παρά, 5 ΝΡ, 6 Ἀμφορακικός, 7 Ναε — σὰς — σὰ, 8 τε, 9 κρότος — στὸ, 10 σάιτας. Καθέτως: 1 ἀκαρνανικά, 2 τέρας, 3 ἡνία — βέλως, 4 νί — ἀρ, 5 ἀκτὴ — αὐτός, 6 ἰα — κάσσα, 7 ἱπποῖς, 8 παρά — ΣΤ', 9 ὄρκος — τὰ, 10 ράσα — Σάμος.

Ἐξ παιδιὰ παρακολουθοῦν τὸ ἀγοράκι καὶ τὸ κοριτσάκι πού πατινάρουν. Τὰ βλέπετε;

Θαύματα!

Μπορεῖτε νὰ κάνετε νὰ σταθῇ στὸν τοῖχο ἓνα κομμάτι χαρτί, χωρὶς βέβαια νὰ τὸ κολλήσετε;

Θὰ ἀπαντήσετε, ἀσφαλῶς: Ὅχι! Καὶ ὅμως εἶναι πολὺ εὐκόλο... ἔάν ἀκολουθήσετε τὶς ὁδηγίες μας.

Παίρνετε ἓνα φύλλο χαρτιοῦ μέσων διαστάσεων — ἓνα φύλλο τετραδίου λ. χ. — τὸ ζεσταίνετε μὲ προσοχὴ στὴ φωτιά καὶ τὸ τρίβετε ἔπειτα δυνάτῃ μὲ ἓνα κομμάτι μάλλινο ὕφασμα, πού ἔχει ζεσταθῇ ἐπίσης. Ἐστὶ τὸ χαρτί γεμίζει μὲ ἡλεκτρισμὸ καὶ ἂν τὸ ἀκουμπήσετε στὸν τοῖχο, θὰ μείνῃ ἐκεῖ.

Τὸ ἴδιο θὰ γίνῃ καὶ στὸ τζάμι. Τὸ χαρτί θὰ μείνῃ ἰσχυρὰ προσκολλημένο σ' αὐτό.

Θέλετε νὰ κάμετε κι' ἓνα πείραμα, τοῦ ὁποίου ὅμως ἡ ἐπιτυχία δὲν εἶναι πάντοτε ἀσφαλής;

Πλησιάζετε τὸ χέρι σας στὸ χαρτί πού εἶναι ἀπάνω στὸ τζάμι.

Τί θὰ συμβῇ;

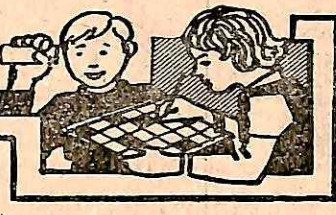
Θὰ δῆτε νὰ ἀνασηκῶνται λίγο τὸ χαρτί. Καὶ ἀκόμη εἶναι πιθανὸν νὰ ἔλθῃ νὰ κολλήσῃ, στὸ χέρι σας.

Στοιχειόγραφος.

Μιά φωνὴ ζῶου γνωστοῦ καὶ ὠραίου καὶ πιστοῦ βάζει σκοῦφια στὸ κεφάλι κι' ἡ ἐλευθερία... πάει!

Κ. Β. ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ

Δυσκολεύονται

Ἀπορία.

Δύο γιοῖ καὶ δύο πατέρες

τρία μήλα εὗρήκανε τὰ σηκῶσαν ἀπὸ κάτω καὶ τὰ μοιραστήκανε κι' ἀπὸ ἓν' ἀκέραιο μῆλο ἦλθε στὸν καθέναν. Ἄν τὸ βρῆς πῶς ἔγιν' ἔτσι πές μου τὸ καὶ μένανε.

Τὸ κονιάκ.

Ἦσαν δύο ἐξερευνηταὶ στὴν Ἀλάσκα καὶ γιὰ νὰ ἀντιδράσουν στὸ τρομερὸ ψῆχος, εἶχαν μαζί τους μερικές μπουτίλλιες μὲ κονιάκ. Κάπου-κάπου ἔπιναν δυο-τρεῖς γουλιές καὶ συνήρχοντο.

Ὁ ἓνας ὅμως ἀπ' τοὺς δυὸ συντρόφους ἄρχισε νὰ κάνῃ κατάχρησι στὸ κονιάκ, τὸ ὁποῖον δὲν ἔπινε γιὰ νὰ ζεσταθῇ μόνο, ἀλλὰ γιὰ νὰ κυρίως τοῦ ἄρρεσε... Ὁ δεύτερος ἀντελήφθη φυσικὰ τὸ ἐλάττωμα τοῦ συντρόφου του καὶ κάποια μέρα τοῦ εἶπε:

— Ἀκουσε, φίλε μου. Ἐδῶ πού βρισκόμαστε, τὸ κονιάκ χρειάζεται γιὰ φάρμακο κι' ὄχι γιὰ νὰ μπεκρολογούμε. Ἐμείνε μιά μπουτίλλια ἀκόμη ἀπὸ τίς πολλές πού εἶχαμε. Αὐτὴ δὲν θὰ τὴν πειράξης ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ. Θὰ τὴν κρατήσουμε γιὰ μιά μεγάλη ἀνάγκη.

— Σύμφωνοι! ἀπήντησε ὁ μπεκρὸς.

Πέρασαν μερικές μέρες καὶ ὁ προβλεπτικὸς περιγητὴς ρώτησε τὸν ἄλλον:

— Δὲν πιστεύω νὰ πειράξης τὸ κονιάκ;

— Ἀ! μπα! εἶπε ὁ μπεκρὸς... Νὰ ἡ μπουτίλλια εἶναι γεμάτη.

Καὶ ἔδειξε πραγματικὰ τὴ μπουτίλλια, πού τὸ περιεχόμενό της εἶχε παγώσῃ ἀπὸ τὸ κρύο.

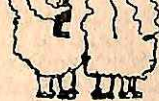
— Εἶσαι ἓνας ψεύταρος κι' ἓνας ἀδιόρθωτος, φώναξε μὲ θυμὸ ὁ ἐξερευνητής. Γιατί ἦπες τὸ κονιάκ;

— Μὰ δὲν τὸ ἦπια!

— Ἄστα αὐτὰ, ὁμολόγησε!

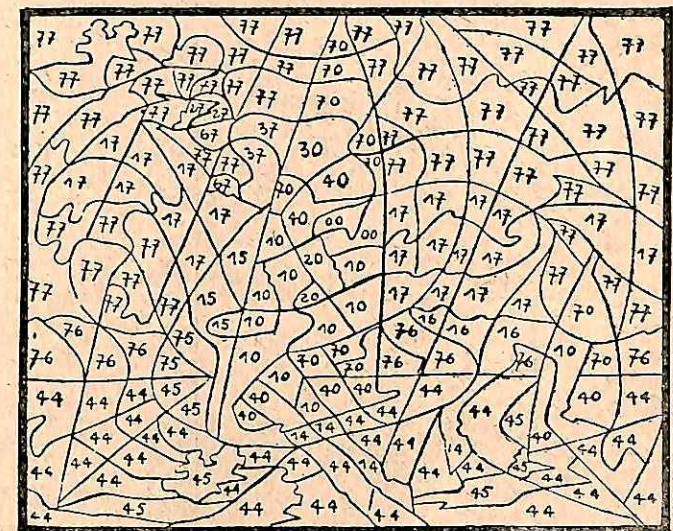
— Ἐ, λοιπόν, τὸ ἦπια, ἀλλὰ πῶς τὸ κατάλαβες χωρὶς νὰ πιᾷσῃς τὴ μπουτίλλια στὰ χέρια σου.

Πῶς τὸ κατάλαβε, ἀλήθεια;

ΧΡΩΜΑΤΙΣΑΤΕ

Στερεώσατε στὸ σχέδιο ἓνα διαφανὲς χαρτί καὶ ἔχοντες ὑπ' ὀφιν τὸν πρῶτο ἀριθμὸ ἀπὸ τοὺς δύο

πού υπάρχουν σὲ κάθε κομμάτι, χρωματίσατε τὰ μέρη τῆς εἰκόνης ὡς ἐξῆς:

Ὅπου ὑπάρχει:

0 μὲ κόκκινο, 2 μὲ ρόζ, 3 μὲ κίτρινο, 4 μὲ πράσινο, 5 μὲ μπλέ, 6 μὲ μῶβ, 7 μὲ πορτοκαλλί, 8 μὲ καστανί.

Ὅπου 1, θὰ μείνῃ λευκό.

Ἐπειτα, σὲ ἄλλο διαφανὲς χαρτί, χρωματίσατε, ὁδηγούμενοι αὐτὴ τὴ φορά ἀπὸ τὸν δεῦτερο ἀριθμὸ.

Παροιμία.

Ν, Υ, Σ, Ν, Η, Α, Ν, Θ, Α, Ι, Α, Κ, Α, Ε, Ρ, Ι, Ε, Χ, Ι, Κ, Ι.

Νὰ τοποθετηθοῦν τὰ γράμματα κατὰ τέτοιον τρόπον, ὥστε νὰ διαβάζεται ἓνα γνωστότατον ἀρχαῖον ρητόν.

Μ. Ν. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Μεταγραμματισμός.

Εἶναι χώρα τῆς Ἀσίας. Βγάλε Κάπα, βάλε Νι Κι' ἄλλη χώρα τῆς Ἀσίας Ἐν τῷ ἄμα θὰ φαῖ.

Π. ΤΣΙΠΑΡΗΣ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 32ου ΦΥΛΛΟΥ

Αινίγματα: Ὁ καθρέπτης, τὸ ποτάμι.

Λεξιγραφία: Ροδάκινα (ρόδα-κίνα).

Ἀκροστιχίς: Νεολαία (Νέραν, Ἐστία, Ὁθων, Λονδίνον, Ἄλτ, Ἰόνιον, Ἀθῶς).

Τρίγωνον: Λέμβος, ἐμεῖς, μετὰ, βία, ὅς, Σ.

Μεταγραμματισμός: Φάρος, Πάρος.

Κρυπτογραφικόν: Λαδύρινθος, Αἰόλος, Βαλιβία, ὕθος, Ρίον, Ἰούλιος, Ναυαρίνον, Θούσια, Οὐρανία, Σοῦλι.

Ἀκροστιχίς.

Τὰ ἀρχικά τῶν κάτωθι ζητούμενων λέξεων ἀποτελοῦν ἀγαπητὸν μας πρόσωπον.

1) Πρωτεύουσα κράτους τῆς Ν.Δ. Εὐρώπης. 2) Ἱστορικός ποταμὸς τῆς Ἑλλάδος. 3) Ποταμὸς τῆς Ἀγγλίας. 4) Ἀρχαῖος Ἕλληνας βασιλεὺς. 5) Πόλις τῆς Β. Ἑλλάδος. 6) Ἡρώς τοῦ Τρωικοῦ πολέμου. 7) Πρωτεύουσα Βαλκανικοῦ κράτους.

Δ. ΡΑΜΜΟΣ

Ποικίλη ἀκροστιχίς.

Τὸ 1ον γράμμα τῆς πρώτης λέξεως, τὸ 2ον τῆς δευτέρας κ. ὁ κ., ἀποτελοῦν περίφημον Γάλλον φιλόσοφον, ποιητὴν καὶ συγγραφέα τοῦ 17ου αἰῶνος:

1) Σημεῖον τοῦ ὀρίζοντος. 2) Ἀρχαῖος βασιλεὺς τῶν Ἀθηναίων. 3) Ἀρχαῖος σόφος. 4) Ὀνητός (ἀρχ.). 5) Ἀρχαῖος ρήτωρ. 6) Τραγικός ποιητής. 7) Σπαρτιατὴς ναύαρχος. 8) Βασιλεὺς τῆς Σπάρτης. 9) Στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων.

Μ. ΠΑΛΑΜΗΔΟΥ

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Πένθιμον...

Στὸ ταχυδρομεῖο. Ὁ Τάκης: Δώστέ μου ἓνα γραμματόσημον τῶν τριῶν δραχμῶν, παρακαλῶ.

Ὁ ὑπάλληλος: Ὅριστε. Ὁ Τάκης: Μὰ νὰ σὰς πῶ, στέλνω γράμμα μὲ πένθος. Δὲν ἔχετε γραμματόσημα μὲ μαύρη γραμμὴ γύρω;

Ἡ καλὴ θέσις.

Ρωτοῦν τὸν Γιαννάκη ἂν ἔχῃ καλὴ θέσι μετὰ τῶν συμμαθητῶν του:

— Καλὴ, λέει; Εἶμαι κοντὰ στὴν πόρτα καὶ φεύγω πρῶτος ἄμα τελειώσῃ τὸ μάθημα.

Μεγάλῃ ἀξίωσις.

Ὁ Μάκης: Ἦθελα ἓκατὸ κάρτες — μὲ τ' ὄνομά μου.

Ὁ ὑπάλληλος: Μάλιστα, θὰ σὰς τίς παραδώσω αὐρίω.

Ὁ Μάκης: Περίεργο! Δὲν ἔχετε ἑτοιμες;

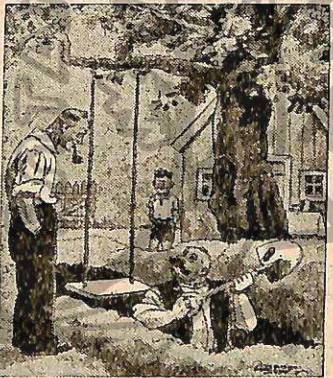
Πολὺ σωστά!

Ἡ μαμά τῆς Λουκίας θέλει νὰ τῆς τρυπήσῃ τ' αὐτιά, ἀλλὰ ἡ μικρὴ φοβᾶται.

— Ἡσυχάσε, τῆς λέει ἡ μαμά της, ὁ Θεὸς θέλει νὰ τρυποῦν τ' αὐτιά τους τὰ κορίτσια.

— Μαμά, ἂν ὁ Θεὸς ἤθελε νὰ φοροῦμε σκουλαρίκια, θὰ μὰς ἔβαζε μόνος του τίς τρυπές.

ΔΕΝ ΤΗΝ ΚΟΝΤΑΙΝΕ;

— Ἐκανα τὴν κούνια πολὺ μακριὰ καὶ γιὰ νὰ μπορῇ νὰ κουνιέται ὁ Τοτός...

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΦΛΩΡΙΝΑ.—Εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων Φλωρίνης καὶ εἰς συγκεντρώσεις τῶν Φαλαγγιτῶν ὤμιλησαν ὁ συνεργάτης κ. Παπαθανασόπουλος, γυμνασιάρχης Ἀρρένων, καὶ οἱ ἐπιτελεῖς τῆς Ὑποδιοικήσεως.

— Ἐπίσης ἐδόθη μετὰ καταπληκτικὴν ἐπιτυχίαν θεατρικὴ παράστασις ὑπὸ Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτιστῶν τῆς 163ης Φαλαγγίδος Ἀρρένων καὶ Θηλέων μετὰ τὸ ἔργον «Οἱ Μακεδόνες». Τὴν παράστασιν παρεκολούθησαν ὁ Νομαρχὸν Γεν. Ἐπόπτης Ε.Ο.Ν. κ. Γκολφίνος, ὁ Περ. Διοικητὴς Ε.Ο.Ν. κ. Ἀρρένων κ. Γεωργιούτσος καὶ ἅπανα ἡ ἐκλεκτὴ κοινότης τῆς πόλεως.

— Εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Ε.Ο.Ν. Ἀμυνταίου ἐξουσιοχόρησαν τὰ μαθήματα τῆς σχολῆς βαθμοφόρον.

— Εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Ε.Ο.Ν. Καστορίας ἐξουσιοχόρησαν αἱ διδασκαλίαι εἰς ἅπαντας τοὺς σχηματισμοὺς. Τοιαύται συγκεντρώσεις ἐλαβον χώραν ἐν Καστορίᾳ, εἰς Ἄργος Ὁρεστικόν, Βογατσικόν, Βασιλειάδα, Λιθίαν, Μεσοποταμίαν, Κορνήσιον κ.λ.π. Κατὰ τὰς ἐν λόγω συγκεντρώσεις ἀνεπύχθησαν θέματα «Περὶ δάσους», «Περὶ ἐντατικῆς καλλιέργειας», «Περὶ Παιδείδος», «Περὶ οἰκογενείας» κ.λπ.

— Εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Νεοτορίου ἐγένετο συγκεντρώσις καὶ παράστασις πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ ἐπισκεπθέντος ταύτην κ. Γεν. Ἐπόπτου Ε.Ο.Ν. Κατ' αὐτὴν ὤμιλησε πρὸς τοὺς ἀξιωματικούς, Φαλαγγίτας καὶ Φαλαγγιτιστάς, ὁ κ. Γεν. Ἐπόπτης ἐπὶ τῶν ἐν γένει κατευθύνσεων τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ ἐξέφρασε τὴν χαρὰν τοῦ διὰ τὴν συντελουμένην πρόδον.

— Εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Πρεσπῶν ἐγένοντο συγκεντρώσεις εἰς ἅπαντας τοὺς Σχηματισμοὺς ταύτης, καθ' ἃς ἀξιωματοὺχοι ἀνέπτυξαν διάφορα θέματα γενικοῦ ἐνδιαφέροντος.

Ἐπίσης εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Παπαγιάννης ἐξακολουθεῖ ἡ λειτουργία τῆς σχολῆς βαθμοφόρων.

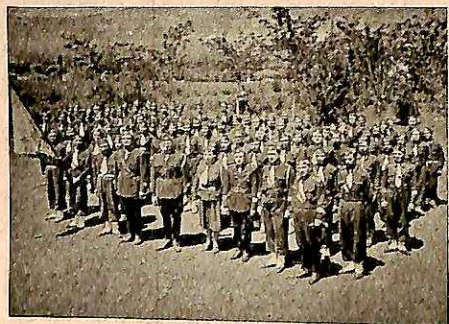
Κατὰ τὸν διενεργηθέντα ἔρανον τοῦ τῆς Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων συνελήνθησαν περὶ τὰς 6 χιλιάδας αὐγά, τὰ ὅποια διὰ τῆς Νομαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς ἀπεστάλησαν εἰς τοὺς Ἀκρίτας μας. Ἰδιαίτερος πρέπει νὰ ἐξαρθῇ τὸ ἐνδιαφέρον καὶ ὁ ἐνθουσιασμός τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων διὰ τὴν ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλύνει τὸν συλλογὴν δώρων.

Ἐπίσης συνελήνθησαν καὶ ἀρκετὰ κυτία σιγαρέτων, φιάλαι κονιάκ καὶ ἄλλα.

ΔΡΑΜΑ.—Τὴν Κυριακὴν τοῦ Πάσχα ὁ Διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως Ε.Ο.Ν. Δράμας, ἐπὶ κεφαλῇ τῆς ἐξ Ἀθηνῶν ἀφικθείσης ἀντιπροσωπείας, ἐπεσκέθη τὰ φυλάκια τῆς περιοχῆς Κάτω Νευροκόπου καὶ διένειμε δῶρα εἰς τοὺς φρουροὺς Ἀκρίτας.

Ἐτερον τμήμα τῆς ἀντιπροσωπείας ὑπὸ ἀνώτερον βαθμοφόρον τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως ἐπεσκέθη τὰ φυλάκια τῆς ἀκριτικῆς περιοχῆς Σιδηροπερίου καὶ διένειμε δῶρα εἰς τοὺς φρουροὺς στρατιώτας.

Τὴν πρωΐαν τῆς 29ης Ἀπριλίου διακόσιοι πενήντα περίπου βαθμοφόροι καὶ Φαλαγγίται τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Δράμας μετὰ

Μέλη Ε.Ο.Ν. Πρωτεύουσας μετὰ τὸν Τμημάτων Δράμας εἰς τὸν Ἀγνώστον Στρατιωτὴν Δράμας.

ἐπὶ κεφαλῇ τὸν Περιφερειακὸν Διοικητὴν κ. Δημητρίου ἀνεχώρησαν σιδηροδρομικῶς δι' Ἀθῆνας καὶ ἐκεῖθεν διὰ Πελοπόννησον πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν μνημείων τῆς πρωτεύουσας καὶ τῶν πόλεων τῆς Πελοποννήσου.

Τοὺς ἐκδρομικοὺς ἐπεθεώρησεν εἰς τὸν Σιδ. Σταθμὸν πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως τῶν ὁ Νομάρχης Δράμας καὶ Γενικὸς Ἐπόπτης Ε.Ο.Ν. κ. Κ. Δήμας.

Τὴν 30 Ἀπριλίου καὶ ὥραν 11 π. μ. εἰς τὴν φυλακίαν ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ δοξολογίαν ἐπὶ τῇ ὀνομαστικῇ ἑορτῇ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως. Μετὰ τὴν δοξολογίαν ἐπὶ τῇ ὀνομαστικῇ ἑορτῇ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως μὴ παρέστησαν ἅπαντες οἱ Ἐπιτελεῖς Διευθύνται Γραφεῖον καὶ Διευθύνσεων τῆς Περιφ. Διοικήσεως καὶ Ὑποδιοικήσεως Δράμας. Τμήμα δὲ Φαλαγγιτῶν εἶχε παραταχθῇ κατ' ἀντίκλινον πρὸ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ πρὸς ἀπόδοσιν τιμῶν.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς δοξολογίας εἰς τὸν Μνημεῖον τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου κατετέθη στέφανος ἐκ μέρους τῆς ἀντιπροσωπείας Ε.Ο.Ν. Ἀθηνῶν εἰς μνήμην τῶν ἡρώικων πεσόντων ὑπὲρ Πατρίδος. Εἰς τὴν ὁμιλίαν τελετὴν παρέστησαν ὁ Διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως Δράμας μετὰ τῶν Ἐπιτελῶν τῆς Διοικήσεως καὶ Ὑποδιοικήσεως Δράμας.

Τὴν 1ην Μαΐου εἰς τὴν ὀργανωθῆσαν ὑπὸ τοῦ Ἐθνικοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου Δράμας ἑορτὴν τῆς ἐργασίας παρέστησαν ὁ Νομάρχης Δράμας καὶ Γενικὸς Ἐπόπτης Ε.Ο.Ν. κ. Κ. Δήμας, ὁ Διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως Δράμας καὶ ἀνώτεροι βαθμοφόροι.

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΚΟΜΟΤΙΝΗ.—Ἀντιπροσωπεία τῶν Σχηματισμῶν τῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Πρωτεύουσας, μετὰ ἐπὶ κεφαλῇ τὸν συνεργάτην Χρυσὸ Σήματος ἐφίπασεν ἐνταῦθα ἵνα παραδόσῃ τὰ ὑπὲρ τῶν ἀκριτῶν μας συλλεγμένα δῶρα καὶ μεταφῇ τὸν ἀδελφικὸν χαρμεστῶν τῆς Νεολαίας καὶ τοῦ Ναοῦ τῆς Πρωτεύουσας πρὸς τοὺς ἀκοιμήτους φρουροὺς τῶν συνόρων μας, πρὸς τοὺς ὁποίους πάντοτε καὶ ἰδιαίτερον σήμερον στρέφει τὸ βλέμμα τοῦ «Ἐθνός» καὶ στηρίζει ἡ Πατρίς μας τὴν ἀκαταπόνητα καὶ τὴν ἀσφάλειάν μας.

Ἡ μετέθεσις τῆς ἀντιπροσωπείας εἰς τὰ σύνορα προσέκλεισεν ἀπερίγραπτον χαρὰν εἰς τοὺς ἀξιωματικούς καὶ τοὺς στρατιώτας τῶν συνόρων μας.

ΗΠΕΙΡΟΣ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ.—Τὴν μεσημέριαν τῆς Μεγ. Παρασκευῆς ἀντιπροσωπεία τῆς Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων ὑπεδέχθη εἰς τὸν σταθμὸν αὐτοκινήτων τοὺς ἐξ Ἀθηνῶν Φαλαγγίτας, οἱ ὅποιοι ἔφερον τὰ δῶρα τῶν ἀκριτῶν καὶ ὠδήγησαν αὐτοὺς εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Ε.Ο.Ν., ἐνθα ἐγένετο δεξίωσις. Τὸ ἑσπέραις οἱ ἀναγνώσται Φαλαγγίται τῶν Ἀθηνῶν ὠδηγήθησαν ὑπὸ τῶν ὁρισθέντων ξεναγῶν εἰς τὰς διαφόρους ἐκκλησίας, ἵνα παρεκολουθήσων τοὺς ἐπιταφίους.

Τὴν Κυριακὴν τοῦ Πάσχα ἀντιπροσωπείαι τῆς Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων καὶ Θηλέων Ἰωαννίνων μετὰ τῶν Ἀθηνῶν Φαλαγγιτῶν ἐξέδραμον εἰς τὰ φυλάκια καὶ τοὺς λόγους Καλαπκίου, σταθμοῦ Δελφινακίου καὶ Κακαβιάς, ἐπὶ τῶν ἑλληνοαδελφικῶν συνόρων, καὶ διένειμαν τὰ δῶρα εἰς τοὺς ἀκρίτας, οἵτινες ἐμείναν κατενθουσιασμένοι καὶ ἐπανειλημμένως ἐζητωκραύγασαν μετὰ καταρπὴν συγκινήσεων ἐπὶ τῇ Νεολαίᾳ. Ἐπικολούθησαν χοροὶ Φαλαγγιτῶν καὶ στρατιωτῶν, ὤμιλησε δὲ πρὸς αὐτοὺς, ἑξάρας τὸν ρόλον τοῦ Στρατοῦ διὰ τῆς Νεολαίας, ὁ ἐπὶ κεφαλῇ τῆς ἀντιπροσωπείας Ἀθηνῶν.

Τὴν ἐπομένην οἱ Φαλαγγίται μας ἐπεσκέψαν τὰ φυλάκια καὶ τοὺς λόγους Μπουραζάνιου, Μετζίανη, ἐπὶ τῶν συνόρων, καὶ Κονίτης, ὅπου ὁ αὐτὸς ἐνθουσιασμός ἐπικολούθησε τῶν γενναίων μας ἀκριτῶν ὑπὲρ τοῦ Βασιλέως, τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου καὶ τῆς Ἐθνικῆς Νεολαίας. Τὰ δῶρα, τὰ ὅποια ἦσαν ἀφθονώτατα, κατασκευασμένα τοὺς φαντάρους μας. Ἀργὰ τὸ ἑσπέραις ἐπέστρεψαν εἰς Ἰωάννινα.

Τὴν πρωΐαν τῆς αὐτῆς ἡμέρας δύνανται Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτιστῶν παρετάχθη πρὸ

τῆς Μητροπόλεως κατὰ τὴν τέλει δοξολογίαν ἐπὶ τῇ ὀνομαστικῇ ἑορτῇ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως. Ἀντιπροσωπεία τῆς Ε.Ο.Ν. Νομοῦ Ἰωαννίνων μετὰ τὴν δοξολογίαν ἠχῆθη εἰς τὸν κ. Γενικὸν Ἐπόπτην τὰ χρόνια πολλά γιὰ τὴν γιορτὴ τοῦ Μεγάλου μας Βασιλέα.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

ΝΑΥΠΛΙΟΝ.—Ἡ ἐπέτειος τῆς ὀνομαστικῆς ἑορτῆς τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως μας ἐωρτάσθη μετὰ πάσης μεγαλοπρεπείας καὶ ἐπισημότητος. Ἡ πόλις ἐξήντησε πλέουσα εἰς τὸ κυανόλευκον. Τὸ χαρμόσυνον γεγονός ἀνήγγειλαν αἱ μουσικαὶ τοῦ Στρατοῦ καὶ τοῦ Δημοῦ παιανίζουσαι τὸ ἑωθινόν, ὥθους καὶ 21 κανονοβολήσας ἐκ τοῦ πυροβολείου τῆς Ἀκροναυπλίας.

Τὴν 11ην π. μ., χοροστατούντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἀργολίδος μετ' ὁλοκλήρου τοῦ κλήρου, ἐψάλλε δοξολογία. Παρέστησαν ὁ κ. Νομάρχης καὶ Γενικός Ἐπόπτης Ε.Ο.Ν. μετὰ τῆς ἀξιότιμου κυρίας τοῦ Περιφ. Διοικητῆρος, αἱ πολιτικαὶ, δικαστικαὶ καὶ στρατιωτικαὶ ἀρχαί, οἱ βαθμοφόροι τῆς Ε.Ο.Ν., τὰ προεδρεῖα τῶν ἑμπορικῶν, ἐπαγγελματικῶν καὶ ἐργατικῶν ὀργανώσεων ὡς καὶ ἅπαντα τὰ λοιπὰ σώματα καὶ ὀργανώσεις τῆς πόλεως μετὰ τῶν λαθάρων καὶ τῶν σημειῶν τῶν. Πρὸ τοῦ Ναοῦ ἡ μουσικὴ ἀπέδιδε τὰς τιμὰς εἰς τοὺς ἐπισήμους, ἐνῶ κατὰ μήκος τῆς κεντρικῆς ὁδοῦ τῆς φερομένης εἰς τὸν Ναὸν εἶχε παραταχθῇ ἅπανα ἡ δύναμις τῆς Ε.Ο.Ν. Θηλέων καὶ Ἀρρένων.

Τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ Συντάγματος, ὑπὸ τοὺς ἤχους τῆς μουσικῆς, ἐχορεύσαν χαριτωμέναι θυμέδες Σκαπανιστῶν ἑλληνικῶν καὶ πλαστικῶν χοροὺς ὡς καὶ καντρίλλες μετὰ ἀναλόγους ἐνδυμασίας, καταχειροκροτηθεῖσαι ὑπὸ τῶν παρευρισκομένων.

Τὴν ἑσπέραν ἡ πόλις ἐφωταγυγίσθη. ΚΟΡΙΝΘΟΣ.—Ἡ Ὑποδιοίκησις Ε.Ο.Ν. Θηλέων Κορινθίας μετ' ἰδιαίτερον τῆς εὐχαρίστησιν σημειῶν τὴν δρᾶσιν τοῦ Σχηματισμοῦ Ἀσσοῦ, ὁ ὅποιος κατέβαλε συντόνους ἐνεργείας διὰ τὴν καλὴν λειτουργίαν τῶν μαθητικῶν συσσιτίων καὶ ἐπρωτοστάτησε διὰ τὴν ἀναβίωσιν ἐπὶ σκηνῆς τοῦ ἡρωικοῦ δράματος «Ἡ Μπουμπουλιά». Τὸ προϊόν τῆς θεατρικῆς παραστάσεως ὑπερέβη τὰς 12 χιλ. δραχ., διατεθείσας ὑπὲρ τῶν μαθητικῶν συσσιτίων.

Ἡ Φάλαγξ Θηλέων Κιάτου ἐπρωτοστάτησεν εἰς γεωργικὰς ἐργασίας, φυτεύσας διάφορα καρποφόρα δένδρα.

Ὁ Σχηματισμὸς Λεχαίου ἀνέλαβε τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς περιοχῆς τῆς προσιζομένης δι' ἀεροδρόμιον. Ἐπίσης ὁ Σχηματισμὸς Περιγιάλιου εἰργάσθη διὰ τὴν καταπολεμὴσιν τῆς κάμψης τῶν πεύκων τῆς περιοχῆς τούτου.

Τὸ Πάσχα αἱ Φαλαγγίτισσαι Κορινθίου ἐπεσκέψαν τὰς φυλάκας καὶ προσέφεραν εἰς τοὺς φυλακισμένους 300 αὐγά, 1.000 κουλούρια καὶ ἀπὸ 1 πακέτο σιγάρα.

ΠΑΤΡΑΙ.—Ἀπὸ τῆς προπαρασκευῆς Πέμπτης ἤρξαν αἱ ἐξετάσεις τῶν μαθητῶν τῆς σχολῆς βαθμοφόρων τῆς Ε.Ο.Ν. Οἱ οὐλαίματ' ἐξετάζονται γραπτῶς καὶ ποσοτικῶς εἰς τὴν διδασκαλίαν ὅλην τὴν μαθημάτων ὑπὸ ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ ἀναληρωτοῦ τοῦ Περιφ. Διοικητοῦ Ε.Ο.Ν. Ἀρχαίας ὡς πρόεδρον

Ἀπὸ τὰ ἐγκαίνια τῆς Ναυτοφάλαγγος τῆς Ε.Ο.Ν. Πατρῶν.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

καὶ ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν τῆς Ε.Ο.Ν. ὡς μελῶν. Αἱ ἐξετάσεις ἐπερατώθησαν τὴν ἑσπέραν τῆς παρελθούσης Κυριακῆς.

Τὴν 12ην Μαΐου ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος Ε.Ο.Ν. κ. Ἀλ. Κανελλόπουλος κατήλθεν ἐπὶ τοῦτω εἰς τὴν πόλιν μας καὶ ἐπέδωκεν εἰς τοὺς ἐπιτυχόντας οὐλαίματ' αὐτὰς τὰς δόξας τοῦ ἀξιωματικοῦ τῆς Ε.Ο.Ν.

ΠΥΡΓΟΣ.—Τὴν 30ην Ἀπριλίου ἀφίκοντο ἐνταῦθα, προερχόμενοι ἐκ Ζακύνθου, 80 περίπου Φαλαγγίται τῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Ζακύνθου. Οἱ ἐκδρομικοὶ, ἀφ' οὗ ἐπεσκέψθησαν τὰ δεξιόθετα μέρη τῆς πόλεως, μετέβησαν εἰς τὴν ἀρχαίαν Ὀλυμπίαν, ἐνθα ἀρχαιολογοὺς ἐξήγησεν εἰς αὐτοὺς τὰς ἀρχαιοτάτας. Ἐκ μέρους τῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Πύργου ὠρίσθησαν δύο ξεναγοὶ ἀξιωματικοί, οἵτινες ἐτέθησαν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἐκδρομῶν.

ΧΑΝΙΑ

ΧΑΝΙΑ.—Ἡ ἐγκυκλοπαιδικὴ καὶ λογοτεχνικὴ μόρφωσις τῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν. ἴσως εἶναι εἰς ἐκ τῶν ἐπιδοσκομῶν σκοπῶν τῆς ἐνεταῆς κατὰ τὴν παρελθούσαν ἑβδομάδα μετὰ προηγουμένων ὁ κ. Νομάρχης πύχρησεν τὸν προσηγορευμένον τὸν Φαλαγγιτῶν τῆς 249ης Φάλαγγος, οἵτινες μετὰ θερμῶς ἐνδιαφέροντος ὤμιλησαν εἰς τοὺς Σχηματισμοὺς τῶν ἐπὶ θεμάτων ἱστορικῆς καὶ λογοτεχνικῆς φύσεως.

Ἡ κοινωνικὴ δρᾶσις τῆς Ε.Ο.Ν. συνεχίζεται μετὰ τῆς αὐτῆς προθυμίας καὶ θερμῆς. Οὕτω ὁ λόχος Στύλου Προδάρματος Ἀποκοράνου προέβη εἰς τὴν ἀποξήρανσιν ἐλᾶδους περιοχῆς περὶ τὸ χωρίον Στύλος ἐκτάσεως 1.000 π. μ. Ἡ ἐξάρας ἐργασία τῶν μικρῶν Σκαπανέων καὶ Φαλαγγιτῶν, ἀποσπᾶσα τὰ συγχαρητήρια τῶν παριστάμενων προέδρου τῆς Κοινοτήτος καὶ τοῦ ἱερέως, ἀποδεικνύει πόσον καρποφορεῖ ἡ συντελουμένη διδασκαλία εἰς τοὺς Σχηματισμοὺς τῆς Ε.Ο.Ν.

Τὸ κίνημα τῆς ἐντατικῆς καλλιέργειας εἶρε προθύμως τὸ Φαλαγγίτας, οἵτινες μετὰ ζηλευτῆς προθυμίας ἐκαλλιέργησαν ἄγρον χερσὶν ἐνὸς στρέμματος καὶ ἐφύττευσαν 40 μῶρες. Ἐκ παραλλήλου οἱ Φαλαγγίται Βάμου ἐξακολουθοῦν νὰ ἐργάζονται διὰ τὴν ἐπέκτασιν τοῦ γυμναστηρίου διὰ νὰ δυνηθῶν νὰ ἐπιδοθῶν καὶ καλλιέργησιν τὸν ἑλληνικὸν ἀθλητισμὸν.

Τὴν εὐγενὲς φροντίδι τῆς Περιφ. Διοικητῆρος Ε.Ο.Ν. Θηλέων Χανίων κ. Σφακιανάκη κατηρτίσθησαν δύο διδάσκει ἐξ ἀνωτέρων βαθμοφόρων καὶ Ναυτοφαλαγγιτιστῶν, αἱ ὁποῖαι διήλθον τὰ καταστήματα τῆς πόλεως συλλέγουσαι δῶρα διὰ τοὺς ἀκρίτας μας ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα. Σύμπασα ἡ Κοινότης Χανίων ἐπρωτοστατήσῃ νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τούτου. Καὶ ὁ πᾶσις βιοπολιστικῆς καὶ ὁ μεγαλέμπορος μετὰ τὸν ἴδιον ἐνθουσιασμὸν προσέφερον τὸ δῶρον τῶν.

Τὰ συγκεντρωθέντα δῶρα ἐστάλησαν αὐθημερὸν εἰς τὴν Κεντρικὴν Διοίκησιν.

Διὰ τὴν ἐνεργείαν τῆς 248ης Φάλαγγος ἐπλήχθησαν 25 πολυδερὲς διὰ τοὺς ἀκρίτας μας. ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ.—Τὴν προπαραλθούσαν Κυριακὴν ἔλαβε χώραν ἡμερησία ἐκδρομὴ 64 Σκαπανέων καὶ Ναυτοσκαπανέων τῆς 253ης Φάλαγγος εἰς Κνωσόν. Τὸ πρόγραμμα, περιλαμβάνον κατασκήνωσιν, παρασκευὴν συσσιτίου, ἀσκήσεις πυκνῆς τάξεως, παιγνίδια καὶ ἐκπαίδευσιν εἰς τὰ σήματα Μόρς, ἐξετελέσθη μετὰ πάσης ἀκριβείας. Ὁ Ὑποδιοικητὴς πόλεως καὶ προσετέλιν, ἐπισκεφθεὶς τὴν κατασκήνωσιν καὶ παρεκολούθησας τὰς ἀσκήσεις, διεπίστωσε τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐκδρομῆς, τῆς ὁποίας ἡγήθη ὁ Διοικητὴς τῆς 253ης Φάλαγγος.

Τὴν 11ην π. μ. τῆς ἰδίας ἡμέρας καὶ ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθυσῇ τῶν διαλέξεων τῆς 254ης Φάλαγγος ὁ διευθυντὴς τοῦ III ἐπιτελικοῦ γραφείου τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἡρακλείου ὤμιλησεν ἐνώπιον τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ τῶν Σκαπανέων τῆς ἀνωτέρω Φάλαγγος, περὶ τῆς ἀλοκαυτώσεως τοῦ Ἀρκαδίου.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐγένιν ἐκ τελικῶν ἀγῶν πρωταθλήματος βόλεϋ-μπάλλ μετὰ τῶν ἀμάδων τῶν Φαλαγγῶν 253ης καὶ 254ης καθ' ὅν ἀνεδείχθη πρωταθλήτρια ἡ ἀμάς τῆς 253ης μετὰ βολῶν 16—7 καὶ 16—9.

ΡΕΘΥΜΝΟΝ.—Τὴν 2αν Μαΐου τεσσαράκοντα βαθμοφόροι τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θηλέων Ρεθύμνης μετὰ τῆς Διοικητῆρος

τῶν κ. Παπαθανασίου ἐξέδραμον εἰς τὴν Ἱεράν Μονὴν Πρέβελη. Πρὸς τοῦτο ἀνεχώρησαν δι' αὐτοκινήτων ἐκ Ρεθύμνης τὴν 7ην π. μ. καὶ μετὰ μίαν ὥραν ἐφθασαν εἰς τὸ χωρίον Κοζαρέ. Ἀπ' ἐκεῖ κατόπιν ἀνεχώρησαν πάλιν καὶ συνεῖσσαν τὴν πεζοπορίαν ἐφθασαν εἰς τὴν Ἱεράν Μονὴν Πρέβελη περὶ τὴν 11ην π. μ. Ὀλίγας ὥρας βραδύτερον ἐφθασαν εἰς τὴν Μονὴν καὶ ὁ κ. Νομάρχης καὶ Γενικός Ἐπόπτης Ε.Ο.Ν. Ρεθύμνης μετὰ τὸ Ἀνωτέρου Διοικητοῦ Χωροφυλακῆς Κρήτης. Αἱ Φαλαγγίτισσαι παρέμειναν δύο ἡμέρας τυχοῦσαι ἐξαιρετικῶν περιποιήσεων.

Τὴν 3ην Μαΐου ὁ κ. Γενικός Ἐπόπτης μετὰ τῆς Περιφ. Διοικητῆρος καὶ τοῦ κ. Ἀγ. γελακοπούλου, Ἀνωτέρου Διοικητοῦ Χωροφυλακῆς Κρήτης ἀνεχώρησαν ἐκ τῆς Μονῆς τὴν 3ην π. μ. καὶ μετέβησαν εἰς τὰ χωρία Γιαννίου, Λευκάγια καὶ Πλακιά πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν ἐκεῖ τμημάτων Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων καὶ Θηλέων. Εἰς τὸ χωρίον Λευκάγια ὁ κ. Γενικός Ἐπόπτης ἀνεδέχτο ἐκ τῆς κολυμβήθρας μικρὸ κοριτσάκι ὀνομασας αὐτὸ Βασιλείαν. Τὴν 5ην π. μ. τῆς ἰδίας ἡμέρας ἐπέστρεψαν πάλιν εἰς τὴν Μονὴν. Τὸ Σάββατον τὸ ἑσπέραις ἀνεχώρησαν μετὰ τῶν τεσσαράκοντα βαθμοφόρων, ἀφ' οὗ προηγουμένων ὁ κ. Νομάρχης πύχρησεν τὸν προσηγορευμένον τὸν Φαλαγγιτῶν τῆς 249ης Φάλαγγος, οἵτινες μετὰ θερμῶς ἐνδιαφέροντος ὤμιλησαν εἰς τοὺς Σχηματισμοὺς τῶν ἐπὶ θεμάτων ἱστορικῆς καὶ λογοτεχνικῆς φύσεως.

Τὸ Σάββατον αἱ ἐκδρομικοὶ ἐφθασαν εἰς Ρεθύμνον κατενθουσιασμένοι ἀπὸ τὴν ψυχγωγικὴν ἐκδρομὴν.

Τὸ παρελθὸν Σάββατον ὁ Λόχος Περιθάλων τῆς 255ης Φάλαγγος μετὰ τῆς Λοχίτου ἐξέδραμεν εἰς τὴν πρωτεύουσαν Κρήτης Χανιά.

Τὴν 5ην Μαΐου 120 Φαλαγγίτισσαι τοῦ

Ὁ Γενικός Ἐπόπτης μετὰ τῆς Περιφερειακῆς Διοικητῆρος Ρεθύμνης καὶ τοῦ Ἐπιτελείου τῆς Διοικήσεως.

Τάγματος Ρουστικῶν τῆς 255ης Φάλαγγος μετὰ τῆς Διοικητῆρος τοῦ Τάγματος καὶ τινῶν ἄλλων βαθμοφόρων ἐξέδραμον εἰς τὴν Σχολὴν Ἀσμάτων Ἀμαρίου.

Τὴν 11ην π. μ. τῆς Κυριακῆς 5ης Μαΐου βαθμοφόροι τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θηλέων Ρεθύμνης ὑπεδέχθησαν τὴν Ὑποδιοικητῆσαν Ε.Ο.Ν. Ἡρακλείου μετὰ 15 βαθμοφόρων. Ταῦτας ἐδεξιώθησαν εἰς τὴν Λέσχην τῆς 255ης Φάλαγγος. Τὴν 1 μ. μ. παρέβησαν εἰς αὐτὰς γεῖμα καὶ συνάδουσας τὰς συναδέλφους τῶν εἰς τὰ δεξιόθετα μέρη τῆς πόλεως. Τὴν 5ην π. μ. τῆς ἰδίας ἡμέρας ἀνεχώρησαν δι' Ἡράκλειον.

Τὴν παρελθούσαν Δευτέραν δὴν Μαΐου ὁ Νομάρχης καὶ Γενικός Ἐπόπτης κ. Παπαθανασίου μετὰ τῆς Περιφερειακῆς Διοικ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Κ. ΠΗΛΙΟΥΣΗΝ. Το ποίημα «Στην έξοχή» ως ιδέα ωραίο, αλλά ως εκτέλεση ύστερη πολύ. — ΛΕΥΚΗΝ ΡΟΥΣΑΚΗ. Σας ευχαριστούμε διά τα θρησκευτικά σας άρθρίδια. Δυστυχώς δεν δυνάμεθα να τα δημοσιεύσωμεν, καθότι η ειδική σελίς του περιοδικού δεν διαθέτει χώρον περισσότερον τῆς ὑπὸ ἐιδικῶν δημοσιευμένης θρησκευτικῆς ὕλης. — Μ. ΔΕΣΠΟΤΙΔΗΝ. Ἀποργόν. Γὰ ἀποσταλέντα ἐλήφθησαν καὶ ἂν δὲν ἐδημοσιεύθησαν, εἰς τοῦτο πταίει ἡ ἑλλειψὶς χώρου. Τὸ ἔχουσι πῖ πολλὰς φορές ὅτι ὁ χώρος διὰ τὰς ξένας δημοσιεύσεις εἶναι πολὺ περιορισμένος. Παρατηρήσαμεν ὅμως εἰς τὴν ἐπιστολὴν σας ὅτι τὸ ἐνδιαφέρον σας διὰ τὴν ἐθνικὴν ἀγωγὴν τῶν νέων κρέμεται ἀπὸ μιά κλίστη, δηλ. μόνον ἐάν σας δημοσιεύωμεν ὅ, τι μᾶς ἀποστέλλετε, ἄλλως ἐπ' αὐτοῦ μὴ γινόμενον, ὅπως γράφετε, ἐκράζετε τὴν βαρὺ τὴν λυπὴν σας διότι ἀναγκάζεσθε νὰ παραιτηθῆτε. Τοιοῦτου εἶδους ἐνδιαφέροντα δὲν δυνάμεθα διατυχεῖν νὰ τα ἐκτιμῶμεν. — ΕΛ. ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΙΔΗΝ. Ἀρκετὰ καλὸ τὸ ποίημα σας «Ἐργασία». Δημοσιεύομεν μερικoὺς στίχους:

ΕΡΓΑΣΙΑ

«Ὅταν σθῇ» ὁ Αὐγερινὸς
Πρὶν ὃς ἥλιος ξεπροβάλλῃ
Μὲ μιά φλόγα στὴν ψυχὴ
Ὅλοι στὴ δουλειά μας πάλι
Υπερήφανοι νὰ τρώμε
Τὸ φῶς μὲ μὴ ἰδῶτα
Χωρὶς λύπες, χωρὶς ἔγνοιες,
Χωρὶς βάσανα σὰν πρῶτα.

Στὸ πλευρὸ τοῦ Κυβερνήτη
Ποὺ μᾶς βλέπει με συμμόνια
Μέγα μάχαιμα προστάτη
Στὰ μέγαλα μας τὰ χρόνια.

ΠΕΛΑΡΓΙΔΗΝ ΡΩΜΥΛΟΝ. Τὰ ποιήματά σας «Ζητιάνος» καὶ «Πολύτιμος σύντροφος» ὡς ἰδέαι εἶναι ὠραῖαι, δυστυχῶς ὅμως ἡ διαχείρισις τοῦ στίχου εἶναι ἀτελής. — ΓΥΜΝΑΣ. ΘΗΛΕΩΝ. Ἀγρίνιον. Καλὴ ἡ ἐκθεσις τῆς μαθητρίας σας, ἀλλὰ νομίζομεν ὅτι δὲν εἶναι ἀκόμη δημοσιεύσιμη. — ΑΘΑΝ. ΤΣΙΚ. Ὁραία ἡ ἐμπνευσίς σας καὶ γενικὰ καλὸ τὸ διήγημα «Τρεῖς ἀδελφές», ἀλλὰ πρὶν τὸ δημοσιεύσωμε θὰ θέλαμε νὰ ξέρουμε ἂν εἶναι ἀποκλειστικὰ δικό σας ἢ ἂν τὸ ἔχετε διασκευάσει ἢ ἐμπνευσθῇ ἀπ' ἄλλου. — ΕΛΕΝ. ΠΛΟΥΜ. Τὸ διήγημά σας «Ὁ προστατευόμενος τῆς Νεολαίας», ἐνὸς ἀρχῇ εἶναι ὠραῖο, ἐπειτα ἀδυνατίζει. Νομίζομε πὺς μπορεῖτε νὰ τὸ διορθώσετε, ὥστε νὰ γίνῃ δημοσιεύσιμον. Νὰ ἔχετε ὑπ' ὄψιν σας ὅτι πρέπει πάντα ν' ἀποφεύγετε τὴν ρητορικὴν ἐν τὸν στίχῳ καὶ ἂντὶ νὰ κάνετε αἰεὶ κρίσεις πρέπει ν' ἀφίεντε τὰ πράγματα νὰ μιλοῦν μέσα ἀπὸ τὴν δρᾶσιν τοῦ διηγήματος. — Γ. Θ. ΚΑΝΔΑΛΗ. Πολὺ ἐνδιαφέρουσα ἡ μελέτη σας, ἀλλὰ εἶναι γραμμὴν εἰς τόσο ἀρχαῖον γλῶσσον, ὥστε νὰ εἶναι δυσνόητη καὶ συνεπὲς ἀκατάληπτη γιὰ τὸ μεγαλύτερον ἀναγνωστικὸ κοινὸν τοῦ περιοδικοῦ μας, ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ μαθητικὸν κόσμον καὶ ἀπὸ παιδιὰ ἐργαζόμενα. Μπορεῖτε, ἂν θέλετε, νὰ τὴν ἀπλουστεύσετε καὶ νὰ τὴν ξαναστείλετε. — ΚΩΝΣΤ. ΛΑΜΠΡ. Καλογραμμένον τὸ βιογραφικὸν σημείωμά σας, ἀλλὰ ὅχι ἀκόμη ὀλοκληρωμένον. Ἐξ ἄλλου τὴν σειρὰν αὐτὴν τῶν νεωτέρων ἱστορικῶν βιογραφιῶν τὴν ἔχει ἀναλάβει τὸ περιοδικὸν μας, ὅπως ὅχι ἔχετε παρατηρήσει, ἀρτιμέτρως τακτικὸς συνεργάτης μας. — ΚΩΝΣΤ. ΚΟΣΜ. Κατὰ γενικὴν ἀρχήν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἑλλειψιν ἐπαρκoῦς χώρου, ἀποφεύγομε τὴν δημοσίευσιν διωλίων ἢ διαλέξεων. — ΤΑΣ. ΚΑΡΤ. Καλὴ ἡ περιγραφή σας, ἀλλὰ στενὴ ἀσχηματικὴ καὶ χωρὶς ἄνωτερο καὶ ευρύτερον ἐνδιαφέρον. — Σ. ἐκείνον ποὺ ἐγράψατε τὸ διήγημα «Ὁ γέρον Γίαννης»: Πὺ φοβερά καὶ τριεὶ πράγματα εἶναι αὐτὰ ποὺ περιγράφετε: Δὲν βρῆκατε κανένα ἄλλο, καλύτερο, ὠραιότερο, πὺ εὐχάριστο θέμα; Δὲν κάνουν γιὰ μᾶς οἱ υπερτραγικαὶ αὐτὲς ἱστορίαι. Κι' ἐπειτα γιὰ τὴν ὑπογράφετε; — Ν. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΝ. Δημοσιεύομεν ἐδῶ τὸ χαριτωμένον ἡθογραφικὸν ποιημάκι σας:

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΓΕΩΡΓΟΣ

Ἐφημέρια χτυπάει
τοῦ μικροῦ χωριοῦ ἡ καμπάνα.

Σήκω, λέει στὸ γυιὸ ἡ μάνα,
τὸ χωράφι θὰ σπαρῇ.

Ἐξημέρασε μανούλα;
Τρίβει ὁ γεωργὸς τὰ μάτια,
κι' ἐτοιμάζει τὰ θεμάτια
νὰ τὰ δώσῃ τοῦ ψαρή.

Ρίχνει μιά μπουκιά στὸ στόμα,
τὸ σέλλωνε τὸ μουλάρι
καὶ γεμάτος μὲ καμάρι
ἔκινε γιὰ τὴν σπορά.

Ὅλη μέρα σπέρνει, σπέρνει,
μὰ τὸ βράδυ θὰ ἡσυχάσῃ,
λίγα ὅρτα θὰ ἐτοιμάσῃ
στὴν κατσίκα δροσερά.

Κι' ὅταν πιά τὸ δρόμο πάρῃ
κι' ἀπὸ μακριά, ἀπὸ πέρα,
ἀντικρὺν τὴν μητέρα
μὴ ἀνοιχτὴ τὴν ἀγκαλιά,

«Μάνα μου!» γλυκὰ φωνάζει
καὶ τρελλὸς ἀπ' τὴν χαρὰ τοῦ
δέχεταί στὰ μάγουλά του
δύο δόγλυκα φίλια.

Γ. ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ. Ὁ πὺ ἐνθουσιῶδες ποίημα σας γιὰ «Τῆς Ε.Ο.Ν. τὰ παιδιὰ» ἀναφέρουμε τοὺς κάτωθι στίχους:

Τῆς Νεολαίας τὰ παιδιὰ περνοῦν
πάνε μπροστὰ καὶ δὲ γυρνοῦν!
Βουρὰ ἀνεβάνουν καὶ γκρεμοὺς
καὶ χαίρετον τοὺς οὐρανοὺς!
Ἐμῶστε μὲς διαλεγμένα βλαστήρια,
οἱ ὁμορφὴ γι' ὁρεμμένα παλληκάρια!

ΘΕΟΦ. ΜΠΟΥΡΑΝ. Καλὸ τὸ παραμυθάκι καὶ τὸ κρατήσαμε. Μὰ τὰ «Ἐξήματα καὶ κουτὰ» δὲν εἶναι οὔτε ἔξυπνα οὔτε κουτὰ. — ΛΕΩΝ. ΚΑΝΕΛΛΟΝ. Τὰ ποιήματά σας δεικνύουν τὸν βαθὺν πατριωτισμὸν σας, μὰ δὲν εἶναι ἀκόμη δημοσιεύσιμα. Δὲν ἔχουν σιχουργία. Καὶ τὸ διηγημάκι εἶναι ἐπίσης ἀκόμη ἀνώριμον. — Π. ΣΤΑΡΟΝ. Πολὺ καλὴ καὶ χρήσιμη ἡ ἐνέργειά σας σχετικὰ μὲ τὴν χρησιμοποίησιν τῆς σχολικῆς βιβλιοθήκης ἀπὸ τοὺς μαθητὰς, καὶ σας συγχαίρομεν γιὰ τὴν φροντίδα σας, ἡ ὁποία, ὅπως ἐμφανίζεται ἀπὸ τὶς μικρὰς μελέτες τῶν μαθητῶν, θὰ εἶναι ἀποτελεσματικὴ. Νομίζομε ὅμως ὅτι εἶναι ἀκόμη πρόωρον νὰ δημοσιευθοῦν οἱ μελέτες αὐτὲς. — ΝΙΚΟΛ. ΓΚΟΡ. ΤΣΟΛΟΓΟΝ. Ἀρκετὰ καλὴ ἡ μελέτη σας, ἀλλὰ ἐπειδὴ εἶναι δύσκολο, ἀπὸ στενότητα χώρου, νὰ τὴν δημοσιεύσωμε ὀλόκληρη, θὰ παραθέσωμε ἀπόσπασμα σὲ εἰδικὴ σελίδα ποὺ ἐτοιμάζομε. — ΧΡΗΣΤΟΝ ΚΑΝΕΛΟΝ. Στὴν ἴδια σελίδα θὰ δημοσιεύσωμε καὶ μερικoὺς στίχους ἀπὸ τὸ ποίημά σας. — ΙΩΑΝΝΗΝ ΜΠΑΖΗΝ. Αὐτὸ ποὺ ζητᾶτε, νὰ σας καταποτίσωμεν λεπτομερῶς ἐπὶ τῶν σφαλμάτων τῆς συνεργασίας ποὺ μᾶς στέλλετε, δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ. Διότι εἶναι τόσο πολλοὶ ὅσοι μᾶς στέλλουν συνεργασίαν, ὥστε, ἂν ἀπεφασίζαμε νὰ κάμωμε τὸν δάσκαλον σὸν καθέναν, δὲν θὰ μᾶς ἔφτανε ὀλόκληρος ὁ χώρος τῆς «Νεολαίας». Μὰ ἀρκῶσθε λοιπὸν στὰ λίγα λόγια ποὺ σας λέμε. Καὶ τὴν ὥρα σας ποῦμε πάλι δυστυχῶς πὺς τὰ νέα ποιήματά σας δὲν εἶναι δημοσιεύσιμα. Μὴ βιάζεσθε. — ΘΑΝ. ΠΑΝΤΟΠΟΥΛΟΝ. Ἡ ἰδέα τοῦ διηγήματός σας καλὴ, ἀλλὰ ὕστερη ἡ ἐκτέλεσις τοῦ. Διαβάστε διηγήματα ἐκλεκτῶν συγγραφέων μας. — ΙΩΑΝ. ΒΑΛΑΝ. Δυστυχῶς ἡ στενότης τοῦ χώρου δὲν μᾶς ἐπιτρέπει νὰ δημοσιεύσωμεν ἐκτενέας περιγραφὰς πασχάλινων ἐορτασμῶν. Τὸ ἴδιο παρακαλοῦμε νὰ ἔχουν ὑπ' ὄψιν τους καὶ ὅσοι ἄλλοι μᾶς ἐστέλλουν παρόμοιες περιγραφὰς, ποὺ ἔχουν ἐξ ἄλλου ἦδη γράσει καὶ τὴν ἐπικαιρότητα τους. — ΕΥΘ. ΚΟΡΡΕΝ. Τὸ διήγημα, ποὺ μᾶς στείλατε, εἶναι βέβαιον μετὰρρασις ξένου, γιὰ οὔτε βαρὺν ἔχομε στὴν ἑλλάδα, οὔτε ὀνόματα σὰν τὸν κ. Γκυτρί ποὺ μᾶς παρουσιάσετε. Δὲν ὑπῆρχε τίποτε ἑλληνικὸ ποὺ νὰ σας ἐμπνεύσῃ, ὥστε νὰ γράψετε κάτι δικό σας; — ΧΑΡΙΤΟΝ. «Ἡ Λαμπρὰ τῆς Ἀναστάσεως» ἔχει θρησκευτικὸν αἶσθημα, γιὰ τὸ ὅποιν καὶ σας συγχαίρομεν, ἀλλὰ γιὰ νὰ τὸ ντύσετε μὲ μιά τόσο ἀρχαῖον γλῶσσον καὶ νὰ τὸ περιτυλίξετε μ' ἑναν θαμνὸ πέπλον... φιλοσοφίας; Πὺ ἀπλᾶ, παιδιὰ, ποὺ ἀπλᾶ καὶ στὴ γλῶσσά σας καὶ στὰ νοήματά! — ΝΙΚ. ΠΑΝΒΟΥΡΗ καὶ ΑΙΚ. ΚΑΝΑΚΗ. Καλὸ τὸ παραμυθάκι σας καὶ θὰ τὸ δημοσιεύσωμε. — ΜΑΡΙΑΝ Γ. ΠΟΝΗΡΟΥ. Μᾶς συγκίνησαν τὰ ὄρατα καὶ θερμὰ λόγια σας. Δημοσιεύομε σὲ εἰδικὴ σελίδα ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ γράμμα σας. — ΔΗΜ. ΖΑΡΑΦΩΝΙΤΗΝ. Καλὸ τὸ διορθωθὲν ποιήμα σας καὶ θὰ δημοσιεύσωμε μερικoὺς στίχους στὴν εἰδικὴ σελίδα. — ΑΝΔΡ. ΚΟΛΛΙΑΝ καὶ Α. ΠΑΓΩΝΗΝ. Μπράβο, παιδιὰ. Καὶ μόνον ποὺ σκεφθήκατε νὰ τραγουδήσετε τὴν ἑλληνικὴν μας φύσιν, ἀξίζει συγχαρητήρια. Κι' ἐξ ἄλλου τὴν τραγουδήσατε καλὰ, γιὰ τὴν τραγουδήσατε μὲ ἀπλότητα καὶ εὐκρίνεια. Θὰ τὸ δημοσιεύσωμε. — ΘΕΜ. ΑΜΟΥΡΓΗΝ. Ἀπὸ τὸ ποίημα

σας, ποὺ εἶναι ἀρκετὰ καλὸ, δημοσιεύομε ἐδῶ λίγους στίχους:

ΤΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑΣ

Τώρα ποὺ ἀνθίζουν τὰ κλαδιά
Καὶ βγάζει ἡ γῆς χορτάρια
Κι' ὅχρoι δὲν εἰμαστε παιδιὰ
Ἀλλὰ θλῶν τὸ καμάρι,
Ἄς εὐχθούμε ἀπ' τὴν καρδιά
Γιὰ κείνον πῶχει λύσει
Τὸ πρόβλημα στὴν Ἐργατιά
Χρόνια πολλὰ εἰς ἕψη.

Ἄπ' ἄκρη σ' ἄκρη τὴν ματιά
Στὸ βλέμμα αὐτὸ βυθίστε
Ποὺ ρίχνει τώρα ἡ Ἐργατιά
Φωτεινὸ, κι' ἀκλουθίστε
Τὸ Βασίλειά μας κι' Ἀρχηγὸ
Στὸ θρυλικὸ τοὺς δρόμο
Πάντα γιὰ νάχομε ὁδηγὸ
Τοῦ λυτρωμοῦ τὸ νόμο.

ΟΙ ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΕΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 1033)

ἀπὸ ἀρχαιότερα πρότυπα καὶ νέα παραμένον τεχνικῶς κάπως ἀναφομοιωτές, κατορθῶνε παρὰ ταῦτα νὰ δημιουργήσῃ ἕνα προσωπικὸ ὕφος, ἀπομακρυσμένο ἀπὸ τὴν παράδοση καὶ νεωτερίζον, ἀλλὰ χαρακτηριστικὸ γιὰ τὴν λεπτὴν καλαισθησίαν τοῦ, τὴν κομψότητά του καὶ τὴν αἴσθησιν τοῦ ρυθμοῦ, ὅπως τὸν δεικνύει τὸ μικρὸ κομψοτέχνημα τοῦ τοῦ παρεκκλησίου τῆς Λαύρας, ποὺ εἶναι καὶ ἡ καλύτερα δημιουργία τοῦ. Τελειώνοντας τὸ συνοπτικὸ τοῦτο σημείωμα γιὰ τὴν δρᾶσιν τῆς Κρητικῆς σχολῆς δὲν πρέπει ἴσως νὰ παραλείψωμε τὴν ἐξαιρετικὴν τῆς ἐπίδοσιν στὴν εἰκονογραφίαν τῶν φορητῶν εἰκόνων, τέχνην εἰς τὴν ὁποία πάντοτε διέπρεψε καὶ τῆς ὁποίας ἐξαιρετὰ δείγματα ἀποτελοῦν ἀκόμη τὰ διασωθέντα ἔργα τοῦ Μιχαὴλ Δαμασκηνοῦ (1520), (1529) Ἐμ. Τζάνε, ἱερέως (1915): Βίκτωρος, Στῆν, Σγουροῦ, Παλαιολόγου καὶ λοιπῶν τεχνιτῶν τῆς Βενετοκρητικῆς λεγομένης σχολῆς, τῆς ὁποίας ὑστάτη μορφή ἀλλὰ καὶ κατὰ τιμῶσιν εἶναι καὶ ἡ τῶν Ἐπτανήσιων ζωγράφων (Μόσχου, Τσαγκαρόλα, Κουτουζῆ καὶ ἄλλων).

ΣΤΡΑΤΗΣ ΔΟΥΚΑΣ

ΤΟ ΛΙΟΝΤΑΡΙ, ΤΟ ΚΑΠΛΑΝΙ ΚΙ' Ο ΑΪΤΟΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 1037)

στὸ πεζοῦλιν τῆς ἀδερφῆς του, καὶ θῆκε ἡ δούλα νὰ πάρῃ νερό, καὶ τῆς ζητᾶει νὰ πῇ, καὶ ρίχνει τὸ δαχτυλίδι τοῦ στο μαστραπά της. Σὰν εἶδε ἡ βασιλοπούλα τὸ δαχτυλίδι, κατάλαβε πὺς ἦρθε ὁ ἀδερφός της, κι' ἔστειλε τὴν δούλα νὰ τοῦ φωνάξῃ νὰ μῇ μέσῃ. Κι' ἀφοῦ μῆκε μέσα, ἀγκοιλιαστήκανε, φιληθήκανε καὶ τὸν ρωτᾶει: Γιατί ἦρθες;

Καὶ τῆς μολόγησε τὰ πάθη του. Τότες ἦρθε καὶ ὁ αἰτός, καὶ τὸν ρώτησε γιὰ τὴν ἦρθε. Καὶ κείνος τὸν ρώτησε, ἂν ξέρῃ τὶς ἱλινες τὶς μπιλινες.

— Ἐγὼ δὲν τὶς ξέρω, εἶπε, μόν' αὐριο θὰ συνάξω ὅλα τὰ πετούμενα, κι' ἴσως κανένα τὶς ξέρει.

Τὸ πουρνὸ συνάχτηκαν ὅλα τὰ πετούμενα, καὶ τὰ ρώτησε ὁ αἰτός, ἂν ξέρουν τὶς ἱλινες τὶς μπιλινες.

— Ἐμεῖς δὲν τὶς ξέρομε, εἶπαν, μόν' λείπει μιά κουτσογερακίνα κι' ἴσως αὐτὴ νὰ τὶς ξέρῃ.

Ἦρθε κι' ἡ κουτσογερακίνα καὶ τὶς ἔφερε. Τότες τῆς εἶπε ὁ αἰτός:

— Νὰ πᾶς τοῦτον τὸν ἄνθρωπον στὶς ἱλινες στὶς μπιλινες.

— Τὸν πᾶω! εἶπε ἡ κουτσογερακίνα.

Κι' ἀφοῦ ζύγωσαν στὶς ἱλινες στὶς μπιλινες, τρύπησαν τὰ σιδερένια τοῦ παπούτσι. Βρῆκε αὐτοῦ τὴν γυναῖκα του, ποὺ ἦταν μὲ ἄλλες ξωθῆς, καὶ τὴν πήρε στὸ βασίλειό του καὶ τὴν στεφανώθηκε.

Τόποις: «ΠΥΡ ΣΟΥ» Α. Ε.

1) Μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. Ὡλέων Χίου προπονοῦμενα εἰς τὸν δρόμον. 2) Ἀπὸ τὴν ἐορτὴν τοῦ δάσους εἰς θέσιν «Κόνταβος» Ἀργυροστολίου. 3) Φαλαγγίτισσαι τοῦ 9ου Γυμνασίου Ὡλέων Ἀθηνῶν. 4) Ἀπὸ τὸν Τομεᾶ Ε.Ο.Ν. Καλυμναρίου Χανίων Κρήτης. 5) Μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. Ἀρρέων Βάμου Χανίων Κρήτης. 6) Ὁ 1ος Λόχος τῆς 268ης Φάλαγγος βαδίζει διὰ τὴν στέφιν τοῦ ἀγάλματος τοῦ Κανάρη.

